



JOURNÉES D'ÉTUDE ET DE DÉCOUVERTE DU **TANAKH**



ברוכים הבאים

Bienvenue

Nous avons l'immense plaisir de vous accueillir aux **Journées d'étude et de découverte du Tanakh**. Cet événement, fruit d'une collaboration passionnée et dévouée, est une occasion unique de plonger dans l'étude approfondie du Tanakh.

Nous tenons à exprimer notre profonde gratitude à tous les intervenants qui ont accepté avec enthousiasme de partager leur savoir et leur amour du Tanakh. Leur engagement et leur expertise sont au cœur de la réussite de ces journées d'étude.

Nos remerciements vont également au CIBR, au Grand Rabbin Harold Avraham Weill, à son Président Maurice Dahan, au Directeur Samuel Ohnouna et l'ensemble du personnel dévoué du CIBR qui ont accueilli ce projet avec joie et ont mis tout en œuvre pour qu'il se réalise. Leur engagement financier, logistique et organisationnel a été inestimable.

Nous souhaitons remercier chaleureusement notre partenaire, le Herzog College, et en particulier le Dr Shmuel Wygoda, pour leur confiance et leur expertise. Leur collaboration a été essentielle pour la mise en place de cet événement.

Enfin, nous adressons nos sincères remerciements à nos soutiens financiers : l'Association Salomon et le Mouvement Mizrachi, ainsi qu'à de nombreuses personnes de notre communauté. Sans leur générosité et leur soutien, ce projet n'aurait pas pu voir le jour.

Merci enfin à la merveilleuse équipe de bénévoles qui a œuvré sans relâche et avec dévouement pour permettre au plus grand nombre de profiter des trésors de nos Livres sacrés.

Nous espérons que ces journées d'étude seront enrichissantes et inspirantes pour chacun d'entre vous.

Qu'Hashem nous ouvre les yeux et nous purifie le cœur pour découvrir les merveilles de sa Torah et que nous puissions le servir avec vérité.

Ariel Rebibo et Nissim Bellahsen

Formation des enseignants :

- Dr Michaël Gross
Comment enseigner Sepher Yéhoshoua' 1
מבנה ספר יהושע5
- Rav Amnon Bazak
Comment enseigner Sepher Yéhoshoua' 2
פרקי הנחלות בספר יהושע7

Introduction à l'étude du Tanakh :

- Rabbin Ariel Rebibo
Qu'est-ce que le Tanakh ?10
- Naty Riahi
Comment rendre l'enseignement du Tanakh plus vivant? La Méthode
Fohrman17
- Yossi Touitou
Entrer dans le Nakh en traversant le Jourdain20

Yémei iyun b'Tanakh

- Tamar Schwartz
YEHOUSHOUA – AKHAN : le FACE à FACE
Aborder l'implicite du verset et en saisir l'éclairage proposé par nos
Sages25
- Nissim Bellahsen
Bible'ception, le récit de Balaq ou quand le Tanakh s'auto-cite35
- Rav Amnon Bazak
Elisha et la femme de Shounem (II Rois, IV)44
- Penina Soussan
De l'homme faillible à l'homme capable48
- Dr Michael Gross
Les enjeux politiques de l'attitude de David à l'égard de Chaoul : Sam. I,
16-2660
- Rabbin Ariel Rebibo
Ce que révèle l'ordre des tribus63



BIENVENUE



AUX JOURNÉES DE DÉCOUVERTE DU TANAKH

AU CENTRE COMMUNAUTAIRE DE LA PAIX - STRASBOURG



*Plongez-vous dans les sources sacrées
du Tanakh !*

Comment enseigner Sepher Yéhoshoua' 1

מבנה ספר יהושע

Dr Michaël Gross

ספר הכיבוש	הכנות	פרק א – הפקודה
		פרק ב – המרגלים ביריחו
		פרק ג – מעבר הירדן (י' בניסן)
		פרק ג – מעבר הירדן (י' בניסן)
		פרק ד – 12 אבנים
	מלחמות	פרק ה – מילה, פסח, גלגל, מלאך
		פרק ו – כיבוש יריחו
		פרק ז – מלחמת העי, מעשה עכן
		פרק ח – כיבוש העי, מזבח בהר עיבל
		פרק ט – הגבעונים
		פרק י – מלכי הדרום, כיבוש יהודה והדרום
		פרק יא – מלחמת מלכי הצפון (מי מרום)
ספר הנחלות	חלוקת נחלות בגלגל	פרק יב – רשימת המלכים, שיר סיכום
		פרק יג – הארץ הנשארת, עבר הירדן מזרחה
		פרק יד – נחלת כלב
		פרק טו – נחלת יהודה, כיבושי כלב
		פרק טז – אפרים
	חלוקת נחלות בשילה	פרק יז – מנשה, בנות צלפחד
		פרק יח – ציווי יהושע למפות, בנימין
		פרק יט – שמעון, זבולון, יששכר, אשר, נפתלי, דן, ונחלת יהושע
		פרק כ – ערי מקלט
		פרק כא – ערי הלוויים
אל העתיד		פרק כב – שובם של שבטי עבר הירדן, המזבח בגלגל
		פרק כג – צוואת יהושע
		פרק כד – סקירה היסטורית, כריתת הברית, סיום

1. יהושע פרק יא

(טו) כְּאִשֵּׁר צִוָּה יְקֹנָק אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ כִּי־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לֹא־הִסְתִּיר דְּבַר מִכָּל אֲשֶׁר־צִוָּה יְקֹנָק אֶת־מֹשֶׁה: (טז) וַיִּלָּחֶם יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הָהָר וְאֶת־כָּל־הַנֶּגֶב וְאֶת־כָּל־הַגִּלְעָד וְאֶת־כָּל־הַשְּׂפֵלָה וְאֶת־הָעֲרֵבָה וְאֶת־הַר יִשְׂרָאֵל וְשִׁפְלָתָהּ: (יז) מִן־הָהָר הַחֹלֶק הָעוֹלָה שְׁעִיר וְעַד־בַּעַל גַּד בְּבִקְעַת הַלְבָנוֹן תַּחַת הַר־חֶרְמֹן וְאֶת־כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד וַיָּכֶם וַיְמִיתֶם: (יח) יָמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הַמַּלְכִּים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה: (יט) לֹא־הִיָּתָה לֵעִיר אֲשֶׁר הִשְׁלִימָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלִיתִי הַחַיִּי יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־הַכֹּל לָקְחוּ בַּמִּלְחָמָה: (כ) כִּי מָאתַיִם יְקֹנָק הִיָּתָה לְחֹזֶק אֶת־לִבָּם לְקִרְיַת הַמִּלְחָמָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחֲרִימָם לְבִלְתִּי הִיּוֹת־לָהֶם תַּחֲנָה כִּי לְמַעַן הַשְׁמִידֵם כְּאִשֵּׁר צִוָּה יְקֹנָק אֶת־מֹשֶׁה: ס (כא) וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיִּכְרַת אֶת־הָעֵנָקִים מִן־הָהָר מִן־חֶרְמֹן מִן־דָּבָר מִן־עֵבֶר וּמִכָּל־הָרַיִם וּמִכָּל־הָרַיִם עַם־עַרְיָהּ הַחֲרִימָם יְהוֹשֻׁעַ: (כב) לֹא־נֹתַר עֲנָקִים בָּאָרֶץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעֵזָה בְּגֵת וּבְאִשְׁדּוֹד נִשְׁאָרוּ: (כג) וַיִּלָּחֶם יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ כָּל־אֲשֶׁר דָּבָר יְקֹנָק אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָה יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל כַּמַּחְלָקָתָם לְשִׁבְטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקֵטָה מִמִּלְחָמָה: פ

2. יהושע פרק יב

(ז) וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הָלַךְ יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן לִמָּה מִבַּעַל גַּד בְּבִקְעַת הַלְבָנוֹן וְעַד־הָהָר הַחֹלֶק הָעוֹלָה שְׁעִירָה וַיִּתְּנָה יְהוֹשֻׁעַ לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יְרֵשָׁה כַּמַּחְלָקָתָם: (ח) בָּהָר וּבְשִׁפְלָה וּבְעֲרֵבָה וּבְאִשְׁדּוֹת וּבַמִּדְבָּר וּבַנֶּגֶב הַחֲתִי הָאֲמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחֲתִי וְהַיְבוֹסִי: פ
(ט) מִלֶּךְ יְרִיחוֹ אֶחָד מִלֶּךְ הָעִי אֲשֶׁר־מִצָּד בֵּית־אֵל אֶחָד: (י) מִלֶּךְ יְרוּשָׁלַם אֶחָד מִלֶּךְ חֲבֵרוֹן אֶחָד:

3. יהושע פרק יג

(א) וַיְהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בְּיָמָיו וַיֹּאמֶר יְקֹנָק אֵלָיו אַתָּה זָקֵן־תָּה בָּאתָ בְּיָמַי וְהָאָרֶץ נִשְׁאַרָה הַרְבֵּה־מָאֵד לְרִשְׁתָּהּ: ♦

Notes

[illegible]

Comment enseigner Sepher Yéhoshoua' 2

פרקי הנחלות בספר יהושע

Rav Amon Bazak

I. תהליך כיבוש הארץ:

1. יהושע פרק יא, טז-כ:

(טז) וַיִּקַּח יְהוֹשֻעַ אֶת כָּל הָאָרֶץ הַזֹּאת הָהָר וְאֶת כָּל הַנֶּגֶב וְאֶת כָּל אֶרֶץ הַגִּשְׁשִׁין וְאֶת הַשְּׁפֵלָה וְאֶת הָעֲרֵבָה וְאֶת הַר יִשְׂרָאֵל וְשִׁפְלָתָהּ: (יז) מִן הָהָר הַחֹלֶק הָעוֹלָה שְׁעִיר וְעַד בַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְבָנוֹן תַּחַת הַר חֶרְמוֹן וְאֶת כָּל מַלְכֵיהֶם לְכַד וַיָּכֶם וַיְמִיתֵם: (יח) יָמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻעַ אֶת כָּל הַמַּלְכִּים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה: (יט) לֹא הָיְתָה עִיר אֲשֶׁר הִשְׁלִימָה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלֹתִי הַחַיִּי יִשְׁבִּי גִבְעוֹן אֶת הַכָּל לִקְחוֹ בְּמִלְחָמָה: (כ) כִּי מָאֵת ה' הָיְתָה לַחֲזֹק אֶת לְבָם לִקְרַאת הַמִּלְחָמָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחֲרִימָם לְבִלְתִּי הָיִית לָהֶם תַּחֲנָה כִּי לְמַעַן הַשְׁמִידֵם כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה:

2. יהושע פרק יג, א-ו:

(א) וַיְהִי וְיְהוֹשֻעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי אֲתָהּ זִקְנָתָהּ בָּאת בַּיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאַרָה הַרְבֵּה מְאֹד לְרִשְׁתָּהּ: (ב) זֹאת הָאָרֶץ הַנִּשְׁאַרְתָּ כָּל גְּלִילֹת הַפְּלִשְׁתִּים וְכָל הַגִּשְׁשִׁירִי: (ג) מִן הַשִּׁיחֹר אֲשֶׁר עַל פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד גִּבּוֹל עֶקְרוֹן צְפוֹנָה לְכַנְעַנִי תַחֲשֹׁב חֲמִשָּׁת סָרְנֵי פְלִשְׁתִּים הַעֲזָתִי וְהָאֲשֻׁדִּי וְהָאֲשֻׁקִּי וְהַגִּתִּי וְהַעֲקֻרֹנִי וְהַעֲוִים: (ד) מִתִּימָן כָּל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְמִעֵרָה אֲשֶׁר לְצִידְנִים עַד אֶפְקָה עַד גִּבּוֹל הָאֲמָרִי: (ה) וְהָאָרֶץ הַגְּבִלִי וְכָל הַלְבָנוֹן מִזֶּרֶחַ הַשָּׁמֶשׁ מִבַּעַל גָּד תַּחַת הַר חֶרְמוֹן עַד לְבֹא חֲמָת: (ו) כָּל יִשְׁבִּי הָהָר מִן הַלְבָנוֹן עַד מִשְׁרַפַּת מִיָּם כָּל צִידְנִים אֲנֹכִי אֹרִישָׁם מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל רַק הַפִּלָּה לְיִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ:

3. שמות פרק כג, כט-ל:

(כט) לֹא אֶגְרֹשְׁנוּ מִפְּנֶיךָ בְּשָׁנָה אַחַת פֶּן תִּהְיֶה הָאָרֶץ שְׁמֵמָה וְרַבָּה עָלֶיךָ חַיִּת הַשָּׂדֶה: (ל) מַעַט מַעַט אֶגְרֹשְׁנוּ מִפְּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרָה וְנַחֲלַת אֶת הָאָרֶץ:

4. שופטים פרק ג, א-ב:

(א) וְאַלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הֵנִיחַ ה' לְנִסּוֹת בָּם אֶת יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אֶת כָּל מַלְחָמוֹת כְּנָעַן: (ב) רַק לְמַעַן דַּעַת דְּרוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר לְפָנִים לֹא יָדְעוּם:

5. שופטים פרק ב, כ-כג:

(כ) וַיַּחַר אֵף ה' בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יַעֲן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹלִי: (כא) גַּם אֲנִי לֹא אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עִזָּב יְהוֹשֻעַ וַיָּמָת: (כב) לְמַעַן נִסּוֹת בָּם אֶת יִשְׂרָאֵל הַשְׁמָרִים הֵם אֶת דֶּרֶךְ ה' לְלַכֵּת בָּם כְּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם לֹא: (כג) וַיִּנַּח ה' אֶת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם מִהָרָה וְלֹא נָתַם בְּיַד יְהוֹשֻעַ:

6. שופטים פרק ב, א-ג:

(א) וַיַּעַל מִלֶּאֶף ה' מִן הַגִּלְגָּל אֶל הַבָּכִים ס וַיֹּאמֶר אֲעֵלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֶבִּיא אֶתְכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לֹא אֶפְרַי בְּרִיתִי אֶתְכֶם לְעוֹלָם: (ב) וְאַתֶּם לֹא תִכְרְתוּ בְרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם תִּתְּצוּן וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי מֵהַ זֹאת עֲשִׂיתֶם: (ג) וְגַם אֲמַרְתִּי לֹא אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וְהָיוּ לְכֶם לְצִדִּים וְאֱלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לְכֶם לְמוֹקֵשׁ:

II. ההבדל בין השבטים:

7. יהושע פרק יד, א-טו:

(א) וְאַלֶּה אֲשֶׁר נָחֳלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר נָחֳלוּ אוֹתָם אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וַיְהוֹשֻעַ בֶּן נֹון וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הַמִּטּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל... (ו) וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי יְהוּדָה אֶל יְהוֹשֻעַ בְּגִלְגָּל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה הַקִּנְזִי אֲתָהּ יָדַעְתָּ אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֵל מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים עַל אֲדוֹתַי וְעַל אֲדוֹתֶיךָ בְּקָדֵשׁ בְּרִנֶּע: (ז) בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲנֹכִי בִשְׁלַח מֹשֶׁה עֶבֶד ה' אֹתִי מִקְדָּשׁ בְּרִנֶּע לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ וְאָשַׁב אֹתוֹ דִּבֵּר כְּאֲשֶׁר עָם לִבִּי: (ח) וְאֲחִי אֲשֶׁר עָלוּ עִמִּי הַמָּסִיו אֶת לֵב הָעָם וְאֲנֹכִי מִלֵּאֲתִי אַחֲרֵי ה' אֱלֹהֵי: (ט) וַיִּשְׁבַּע מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר אִם לֹא הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרְכָה רַגְלִי בָּהּ לֹךְ תִּהְיֶה לְנַחֲלָה וּלְבִנְיָךְ עַד עוֹלָם כִּי מִלֵּאֲתִי אַחֲרֵי ה' אֱלֹהֵי: (י) וְעַתָּה הִנֵּה הַחִיָּה ה' אוֹתִי כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה אַרְבָּעִים וְחֲמִשׁ שָׁנָה מֵאָז דִּבֶּר ה' אֶת הַדָּבָר הַזֶּה אֵל מֹשֶׁה אֲשֶׁר הִלֵּךְ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר וְעַתָּה הִנֵּה אֲנֹכִי הַיּוֹם בֶּן חֲמִשׁ וְשִׁמּוֹנִים שָׁנָה: (יא) עוֹדֵנִי הַיּוֹם חֲזָק כְּאֲשֶׁר בַּיּוֹם שָׁלַח אוֹתִי מֹשֶׁה כֹּכְחִי אֲזִי וְכֹכְחִי עָתָה לְמַלְחָמָה וּלְצִאת וּלְבֹא: (יב) וְעַתָּה תִּנֶּה לִּי אֶת הָהָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אֲתָה שָׁמַעְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא כִּי עֲנִיקִים שָׁם וְעִירִים גְּדוֹלוֹת בְּצִירוֹת אוֹלִי ה' אוֹתִי וְהוֹרִשְׁתִּים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה': (יג) וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻעַ וַיִּתֵּן אֶת חֲבֵרֹן לְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה לְנַחֲלָה: (יד) עַל פֶּן הָיְתָה חֲבֵרֹן לְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה הַקִּנְזִי לְנַחֲלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה יַעֲן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: (טו) וְשֵׁם חֲבֵרֹן לְפָנִים קָרִית אַרְבַּע הָאֲדָם הַגָּדוֹל בְּעִנְקִים הוּא וְהָאָרֶץ שְׁקֵטָה מִמִּלְחָמָה:

8. יהושע פרק טו, יג-יח:

(יג) וּלְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה נָתַן חֶלֶק בְּתוֹךְ בְּנֵי יְהוּדָה אֵל פִּי ה' לִיהוֹשֻעַ אֶת קָרִית אַרְבַּע אַבִּי הָעֵנֶק הִיא חֲבֵרֹן: (יד) וַיִּרֶשׁ מִשָּׁם כָּלֵב אֶת שְׁלוֹשָׁה בְנֵי הָעֵנֶק אֶת שִׁשִּׁי וְאֶת אַחִימֵן וְאֶת תַּלְמִי יְלִידֵי הָעֵנֶק: (טו) וַיַּעַל מִשָּׁם אֵל יִשְׁבִּי דָבָר וְשֵׁם דָּבָר לְפָנִים קָרִית סֹפֵר: (טז) וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר יָכָה אֶת קָרִית סֹפֵר וּלְכָדָה וְנָתַתִּי לוֹ אֶת עֶכְסָה בְּתִי לְאִשָּׁה: (יז) וּלְכָדָה עֲתָנִיאֵל בֶּן קִנְזִי אַחִי כָלֵב וַיִּתֵּן לוֹ אֶת עֶכְסָה בְּתוֹ לְאִשָּׁה:

9. יהושע פרק טז, א-ד:

(א) וַיָּצֵא הַגּוֹרֵל לְבְנֵי יוֹסֵף מִיָּדָיו וַיְחִיחוּ מִיָּדָיו עֲלֵה מִיָּדָיו בְּהָר בֵּית אֵל: (ב) וַיָּצֵא מִבֵּית אֵל לִנְזָה וְעֵבֶר אֶל גְּבוּל הָאֲרָכִי עֲטֻרוֹת: (ג) וַיֵּרֶד יָמָה אֶל גְּבוּל הַיַּפְלָטִי עַד גְּבוּל בֵּית חוֹרֹן תַּחְתּוֹן וְעַד גֶּזֶר וְהָיוּ תַצְאָתוֹ תַצְאָתָיו יָמָה: (ד) וַיִּנְחְלוּ בְנֵי יוֹסֵף מְנָשָׁה וְאֶפְרַיִם:

10. יהושע פרק יז, ג-ד:

(ג) וַלְצִלְפַּחֵד בֶּן חֲפֹר בֶּן גִּלְעָד בֶּן מָכִיר בֶּן מְנָשֶׁה לֹא הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם בָּנוֹת וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בָּנוֹתָיו מַחֲלָה וְנָעָה חַגְלָה מַלְכָּה וְתַרְצָה: (ד) וְתַקְרָבָה לִפְנֵי אֱלֹעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפָנָי וְהוֹשַׁע בֶּן נֹון וּלְפָנָי הַנְּשִׂאִים לֵאמֹר ה' צִוָּה אֶת מֹשֶׁה לֵּתֶת לָנוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵינוּ וַיִּתֵּן לָהֶם אֶל פִּי ה' נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵי אֲבִיהֶן:

11. יהושע פרק יז, יד-יח:

(יד) וַיִּדְבְּרוּ בְנֵי יוֹסֵף אֶת יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר מִדּוֹעַ נִתְּתָה לִי נַחֲלָה גּוֹרֵל אֶחָד וְחֶבֶל אֶחָד וְאָנִי עִם רַב עַד אֲשֶׁר עַד כָּה בִּרְכָנִי ה': (טו) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אִם עִם רַב אַתָּה עֲלֶה לָךְ הַיַּעֲרָה וּבִרְאֵת לָךְ שָׁם בְּאֶרֶץ הַפְּרָזִי וְהַרְפָּאִים כִּי אֵץ לָךְ הָר אֶפְרַיִם: (טז) וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יוֹסֵף לֹא יִמָּצֵא לָנוּ הָהָר וְרָכָב בְּרִזָּל בְּכָל הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּאֶרֶץ הָעֵמֶק לְאֲשֶׁר בְּבֵית שָׁאן וּבְנוֹתֶיהָ וְלְאֲשֶׁר בְּעֵמֶק יִזְרְעֵאל: (יז) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל בֵּית יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם וּלְמְנָשֶׁה לֵאמֹר עִם רַב אַתָּה וְכַח גְּדוֹל לָךְ לֹא יִהְיֶה לָךְ גּוֹרֵל אֶחָד: (יח) כִּי הָר יִהְיֶה לָךְ כִּי יַעַר הוּא וּבִרְאֵתוֹ וְהָיָה לָךְ תַצְאָתָיו כִּי תוֹרִישׁ אֶת הַכְּנַעֲנִי כִּי רָכָב בְּרִזָּל לוֹ כִּי חִזָּק הוּא:

12. יהושע פרק יח, א-ו:

(א) וַיִּקְהֲלוּ כָל עַדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁלָה וַיִּשְׁכְּנוּ שָׁם אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָאֶרֶץ נִכְבְּשָׁה לִפְנֵיהֶם: (ב) וַיִּוָּתְרוּ בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא חִלְקוּ אֶת נַחֲלָתָם שְׁבָעָה שְׁבָטִים: (ג) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד אָנָּה אַתֶּם מִתְרַפִּים לְבֹא לְרִשֶׁת אֶת הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם: (ד) הֲבֹו לָכֶם שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים לְשִׁבְט וְאֲשַׁלְחֶם וַיִּקְמוּ וַיִּתְּהֻלְכוּ בְּאֶרֶץ וַיִּכְתְּבוּ אוֹתָהּ לְפִי נַחֲלָתָם וַיָּבֹאוּ אֵלָי: (ה) וַהֲתַחֲלֶקוּ אֹתָהּ לְשִׁבְעָה חֲלָקִים יְהוּדָה יַעֲמַד עַל גְּבוּלוֹ מִמֶּנֶּגֶב וּבֵית יוֹסֵף יַעֲמִדוּ עַל גְּבוּלָם מִצְפּוֹן: (ו) וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת הָאֶרֶץ שְׁבָעָה חֲלָקִים וְהִבַּאתֶם אֵלַי הֵנָּה וְיִרְתִּי לָכֶם גּוֹרֵל פֶּה לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ:

13. שופטים פרק א, א-כז:

(א) וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁאָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּה' לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה לָנוּ אֶל הַכְּנַעֲנִי בְּתַחֲלָה לְהַלְחֶם בּוֹ: (ב) וַיֹּאמֶר ה' יְהוּדָה יַעֲלֶה הֵנָּה נִתְּנִי אֶת הָאֶרֶץ בְּיָדוֹ: (ג) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אַחִיו עֲלֶה אִתִּי בְּגוֹרָלִי וְנִלְחַמָּה בַּכְּנַעֲנִי וְהִלַּכְתִּי גַם אֲנִי אִתְּךָ בְּגוֹרָלְךָ וַיֵּלֶךְ אֹתוֹ שִׁמְעוֹן: (ד) וַיַּעַל יְהוּדָה וַיִּתֵּן ה' אֶת הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרָזִי בְּיָדָם וַיִּכּוּם בְּבִזָּק עֲשָׂרֹת אֲלָפִים אִישׁ: (ה) וַיִּמָּצְאוּ אֶת אֲדָנֵי בִזָּק בְּבִזָּק וַיִּלְחֲמוּ בּוֹ וַיִּכּוּ אֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת הַפְּרָזִי...

(ח) וַיִּלְחֲמוּ בְנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי חֶרֶב וְאֶת הָעִיר שָׁלְחוּ בָאֵשׁ: (ט) וְאַחֲרַי יָרְדוּ בְנֵי יְהוּדָה לְהַלְחֶם בַּכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְׁפֵּלָה: (י) וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶל הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן וְשָׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים קְרִית אַרְבַּע וַיִּכּוּ אֶת שָׁשִׁי וְאֶת אַחִימָן וְאֶת תַּלְמִי: (יא) וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל יוֹשְׁבֵי דְבִיר וְשָׁם דְּבִיר לְפָנִים קְרִית סֹפֶר: (יב) וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר יָכָה אֶת קְרִית סֹפֶר וַיִּלְכְּדָהּ וַנִּתְּנִי לוֹ אֶת עֵכֶסָה בְּתִי לְאִשָּׁה: (יג) וַיִּלְכְּדָה עֵתְנִיָּאל בֶּן קִנָּז אַחִי כָלֵב הַקָּטָן מִמֶּנּוּ וַיִּתֵּן לוֹ אֶת עֵכֶסָה בְּתוֹ לְאִשָּׁה...

(יז) וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶת שִׁמְעוֹן אַחִיו וַיִּכּוּ אֶת הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב צֶפֶת וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָהּ וַיִּקְרָא אֶת שָׁם הָעִיר חֶרְמָה: (יח) וַיִּלְכְּדוּ יְהוּדָה אֶת עֶזְרָה וְאֶת גְּבוּלָה וְאֶת אֲשַׁקְלוֹן וְאֶת גְּבוּלָה וְאֶת עֶקְרוֹן וְאֶת גְּבוּלָה: (יט) וַיְהִי ה' אֶת יְהוּדָה וַיִּרְשׁ אֶת הָהָר כִּי לֹא לְהוֹרִישׁ אֶת יוֹשְׁבֵי הָעֵמֶק כִּי רָכָב בְּרִזָּל לָהֶם: (כ) וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת חֶבְרוֹן כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיֹּרֶשׁ מִשָּׁם אֶת שְׁלֹשָׁה בְנֵי הָעֵמֶק...

(כב) וַיַּעֲלוּ בֵית יוֹסֵף גַּם הֵם בֵּית אֵל וְה' עִמָּם: (כג) וַיִּתְּנוּ בֵית יוֹסֵף בְּבֵית אֵל וְשָׁם הָעִיר לְפָנִים לֹזֶן: (כד) וַיִּרְאוּ הַשְּׁמֶרִים אִישׁ יוֹצֵא מִן הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לוֹ הֲרָאנוּ נָא אֶת מְבֹא הָעִיר וְעֵשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד: (כה) וַיִּרְאֶם אֶת מְבֹא הָעִיר וַיִּכּוּ אֶת הָעִיר לְפִי חֶרֶב וְאֶת הָאִישׁ וְאֶת כָּל מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁלְחוּ: (כו) וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחֲתִים וַיָּבֵן עִיר וַיִּקְרָא שְׁמָהּ לֹזֶן הוּא שְׁמָהּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: (כז) וְלֹא הוֹרִישׁ מְנָשָׁה אֶת בֵּית שָׁאן וְאֶת בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת תַּעֲנָן וְאֶת בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת יוֹשְׁבֵי דוֹר וְאֶת בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת יוֹשְׁבֵי יְבֵלְעָם וְאֶת בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת יוֹשְׁבֵי מַגְדוֹ וְאֶת בְּנוֹתֶיהָ וַיּוֹאֵל הַכְּנַעֲנִי לְשִׁבְתָּ בְּאֶרֶץ הַזֹּאת: (כח) וַיְהִי כִּי חִזָּק יִשְׂרָאֵל וַיִּשָּׁם אֶת הַכְּנַעֲנִי לְמָס וְהוֹרִישׁ לֹא הוֹרִישׁוּ:

ס (כט) וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ אֶת הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגֶזֶר וַיִּשָּׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרְבּוֹ בְּגֶזֶר: פ

(ל) זְבוּלֹן לֹא הוֹרִישׁ אֶת יוֹשְׁבֵי קֶטְרוֹן וְאֶת יוֹשְׁבֵי נְהַל וַיִּשָּׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרְבּוֹ וַיְהִי לְמָס: ס (לא) אֲשֶׁר לֹא הוֹרִישׁ אֶת יוֹשְׁבֵי עֹפֶן וְאֶת יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת אַחֲלָב וְאֶת אַכְזִיב וְאֶת חִלְבָּה וְאֶת אַפִּיק וְאֶת רַחֲב: (לב) וַיִּשָּׁב הָאֲשִׁרִי בְּקֶרְבּוֹ הַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוּ: ס (לג) נַפְתָּלִי לֹא הוֹרִישׁ אֶת יוֹשְׁבֵי בֵית שֶׁמֶשׁ וְאֶת יוֹשְׁבֵי בֵית עֲנָת וַיִּשָּׁב בְּקֶרְבּוֹ הַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ וַיִּשָּׁב בֵּית שֶׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת הָיוּ לָהֶם לְמָס: ס (לד) וַיִּלְחֲצוּ הָאֲמָרִי אֶת בְּנֵי דָן הָהָרָה כִּי לֹא נָתְנוּ לָרֶדֶת לְעֵמֶק:

III. ירושלים:**14. יהושע פרק טו:**

(סג) וְאֶת הַיְבוּסִי יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֹא יוֹכְלוּ יָכְלוּ בְנֵי יְהוּדָה לְהוֹרִישָׁם וַיִּשָּׁב הַיְבוּסִי אֶת בְּנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

15. שופטים פרק א:

(ח) וַיִּלְחֲמוּ בְנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי חֶרֶב וְאֶת הָעִיר שָׁלְחוּ בָאֵשׁ:

(כא) וְאֶת הַיְבוּסִי יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם לֹא הוֹרִישׁוּ בְנֵי בְנִימִן וַיִּשָּׁב הַיְבוּסִי אֶת בְּנֵי בְנִימִן בִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

16. תלמוד בבלי מסכת יומא דף יב עמוד א:

והתניא: אחזתכם - אחזתכם מטמאה בנגעים, ואין ירושלים מטמאה בנגעים. אמר רבי יהודה: אני לא שמעתי אלא מקום מקדש בלבד.

במאי קא מיפלגי? תנא קמא סבר: ירושלים לא נתחלקה לשבטים, ורבי יהודה סבר: ירושלים נתחלקה לשבטים.

[illegible]

Qu'est-ce que le Tanakh ?

Ariel Rebibo

I. Les noms du תנ"ך

• *מקרא / Miqra, "ce qui est lu"*

1. Mishna Avot, 5, 21

Il [Yehouda ben téma] disait : à cinq ans pour l'Écriture, à dix ans pour la Michna, à treize ans pour les commandements, à quinze ans pour le Talmud. (...)

2. Guittin, 60b

Rabbi Yehuda bar Nahmani, le traducteur de Rabbi Shimon ben Lakish, a enseigné : Il est écrit : "Écris pour toi ces paroles", et il est également écrit : "Car sur la base de ces paroles". Comment concilier ces textes ? Cela signifie : Les choses qui sont écrites, tu n'es pas autorisé à les dire oralement, et les choses qui sont transmises oralement, tu n'es pas autorisé à les écrire. L'école de Rabbi Yishmael a enseigné : "Ces" – ces choses, tu peux les écrire, mais tu ne peux pas écrire les halakhot.

דרש רבי יהודה בר נחמני, מתורגמניה דרבי שמעון בן לקיש, כתיב: "כתוב לך את הדברים האלה", וכתיב: "כי על פי הדברים האלה" – הא כיצד? דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן על פה, דברים שבפיה אי אתה רשאי לאומרן בכתב, דבי רבי ישמעאל. תנא: "אלה" – אלה אתה כותב, ואי אתה כותב הלכות.

• *הכ"ד / "les vingt-quatre"*

3. Commentaire de Rashi sur Shemot 31, 18

Comme il est écrit ' כָּלְתוֹ' avec une lettre manquante, cela signifie que la Torah lui a été donnée en cadeau, comme une mariée à son époux, car il n'aurait pas pu l'apprendre en si peu de temps. Une autre explication : de même qu'une mariée se pare de vingt-quatre ornements, comme mentionné dans le livre d'Isaïe, de même un érudit doit être versé dans les vingt-quatre livres.

כָּלְתוֹ – כָּלְתוֹ כְּתִיב, חֶסֶד; שְׁנִמְסָרָה לוֹ תוֹרָה בְּמִתְנָה, כָּלְתָהּ לְחֶתֶן, שְׁלָא הָיָה יָכוֹל לְלַמֵּד כָּלָה בְּזִמָּן מוֹעֵט כָּזֶה. דָּבָר אַחֵר: מַה כָּלָה מִתְקַשְׁטֶת בְּעֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה קְשׁוּטִין, הֵן הָאֲמוּרִים בְּסֵפֶר יְשַׁעְיָה, אֵף תִּלְמִיד חֶכֶם צָרִיךְ לְהִיטֵב בְּקִי בְּעֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה סְפָרִים.

• *כתבי הקודש - ספרי הקודש / kitvé haqodesh et sifré haqodesh, "écrits de sainteté" et "livres de sainteté"*

4. Mishna Shabbat Chapitre 16

Tous les écrits sacrés doivent être sauvés de l'incendie, qu'on les lise ou non. Même s'ils sont écrits dans toutes les langues, ils nécessitent d'être enterrés. Et pourquoi ne les lit-on pas ? Pour ne pas perturber l'étude de la maison d'étude.

כל כתבי הקדש מצילין אותן מפני הדליקה בין שקורין בהן ובין שאין קורין בהן אע"פ שכתובים בכל לשון טעונים גניזה ומפני מה אין קורין בהם מפני ביטול בית המדרש:

• *תנ"ך / Tanakh, - acronyme des trois parties de la Bible :*

II. Quels sont les "livres de sainteté" ?

5. Talmud de Babylone, Meguillah 14a

Comme il est enseigné : Beaucoup de prophètes se sont levés pour Israël, deux fois plus que ceux qui sont sortis d'Égypte. Cependant, seules les prophéties nécessaires pour les générations ont été écrites, et celles qui n'étaient pas nécessaires n'ont pas été écrites.

כִּדְתִּנְיָא: הֲרַבָּה נְבִיאִים עָמְדוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, כְּפָלִים כְּיוֹצְאֵי מִצְרַיִם. אֲלָא נְבוּאָה שֶׁהוֹצִרָהּ לְדוֹרוֹת – נִכְתְּבָה, וְשֶׁלֹא הוֹצִרָהּ – לֹא נִכְתְּבָה.

6. Avot DeRabbi Natan 1; 4

Au début, on disait que les Proverbes, le Cantique des Cantiques et l'Ecclésiaste étaient à cacher, car on disait qu'ils étaient des paraboles et non des Écrits sacrés, et on les a donc cachés. Jusqu'à ce que les membres de la Grande Assemblée viennent et les expliquent.

בראשונה היו אומרים משלי ושיר השירים וקהלת גנוזים היו, שהם היו אומרים משלות ואינן מן הכתובים, ועמדו וגנזו אותם. עד שבאו אנשי כנסת הגדולה ופירשו אותם.

7. Tableau des 24 livres du Tanakh

	Pentateuque	Tora	תורה
Création, Ancêtres	1 - Genèse	<i>Bereshit</i>	בראשית
Sortie d'Egypte, Don de la Torah, Construction du Mishkan	2 - Exode	<i>Shemot</i>	שמות
Lois	3 - Lévitique	<i>Wayiqra</i>	ויקרא
Traversée du désert	4 - Nombres	<i>Bemidbar</i>	במדבר
Discours et Mort de Moïse	5 - Deutéronome	<i>Devarim</i>	דברים
	Prophètes	Néviim	נביאים
	Premiers Prophètes	<i>Névim Rishonim</i>	נביאים ראשונים
Conquête et partage du Pays	6 - Josué	<i>Yehoshoua</i>	יהושע
Juges	7 - Juges	<i>Shoftim</i>	שופטים
Samuel, Saül, David	8 - Samuel I et II	<i>Shemouel</i>	שמואל
Salomon, Rois d'Israël et de Juda, Destruction Du 1 ^{er} Temple	9 - Roi I et II	<i>Melakhim</i>	מלכים
	Derniers Prophètes	<i>Néviim Aharonim</i>	נביאים אחרונים
Anthologies de prophéties	10 - Isaïe ou Esaïe 11 - Jérémie 12 - Ézéchiël 13 - Douze Prophètes - Osée - Joël - Amos - Obadia - Jonas - Mishé - Nahum - Habacuc - Sophonie - Aggée - Zacharie - Malachie	<i>Yesha'ya</i> <i>Yirmiya</i> <i>Yehezqel</i> <i>Trei Assar</i> - <i>Hoshea'</i> - <i>Yoel</i> - <i>'Amos</i> - <i>Obadya</i> - <i>Yona</i> - <i>Mikha</i> - <i>Nahoum</i> - <i>Habaqouq</i> - <i>Tsefanya</i> - <i>Haggai</i> - <i>Zekharya</i> - <i>Malakhi</i>	ישעיהו ירמיהו יחזקאל תרי עשר - הושע - יואל - עמוס - עובדיה - יונה - מיכה - נחום - חבקוק - צפניה - חגי - זכריה - מלאכי
	Hagiographes (Ecrits)	Kétouvim	כתובים
Louanges et prières	14 - Les Psaumes	<i>Tehilim</i>	תהילים
Sagesse	15 - Les Proverbes	<i>Mishelé</i>	משלי
Sagesse	16 - Job	<i>Iyov</i>	איוב
Poème d'amour	17 - Le Cantiques des Cantiques	<i>Shir ha-Shirim</i>	שיר השירים
Juges	18 - Ruth	<i>Rout</i>	רות
Élégie sur la destructions du Temple	19 - Les Lamentations	<i>Eikha</i>	איכה
Sagesse	20 - L'Ecclésiaste	<i>Qohelete</i>	קהלת
Exil en Perse	21 - Esther	<i>Esther</i>	אסתר
Exil en Perse	22 - Daniel	<i>Daniël</i>	דניאל
Retour à Sion, Reconstruction du Temple	23 - Esdras et Néhémie	<i>Ezra, Nehemya</i>	עזרא, נחמיה
De Adam jusqu'au retour à Sion	24 - Les Chroniques I et II	<i>Divre ha-Yamim</i>	דברי הימים

8. Talmud de Babylone, Bava Batra 14b

Et qui les a écrits ? Moïse a écrit son livre et le passage de Balaam et Job. Josué a écrit son livre et les huit versets de la Torah. Samuel a écrit son livre, Juges et Ruth. David a écrit le livre des Psaumes par dix anciens : Adam, Melchisédek, Abraham, Moïse, Héman, Yedutun, Asaph et les trois fils de Koré. Jérémie a écrit son livre, le livre des Rois et les Lamentations. Ézéchiass et son groupe ont écrit Isaïe, Proverbes, le Cantique des Cantiques et l'Ecclésiaste. Les hommes de la Grande Assemblée ont écrit Ézéchiél, les Douze Prophètes, Daniel et le rouleau d'Esther. Esdras a écrit son livre et la généalogie des Chroniques jusqu'à lui."

ומי כתבן משה כתב ספרו ופרשת בלעם ואיוב יהושע כתב ספרו ושמונה פסוקים שבתורה שמואל כתב ספרו ושופטים ורות דוד כתב ספר תהלים ע"י עשרה זקנים ע"י אדם הראשון על ידי מלכי צדק ועל ידי אברהם וע"י משה ועל ידי הימן וע"י ידותון ועל ידי אסף ועל ידי שלשה בני קרח ירמיה כתב ספרו וספר מלכים וקנינות חזקיה וסיעתו כתבו (ימש"ק סימן) ישעיה משלי שיר השירים וקהלת אנשי כנסת הגדולה כתבו יחזקאל ושנים עשר דניאל ומגילת אסתר עזרא כתב ספרו ויחס של דברי הימים עד לו

III. Les divisions du texte

• Les Livres

9. Talmud de Babylone, Guittin 60a

Rabbi Yohanan a dit au nom de Rabbi Banah: "La Torah a été donnée rouleau par rouleau, comme il est dit: 'Alors j'ai dit: Voici, je viens; dans le rouleau du livre, il est écrit à mon sujet' (Psaumes 40:8)." Rabbi Shimon ben Lakish dit: "La Torah a été donnée sous forme scellée, comme il est dit: 'Prenez ce livre de la Torah' (Deutéronome 31:26)."

א"ר יוחנן משום רבי בנאה: תורה – מגילה מגילה ניתנה, שנאמר: "אז אמרתי הנה באתי במגילת ספר כתוב עלי" "תהלים מ ח (ר' שמעון בן לקיש אומר: תורה – חתומה ניתנה, שנאמר: "לקוח את ספר התורה הזאת) "דברים לא כו.

• Les paragraphes

10. Shoulhan 'Aroukh, Yoré dé'a; 272, 2

Dans le cas d'un paragraphe ouvert et d'un paragraphe fermé... Celui qui craint le Ciel... fera en sorte que, dans un paragraphe ouvert, il termine la section précédente au milieu de la ligne, laissant un espace équivalent à neuf lettres à la fin, et commencera à écrire au début de la ligne suivante. Et dans un paragraphe fermé, il terminera toujours la section précédente au début de la ligne, laissant un espace équivalent à neuf lettres, et commencera à écrire à la fin de cette même ligne. Il ne changera pas pour faire d'autres formes, ni pour une section ouverte ni pour une section fermée.

"בצורת פתוחה וצורת סתומה... ירא שמים... יעשה בעניין שבפרשה פתוחה יסיים פרשה שלפניה באמצע שיטה, וישתייר בסופה חלק כדי תשעה אותיות, ויתחיל לכתוב בראש שיטה שתחתיה. ובפרשה סתומה - תמיד יסיים פרשה שלפניה בתחילת שיטה, ויניח חלק כדי תשעה אותיות, ויתחיל לכתוב בסוף אותה שיטה עצמה. ולא ישנה לעשות צורות אחרות, לא לפתוחה ולא לסתומה."

- Les sedarim et les sidrot
- Les chapitres

11. Siddour Shelomo Ben Yishmael

"Voici les chapitres des Gentils, appelés 'Capitols', des vingt-quatre livres et les noms de chaque livre dans leur langue, et je les ai copiés de leur livre, afin que l'on puisse leur répondre rapidement aux questions qu'ils nous posent chaque jour sur notre foi et notre Torah sacrée, et ils apportent des preuves des versets de la Torah, que ce soit des Prophètes ou d'autres livres, et ils nous disent : 'Regarde et lis tel verset qui est dans tel livre, dans tel chapitre des livres', et nous ne savons pas ce qu'est le chapitre pour leur répondre rapidement, c'est pourquoi je les ai copiés ici. Le livre de la Genèse est appelé dans leur langue 'Genèse', le premier chapitre 'Au commencement, Dieu créa', le second 'Ainsi furent achevés les cieux', etc."

אלו הן פרקי הגוים, הנקראים 'קפיטולש', של ארבעה ועשרים ספרים ושמות כל ספר וספר בלשונם, והעתקתים מהספר שלהם, שיוכל אדם להשיב להם תשובה מהרה על שאלותם שהם שואלים לנו בכל יום על עניין אמונתנו ותורתנו הקדושה ומביאים ראיות מפסוקי התורה, הן מנביאים או מספרים אחרים ואומרים לנו: 'ראה וקרא בפסוק פלוני שהוא בספר פלוני, בכך וכך קפיטולש מהספרים, ואין אנו יודעים מהו הקפיטולש ולהשיב להם מהרה תשובה, לכן העתקתים פה ספר בראשית, נקרא בלשונם ג'ינישי (=גנסיס), פרק ראשון 'בראשית ברא אלהים', שני 'ויכלו השמים' וגו'.

12. Wolff Heidenheim, Edition Roedelheim du Tanakh, 1818-1821

"C'est pourquoi, ce qui est dit ici, 'et ses chapitres sont 50', se réfère aux numéros des chapitres, n'apparaît dans aucune

לכן, מה שאמר כאן, 'ופרקיו 50', שהרצון בו על מספרי הקאפיטולי, איננו בשום דפוס קדמון גם לא במקראות

impression ancienne ni dans les manuscrits, car cette division n'est pas acceptée chez nous et il n'est pas approprié que les derniers imprimeurs aient introduit des éléments profanes dans le sacré."

כתיב יד, כי החלוקה הזאת בלתי מקובלת אצלנו ולא יפה חומש 'מאיר עיניים' עשו המדפיסים האחרונים להכניס חולין בקדש.

13. Edition Koren du Tanakh

במדבר	במדבר
וְעַל שְׁלַחַן הַפָּנִים יִפְרֹשׁ בְּגַד תְּכֵלֶת וְנִתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעִוֹת וְאֶת־הַכַּפֹּת וְאֶת־הַמִּנְקִיּוֹת וְאֵת קִשּׁוֹת הַנֶּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה: וּפִרְשׁוּ עֲלֵיהֶם בְּגַד תִּלְעָת שָׁנִי וְכִסּוּ אֹתוֹ בַּמִּכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בְּדִיּוֹ: וּלְקַחוּ בְּגַד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת־מִנְרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־נִרְתִּיהָ וְאֶת־מִלְקָחֶיהָ וְאֶת־מִחְתֹּתֶיהָ וְאֵת כָּל־כְּלֵי שְׁמֹנֶה אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּלֶה בָּהֶם: וְנִתְּנוּ אֹתָהּ וְאֵת כָּל־כְּלֵיהָ אֶל־מִכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְנִתְּנוּ עָלֶיהֶמוֹט: וְעַל מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב יִפְרֹשׁ בְּגַד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתוֹ בַּמִּכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בְּדִיּוֹ: וּלְקַחוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַשֵּׁרֶת אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּרִיכֶם בַּקֹּדֶשׁ וְנִתְּנוּ אֶל־בְּגַד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אוֹתָם בַּמִּכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְנִתְּנוּ עַל־הֶמוֹט: וְדִשְׁנוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וּפִרְשׁוּ עָלָיו בְּגַד אֲדָמָן: וְנִתְּנוּ עָלָיו אֶת־כָּל־כְּלָיו אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּרִי עָלָיו בָּהֶם אֶת־הַמִּחְתֹּת אֶת־הַמְּזֻלָּגֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְּזוּרָקֹת כָּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ וּפִרְשׁוּ עָלָיו כִּסּוֹ עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ בְּדִיּוֹ: וְכֹלֹה אֶהְרֹן וּבָנָיו לְכַסֹּת אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ בְּנִסְעֵי הַמִּחְנֶה וְאַחֲרֵיכֶן יָבֹאוּ בְּנֵי קָהָל לִשְׁאֵל וְלֹא יִגְעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ אֱלֹה מִשָּׂא בְנֵי־קָהָל בְּאֵהָל מוֹעֵד: וּפְקֻדֹת אֱלֹעֶזֶר וּבֶן־אֶהְרֹן הַכֹּהֵן שָׂמוֹן הַמָּאוֹר וּקְטָרֹת הַסִּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשָׂמוֹן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדֹת כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ בַּקֹּדֶשׁ וּבַכְּלָיו: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶהְרֹן לֵאמֹר: אֶל־תִּכְרִיתוּ אֶת־שִׁבְט מִשְׁפַּחַת הַקֹּהֲלִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם: וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם וְחִילִי וְלֹא יָמָתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים אֶהְרֹן וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ עַל־עִבְדָּתוֹ וְאֶל־מִשְׁאֹ: וְלֹא־יָבֹאוּ לְרֹאוֹת כִּבְלֵעַ אֶת־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶ׈ה לֵאמֹר: נִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גֹּסֶס הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְמוֹעֵלָה עַד בֶּן־חַמִּישִׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לַעֲבֹא עֲבָא לַעֲבֹד	כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקֵד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה לְמִשְׁפַּחָתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְמוֹעֵלָה שְׁנָיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פָקֵד כָּל־בְּכֹר זָכָר לְבֵנִי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְמוֹעֵלָה וְשָׂא אֶת מִסְפַּר שְׂמֹתָם: וּלְקַחְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכֹר בְּבֵנִי יִשְׂרָאֵל וְאֵת בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכֹר בְּבֵהֵמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־בְּכֹר בְּבֵנִי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי כָל־בְּכֹר זָכָר בַּמִּסְפָּר שְׂמֹת מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְמוֹעֵלָה לְפָקְדֵיהֶם שְׁנָיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף שְׁלֹשָׁה וּשְׁבַעִים וּמֵאֵתָיִם: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכֹר בְּבֵנִי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת בְּהֵמַתָּם וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה: וְאֵת פְּדוּיֵי הַשְּׁלִשָּׁה וְהַשְּׁבַעִים וְהַמֵּאֵתָיִם הָעֹדְפִים עַל־הַלְוִיִּם מִבְּכֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וּלְקַחְתָּ חֲמִשָּׁתַּת חֲמִשַּׁת שְׁקָלִים לְגִלְגָּלַת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ תִּקַּח עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל: וְנִתְּנָה הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פְּדוּיֵי הָעֹדְפִים בָּהֶם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת כֶּסֶף הַפְּדוּיִם מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם: מֵאֵת בְּכֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת־הַכֶּסֶף חֲמִשָּׁה וּשְׁשִׁים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְאַלֶּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־כֶּסֶף הַפְּדוּיִם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו עַל־פִּי יְהוָה כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶהְרֹן לֵאמֹר: נִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי קָהָל מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְמוֹעֵלָה וְעַד בֶּן־חַמִּישִׁים שָׁנָה כָּל־בָּא לַעֲבֹא לַעֲבֹד מִלִּפְנֵי הַקֹּדֶשׁ: וְכֹלֹה אֶהְרֹן וּבָנָיו לְקַחְתָּ אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְשָׂמוּ בְּדִיּוֹ: וְעַל שְׁלַחַן הַפָּנִים יִפְרֹשׁ בְּגַד תְּכֵלֶת וְנִתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעִוֹת וְאֶת־הַכַּפֹּת וְאֶת־הַמִּנְקִיּוֹת וְאֵת קִשּׁוֹת הַנֶּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה: וּפִרְשׁוּ עֲלֵיהֶם בְּגַד תִּלְעָת שָׁנִי וְכִסּוּ אֹתוֹ בַּמִּכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בְּדִיּוֹ: וּלְקַחוּ בְּגַד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת־מִנְרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־נִרְתִּיהָ וְאֶת־מִלְקָחֶיהָ וְאֶת־מִחְתֹּתֶיהָ וְאֵת כָּל־כְּלֵי שְׁמֹנֶה אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּלֶה בָּהֶם: וְנִתְּנוּ אֹתָהּ וְאֵת כָּל־כְּלֵיהָ אֶל־מִכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְנִתְּנוּ עַל־הֶמוֹט: וְדִשְׁנוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וּפִרְשׁוּ עָלָיו בְּגַד אֲדָמָן: וְנִתְּנוּ עָלָיו אֶת־כָּל־כְּלָיו אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּרִי עָלָיו בָּהֶם אֶת־הַמִּחְתֹּת אֶת־הַמְּזֻלָּגֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְּזוּרָקֹת כָּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ וּפִרְשׁוּ עָלָיו כִּסּוֹ עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ בְּדִיּוֹ: וְכֹלֹה אֶהְרֹן וּבָנָיו לְכַסֹּת אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ בְּנִסְעֵי הַמִּחְנֶה וְאַחֲרֵיכֶן יָבֹאוּ בְּנֵי קָהָל לִשְׁאֵל וְלֹא יִגְעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ אֱלֹה מִשָּׂא בְנֵי־קָהָל בְּאֵהָל מוֹעֵד: וּפְקֻדֹת אֱלֹעֶזֶר וּבֶן־אֶהְרֹן הַכֹּהֵן שָׂמוֹן הַמָּאוֹר וּקְטָרֹת הַסִּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשָׂמוֹן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדֹת כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ בַּקֹּדֶשׁ וּבַכְּלָיו: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶהְרֹן לֵאמֹר: אֶל־תִּכְרִיתוּ אֶת־שִׁבְט מִשְׁפַּחַת הַקֹּהֲלִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם: וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם וְחִילִי וְלֹא יָמָתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים אֶהְרֹן וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ עַל־עִבְדָּתוֹ וְאֶל־מִשְׁאֹ: וְלֹא־יָבֹאוּ לְרֹאוֹת כִּבְלֵעַ אֶת־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גֹּסֶס הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְמוֹעֵלָה עַד בֶּן־חַמִּישִׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לַעֲבֹא עֲבָא לַעֲבֹד

14. Abravanel, Introduction au livre de Yéhoshoua'

J'ai décidé de diviser chaque livre (des Premiers Prophètes) en sections. Mais elles ne seront pas aussi longues et grandes que celles faites par le Ralbag, qui a divisé tout le livre de Josué en quatre sections, le livre des Juges en cinq sections et le livre de Samuel en cinq sections ; et elles ne seront pas non plus petites et courtes comme celles faites par le sage Jérôme, qui a traduit les livres sacrés pour les chrétiens, et qui a divisé le livre de Josué en vingt-quatre sections, le livre des Juges en vingt-et-une sections et le livre de Samuel en trente-cinq sections. Je choisirai leur méthode pour la division des sections, et je ne viserai ni trop haut ni trop bas, mais je suivrai une voie intermédiaire en fonction du contenu des discours et de la différence des récits."

ראיתי לחלק כל ספר וספר מהם (מנביאים ראשונים) אל פרשיות. אבל לא יהיו ארוכות וגדולות כמו שעשאו רלב"ג ז"ל, שכלל כל ספר יהושע בארבע פרשיות וספר שופטים בחמש פרשיות וספר שמואל בחמש פרשיות; וגם לא יהיו קטנות וקצרות כמו שעשאו החכם גירונימו, אשר העתיק ספרי הקודש לנוצרים, שעשה בספר יהושע כ"ד פרשיות ובספר שופטים כ"א פרשיות ובספר שמואל ל"ה. אבחר דרכם בהבדל הפרשיות, ולא אהיה מתכוון לא למעלה ולא למטה, אלא בדרך אמצעי מתייחס כפי חומר הדרושים והבדל הסיפורים."

IV. Le texte

• Les scribes / הסופרים "ceux qui comptent"

15. Quidoushin, 30a.

C'est pourquoi les premiers sages étaient appelés 'scribes', car ils comptaient toutes les lettres de la Torah. Ils disaient : le 'vav' de 'גָּחֹן' est la lettre centrale de la Torah. 'דָּרַשׁ דָּרַשׁ'.

לפיכך נקראו ראשונים סופרים, שהיו סופרים כל האותיות שבתורה. שהיו אומרים: וא"ו ד"גָּחֹן" - חציין של אותיות של ספר תורה. "דָּרַשׁ דָּרַשׁ" - חציין של תיבות. וְהַתְגַּלָּח -

est le centre des mots. 'וְהַתְגִּלָּה' est le centre des versets. 'וְכַרְסָמְנָה הָזֵיז מִיָּעַר' - l'ayin de 'יער' est le centre des Psaumes. 'וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן' est le centre des versets... Les Sages ont enseigné : il y a 5 888 versets dans la Torah ; les Psaumes en ont huit de plus ; les Chroniques en ont huit de moins.

של פסוקים. "וְכַרְסָמְנָה הָזֵיז מִיָּעַר" - עי"ן ד' יער" חציין של תהילים. "וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן" - חציין דפסוקים... תנו רבנן: חמשת אלפים ושמונה מאות ושמונים ושמונה פסוקים הוו פסוקי ספר תורה; יתר עליו תהילים - שמונה; חסר ממנו דברי הימים - שמונה.

16. Midrash Tanhouma, Beshalah, 16

Et ainsi il est dit : 'Car celui qui vous touche, touche à la prune de son œil.' N'aurait-il pas dû dire 'de mon œil' ? Mais l'Écriture l'a exprimé ainsi. C'est-à-dire, comme si cela concernait les cieus, et l'Écriture l'a exprimé ainsi, ce qui est une correction des scribes - les hommes de la Grande Assemblée.

וכן הוא אומר: "כי הנוגע בכם נוגע בבבת עינו". "עיני" היה לו לומר? אלא שכנהו הכתוב. כלומר, כביכול כלפי מעלן, וכנהו הכתוב, שהוא תיקון סופרים - אנשי כנסת הגדולה

• Les massorètes / המסורתיים

- Les signes indiquant les voyelles et la cantilation, les té'amim.
- Les *keri ouketiv*, mots qui doivent être lus différemment de leurs transcriptions.
- La séparation entre une parasha et la suivante ou entre les livres.
- Les lettres petites, grandes et suspendues
- Les lettres ponctuées
- Les *noun* renversés
- Les parallèles: pour chaque mot ou expression
- Les 18 tiqounei sopherim

17. Quelques abréviations de la massora (tirées de אנציקלופדיה יהודית דעת - מסורה)

- אית a - il y a
- ארמ - mot d'origine araméenne
- ב', גא - nombre de fois qu'une forme apparaît...
- גע, געיה - accent
- זעיר, זעירא - petite lettre
- חו, חול - langue profane
- חסר - écriture défective
- יחידאין - forme apparaissant une seule fois
- ית - supplémentaire, lettre superflue
- כות - comme lui
- כת - écriture, forme écrite
- כת' ולא קר - écrite mais non lue
- ל', לי - n'existe pas
- ל"ק - écrit mais non prononcé
- ליש', לישנא - même signification ; de la même racine
- מדנ', מדנה - forme de ponctuation orientale, selon la ponctuation babylonienne
- מל', מ"ל - pleine, écriture pleine
- מלעבע - accentué sur l'avant-dernière syllabe
- מלר - accentué sur la dernière syllabe
- מנוקד - mot ou mots avec des points
- מער - occidental, forme de ponctuation occidentale
- ס', סיפא - livre
- בספרא - dans le livre en question
- ס"פ - fin de verset
- ק', קר - prononcé, forme de lecture du mot
- קרי ולא כת - prononcé mais non écrit, forme lue mais non écrite

18. Exemple de la massora sur Exode, 35, 15-20:

(טו) וְאֶת־מִזְבַּח הַקֹּטֶרֶת וְאֶת־בִּדְיוֹ וְאֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קִטְרֵת הַסַּמִּים וְאֶת־מִסְךְ הַפֶּתַח לַפֶּתַח הַמִּשְׁכָּן: (טז) אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בִּדְיוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: (יז) אֶת קַלְעֵי הַחֹצֵר אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת מִסְךְ שַׁעַר

החצר: (יח) את־יתדת המשכן ואת־יתדת החצר ואת־מיתריהם: (יט) את־בגדי השָׂרָד לְשֶׁרֶת בְּקֹדֶשׁ אֶת־בְּגַדֵּי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בְּגַדֵּי בָנָיו לְכֹהֵן: (כ) וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה:

טז: "את מזבח העולה ואת מכבר הנחושת". המסורה הקטנה: "סימן: לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני ושקויי" (הושע ב:ז)

יז: "את קלעי". המסורה הקטנה: "ג' פסוקים בספרא את את ואת". שמות לט:לז ו-מ:ט

יח: "את יתדת המשכן ואת יתדת החצר". במסורה הקטנה: "א' זוגין מן ב"ב, חד את וחד ואת". המסורה הגדולה: "א' זוגין בחד פסוק, קדמא "את" תניין "ואת". וסימנך: "את המאור הגדול"

יט: "ואת בגדי". במסורה הקטנה: "ז'".

כ: "מלפני משה" במסורה קטנה: "ב' ובעניין". שמות לו:ג "ויקחו מלפני משה את כל התרומה".

כא "אשר נשאו לבו". במסורה קטנה: "ג'". בפרק לו:ב; ובמלכים ב ב: טז

כא: "ולבגדי הקדש". במסורה קטנה: "ל" = ליתא.

כב: "הביאו חח ונזם" במסורה קטנה: "ל' וחד הה". ביחזקאל ל: ב - "ואמרת כה אמר ה' אלהים, הלילו הה ליום"

כב: "וכומז" – "ב"

כד: "כל מרים תרומת כסף". במסורה הגדולה "מרים ג' וסימנך "כל מרים תרומת כסף ונחשת" (שמות לה:לד) "כבוד חכמים ינחלו [וכסילים מרים קלון]". (משלי ג:לה) "אך אפיים רב תבונה [וקצר רוח מרים אולת]" (משלי יד:כט). וחד (=פעם אחת מופיע) ומרים, "ואתה ה' כבודי ומרים ראשי" (תהלים ג:ד). "וסימנך בלשון ארמית כספא אשטיו חכימא וראשיא"

19. Exemple du Keter Aram Tsova



Notes

[illegible]

Comment rendre l'enseignement du Tanakh plus vivant?

La Méthode Fohrman

Naty Riahi

1. Yona – Chapitre 1

א ויהי, דבר-ה', אל-יונה בן-אמתי, לאמר. ב קום לך אל-נינוה, העיר הגדולה-- וקרא עליה: כי-עלתה רעתם, לפני ג ויגמל יונה לברח תרשישה, מלפני ה'; ויירד יפו וימצא אניה באה תרשיש, ויתן שכרה וירד בה לבוא עמהם תרשישה, מלפני, ה'.

1 La parole de l'Eternel fut adressée à Yona, fils d'Amittaï, en ces termes : 2 "Lève-toi! Va à Ninvé, la grande ville, et prophétise contre elle; car leur iniquité est arrivée jusqu'à moi." 3 Mais Jonas se leva pour fuir à Tarchich, hors de la présence de l'Eternel; il se rendit à Yafa, où il trouva un vaisseau en partance pour Tarchich. Il paya le passage et s'y embarqua pour aller avec eux à Tarchich, loin de la présence de l'Eternel.

2. Chémot – Chapitre 2

א וילך איש, מבית לוי; ויקח, את-בת-לוי. ב ותהר האשה, ותלד בן; ותרא אתו כי-טוב הוא, ותצפנהו שלשה ירחים. ג ולא-יכלה עוד, הצפינו, ותקח-לו תבת גמא, ותחמרה בחמר ובזפת; ותשם בה את-הילד, ותשם בסוף על-שפת היאר. ד ותתצב אחתו, מרחק, לדעה, מה-יעשה לו. ה ותירד בת-פרעה לרחץ על-היאר, ונערתייה הלכת על-יד היאר; ותרא את-התבה בתוך הסוף, ותשלח את-אמתה ותקחה. ו ותפתח ותראהו את-הילד, והנה נער בכה; ותחמל עליו--ותאמר, מילדי העברים זה. ז ותאמר אחתו, אל-בת-פרעה, האלף וקראתי לך אשה מינקת, מן העברית; ותינק לך, את-הילד. ח ותאמר-לה בת-פרעה, לכי; ותלך, העלמה, ותקרא, את-אם הילד.

1 Or, il y avait un homme de la famille de Lévi, qui avait épousé une fille de Lévi. 2 Cette femme conçut et enfanta un fils. Elle considéra qu'il était beau et le tint caché pendant trois mois. 3 Ne pouvant le cacher plus longtemps, el le lui prépara un berceau de jonc qu'elle enduisit de bitume et de poix, elle y plaça l'enfant et le déposa dans les roseaux sur la rive du fleuve. 4 Sa sœur se tint à distance pour observer ce qui lui arriverait. 5 Or, la fille de Pharaon descendit, pour se baigner, vers le fleuve, ses compagnes la suivant sur la rive. Elle aperçut le berceau parmi les roseaux et envoya sa servante qui alla le prendre. 6 Elle l'ouvrit, elle y vit l'enfant: c'était un garçon vagissant. Elle eut pitié de lui et dit: "C'est quelque enfant des Hébreux." 7 Sa sœur dit à la fille de Pharaon: "Faut-il t'aller quérir une nourrice parmi les femmes hébreues, qui t'allaitera cet enfant?" 8 La fille de Pharaon lui répondit: "Va." Et la jeune fille alla quérir la mère de l'enfant.

3. Chémot 14

ט וירדפו מצרים אחריהם, וישגו אותם חנים על-הים, כל-סוס רכב פרעה, ופרשיו וחילו--על-פי, החירת, לפני, בעל צפון. י ופרעה, הקריב; וישאו בני-ישראל את-עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם, ויראו מאד, ויצעקו בני-ישראל, אל-ה'.

9 Les Égyptiens qui les poursuivaient les rencontrèrent, campés sur le rivage; tous les attelages de Pharaon, ses cavaliers, son armée, les joignirent près de Pi-Hahiroth, devant Baal-Cefôn. 10 Comme Pharaon approchait, les enfants d'Israël levèrent les yeux et voici que l'Égyptien était à leur poursuite; remplis d'effroi, les Israélites jetèrent des cris vers l'Éternel.

(...)

יג ויאמר משה אל-העם, אל-תיראו--התיצבו וראו את-ישועת ה', אשר-יעשה לכם היום: כי, אשר ראיתם את-מצרים היום--לא תספו לראתם עוד, עד-עולם.

13 Moïse répondit au peuple: "Soyez sans crainte! Attendez, et vous serez témoins de l'assistance que l'Éternel vous procurera en ce jour! Certes, si vous avez vu les Égyptiens aujourd'hui, vous ne les reverrez plus jamais.

4. Béréchit Chaptire 22

א ויהי, אחר הדברים האלה, והאלקים, נסה את-אברהם; ויאמר אליו, אברהם ויאמר הנני.

1 Il arriva, après ces faits, que D.ieu éprouva Avraham. Il lui dit: Avraham!" Il répondit: "Me voici."

(...)

ו ויקח אברהם את-עצי העלה, וישם על-יצחק בנו, ויקח בידו, את-האש ואת-המאכלת; וילכו שניהם, יחדו. ז ויאמר יצחק אל-אברהם אביו, ויאמר אבי, ויאמר, הנני בני; ויאמר, הנה האש והעצים, ואיה השה, לעלה. ח ויאמר, אברהם, אלקים יראה-לו השה לעלה, בני; וילכו שניהם, יחדו. ט ויבאו, אל-המקום אשר אמר-לו האלקים, ויבן שם אברהם את-המזבח, ויערף את-העצים; ויעקד, את-יצחק בנו, וישם אתו על-המזבח, ממעל לעצים.

6 Avraham prit le bois du sacrifice, le chargea sur Yits'hak son fils, prit en main le feu et le couteau et ils allèrent tous deux ensemble. 7 Yits'hak, s'adressant à Avraham son père, dit "Mon père!" Il répondit: "Me voici mon fils." Il reprit: "Voici le feu et le bois, mais où est l'agneau de l'holocauste?" 8 Avraham répondit: "D.ieu choisira lui-même l'agneau de l'holocauste mon fils!" Et ils allèrent tous deux ensemble. 9 Ils arrivèrent à l'endroit que D.ieu lui avait indiqué. Avraham y construisit un autel, disposa le bois, lia Yits'hak son fils et le plaça sur l'autel, par-dessus le bois.

(...)

11 Mais un envoyé du Seigneur l'appela du haut du ciel, en disant: "Avraham! . Avraham!" Il répondit: "Me voici."
 אַבְרָהָם; וַיֹּאמֶר, הִנְנִי.
 יֵאָדָה אֱלֹהֵי מִלְאָךְ ה', מִן-הַשָּׁמַיִם, וַיֹּאמֶר, אַבְרָהָם (...)

5. Dévarim 21

15 Si un homme est marié à deux femmes, l'une qu'il aime, l'autre qu'il dédaigne; si l'une et l'autre lui donnent des enfants, et que le fils premier-né se trouve appartenir à la femme dédaignée, 16 alors, le jour où il partagera entre ses fils l'héritage de ce qu'il possède, il ne pourra point conférer le droit d'aînesse au fils de la femme préférée, aux dépens du fils de la dédaignée qui est l'aîné. 17 Car c'est le fils aîné de la dédaignée qu'il doit reconnaître pour tel, lui attribuant une part double dans tout son avoir; car c'est lui qui est le premier fruit de sa force, à lui appartient le droit d'aînesse.

טו כִּי-תִהְיֶיךָ לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים, הָאֶחָת אֲהוּבָה וְהָאֶחָת שְׂנוּאָה, וַיֵּלְדוּ-לוֹ בָּנִים, הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה; וְהָיָה הַבֶּן הַבְּכֹר, לְשִׁנְיָאָה. טז וְהָיָה, בְּיוֹם הַנְּחִילוֹ אֶת-בְּנָיו, אֶת אֲשֶׁר-יִהְיֶה, לוֹ--לֹא יוּכַל, לְבַכֵּר אֶת-בֶּן-הָאֲהוּבָה, עַל-פְּנֵי בֶן-הַשְּׂנוּאָה, הַבְּכֹר. יז כִּי אֶת-הַבְּכֹר בֶּן-הַשְּׂנוּאָה יִכִּיר, לְתֵת לוֹ פִּי שְׁנַיִם, בְּכָל אֲשֶׁר-יִמְצָא, לוֹ: כִּי-הוּא רִאשִׁית אָנוּ, לוֹ מִשְׁפָּט הַבְּכֹרָה. {ס}

Notes

[illegible]

Entrer dans le Nakh en traversant le Jourdain

Yossi Touitou

1. Josué 3-4

1 Donc, de bon matin, Josué et tous les enfants d'Israël partirent de Chittîm et s'avancèrent jusqu'au près du Jourdain; là ils passèrent la nuit avant d'effectuer le passage. 2 Au bout de trois jours, les préposés parcoururent le camp 3 et donnèrent cet ordre au peuple: "Quand vous verrez paraître l'arche d'alliance de l'Eternel, votre Dieu, portée par les prêtres, descendants de Lévi, vous quitterez votre emplacement et vous la suivrez; 4 toutefois, vous maintiendrez entre elle et vous une distance de deux mille coudées environ; n'en approchez pas, de façon à connaître la route que vous devez suivre, car jamais encore vous n'avez fait ce trajet."

5 Et Josué dit au peuple: "Sanctifiez-vous! Car, demain, l'Eternel accomplira au milieu de vous des merveilles."

6 Puis Josué dit aux prêtres: "Portez l'arche d'alliance et marchez en tête du peuple." Et ils portèrent l'arche d'alliance, et s'avancèrent en tête du peuple. 7 Et Dieu dit à Josué: "Dès aujourd'hui, je commencerai à te grandir aux yeux de tout Israël; je veux qu'ils sachent que, comme j'ai été avec Moïse, je serai avec toi. 8 De ton côté, tu donneras cet ordre aux prêtres, chargés de porter l'arche d'alliance: "Quand vous aurez atteint les eaux qui baignent la rive du Jourdain, vous ferez halte dans le fleuve."

9 Et Josué dit aux enfants d'Israël: "Approchez, et écoutez les paroles de l'Eternel, votre Dieu." 10 Et il ajouta: "Voici qui vous prouvera que le Dieu vivant est au milieu de vous, et qu'il saura chasser de devant vous le Cananéen, le Héthéen, le Hévéen, le Phériséen, le Ghirgachéen, l'Amorréen et le Jébuséen: 11 voyez, l'arche d'alliance du Maître de toute la terre va, à votre tête, traverser le Jourdain. 12 Et maintenant, vous allez choisir douze hommes parmi les tribus d'Israël, un homme par tribu. 13 Aussitôt que les prêtres, portant l'arche de l'Eternel, Maître de toute la terre, poseront la plante de leurs pieds dans les eaux du Jourdain, les eaux du fleuve celles qui coulent en amont s'arrêteront net, et resteront droites comme un mur." 14 Ainsi arriva-t-il. Le peuple quitta ses tentes pour passer le Jourdain, et les prêtres porteurs de l'arche d'alliance marchaient en avant. 15 Arrivés au Jourdain, sitôt que les prêtres porteurs de l'arche eurent trempé leurs pieds dans ses eaux, lesquelles couvraient toutes ses rives à cette époque de la moisson, 16 les eaux d'amont s'arrêtèrent et formèrent comme un mur, à une grande distance, depuis Adâm, la ville voisine de Caretân, tandis que les eaux d'aval, dans la direction de la mer du Désert ou mer de Sel, achevaient de s'écouler; et le peuple effectua son passage en face de Jéricho. 17 Les prêtres, porteurs de l'arche d'alliance de l'Eternel, restèrent à pied sec au milieu du Jourdain, immobiles, pendant que tout Israël passait à pied sec, jusqu'à ce que la nation entière eût achevé de traverser le Jourdain.

1 Comme la nation entière achevait de passer le Jourdain, l'Eternel parla à Josué en ces termes 2 "Choisissez douze hommes parmi le peuple, un homme par tribu, 3 et donnez-leur l'ordre d'enlever d'ici, du milieu du Jourdain, à l'endroit même où se sont posés les pieds des prêtres, douze pierres, que vous emporterez pour les déposer dans le gîte où vous passerez la nuit."

4 De son côté, Josué manda les douze hommes qu'il avait fait désigner parmi les enfants d'Israël, un homme par tribu, 5 et il leur dit: "Passez devant l'arche de l'Eternel, votre Dieu, entrez dans le

א וישכם יהושע בבקר ויסעו מהשטים, ויבאו עד-הירדן--הוא, וכל-בני ישראל; וילכו שם, טרם יעברו. ב ויהי, מקצה שלשת ימים; ויעברו השטרים, בקרב המחנה. ג ויצו, את-העם לאמר, כראתכם את ארון ברית-ה' אלהיכם, והכהנים הלויים נשאים אתו--ואתם, תסעו ממקומכם, והלכתם, אחריו. ד אך רחוק יהיה, ביניכם ובניו, כאלפים אמה, במדה: אל-תקרבו אליו, למען אשר-תדעו את-הדרך אשר תלכו-בה--כי לא עברתם בדרך, מתמול שלשום.

ה ויאמר יהושע אל-העם, התקדשו: כי מחר, יעשה ה' בקרבכם--נפלאות. ו ויאמר יהושע, אל-הכהנים לאמר, שאו את-ארון הברית, ועברו לפני העם; וישאו את-ארון הברית, וילכו לפני העם. ז ויאמר ה', אל-יהושע, היום הזה אחל גדלה, בעיני כל-ישראל: אשר, ידעו, כי כאשר הייתי עם-משה, אהיה עמך. ח ואתה, תצוה את-הכהנים, נשאי ארון-הברית, לאמר: כבאכם, עד-קצה מי הירדן, בירדו, תעמדו.

ט ויאמר יהושע, אל-בני ישראל: גשו הנה--ושמעו, את-דברי ה' אלהיכם. י ויאמר יהושע--בזאת תדעו, כי אל חי בקרבכם; והורש יוריש מפניכם את-הכנעני ואת-החתי ואת-החוי, ואת-הפרזי ואת-הגרנשי, והאמרי, והיבوسی. יא הנה ארון הברית, אדון כל-הארץ, עבר לפניכם, בירדן. יב ועתה, קחו לכם שני עשר איש, משבטי ישראל--איש-אחד איש-אחד, לשבט. יג והיה כנוח כפות רגלי הכהנים נשאי ארון ה' אדון כל-הארץ, במי הירדן, מי הירדן יפרתו, המים הירדים מלמעלה; ויעמדו, יד אחד. יד ויהי, בנסע העם מאחליהם, לעבר, את-הירדן; והכהנים, נשאי הארון הברית--לפני העם. טו וכבוא נשאי הארון, עד-הירדן, ורגלי הכהנים נשאי הארון, נטבלו בקצה המים; והירדן, מלא על-כל-גדותיו, כל, ימי קציר. טז ויעמדו המים הירדים מלמעלה כמו גדר אחד, הרחק מאד באדם (מאדם) העיר אשר מצד צרתו, והירדים על ים הערבה ים-המלח, תמו נכרתו; והעם עברו, נגד יריחו. יז ויעמדו הכהנים נשאי הארון ברית-ה' בחרבה, בתוך הירדן--הכו; וכל-ישראל, עברים בחרבה, עד אשר-תמו כל-הגוי, לעבר את-הירדן. א ויהי כאשר-תמו כל-הגוי, לעבור את-הירדן; {פ}

ויאמר ה', אל-יהושע לאמר. ב קחו לכם מן-העם, שנים עשר אנשים--איש-אחד איש-אחד, משבט. ג וצו אותם, לאמר, שאו-לכם מזה מתוך הירדן ממצב רגלי הכהנים, הכין שתיים-עשרה אבנים; והעברתם אותם, עמכם, והנחתם אותם, במלון אשר-תלינו בו הלילה. ד ויקרא יהושע, אל-שנים העשר איש, אשר הכין, מבני ישראל--איש-אחד איש-אחד, משבט. ה ויאמר להם, יהושע, עברו לפני ארון ה' אלהיכם, אל-תוך הירדן;

Jourdain, et ramassez-y chacun une pierre qu'il chargera sur son épaule, nombre égal à celui des tribus d'Israël, 6 afin que ce soit un monument au milieu de vous; et lorsqu'un jour vos enfants demanderont: "Que signifient pour vous ces pierres?" 7 Vous leur direz: "C'est que les eaux du Jourdain se sont séparées devant l'arche d'alliance du Seigneur, qu'à son entrée dans le Jourdain le fleuve divisa ses eaux. Et ces pierres doivent en rappeler à jamais le souvenir aux enfants d'Israël." 8 Les enfants d'Israël se conformèrent à l'ordre de Josué. Ils prirent au milieu du Jourdain, comme l'Eternel l'avait dit à Josué, douze pierres, selon le nombre des tribus d'Israël, les transportèrent au gîte et les y déposèrent. 9 De son côté, Josué érigea douze pierres dans le Jourdain même, à l'endroit où s'était posé le pied des prêtres portant l'arche d'alliance; et elles y sont restées jusqu'à ce jour. 10 Or, les prêtres portant l'arche étaient restés au milieu du Jourdain, jusqu'à ce que fût accompli tout ce que l'Eternel avait fait dire au peuple par Josué, et selon ce que Moïse avait recommandé à Josué; le peuple passa rapidement. 11 Et lorsqu'il fut entièrement passé, l'arche du Seigneur s'avança avec les prêtres et se remit à la tête du peuple. 12 Les tribus de Ruben et de Gad, et la demi-tribu de Manassé, marchèrent en armes à l'avant-garde des enfants d'Israël, comme Moïse le leur avait dit. 13 Au nombre d'environ quarante mille guerriers, ils s'acheminèrent, prêts au combat, sous les yeux de l'Eternel, vers les plaines de Jéricho.

14 Ce jour-là, l'Eternel grandit Josué aux yeux de tout Israël, qui le révéra comme il avait révéré Moïse, tant qu'il vécut.

15 L'Eternel dit à Josué: 16 "Ordonne aux prêtres, porteurs de l'arche du Statut, qu'ils remontent du Jourdain." 17 Et Josué ordonna aux prêtres de sortir du Jourdain. 18 Or, lorsque les prêtres, porteurs de l'arche d'alliance de l'Eternel, eurent quitté le fleuve, à peine la plante de leurs pieds avait touché le sol que les eaux du Jourdain reprirent leur niveau et recommencèrent à couler, comme précédemment, à pleins bords. 19 Ce fut le dix du premier mois que le peuple sortit du Jourdain; il établit son camp à Ghilgal, à l'orient de Jéricho. 20 Et ces douze pierres qu'ils avaient prises dans le Jourdain, c'est à Ghilgal que Josué les érigea, 21 disant aux enfants d'Israël: "Quand vos enfants, un jour, demanderont à leurs pères: "Que signifient ces pierres?" 22 Vous l'expliquerez à vos enfants en ces termes: "Le Jourdain que voici, Israël l'a traversé à pied sec; 23 parce que l'Eternel, votre Dieu, dessécha pour vous les eaux du Jourdain jusqu'à ce que vous fussiez passés, comme il avait fait pour la mer Rouge, qu'il dessécha en notre faveur jusqu'à ce que nous l'eussions traversée: 24 afin que tous les peuples de la terre reconnaissent combien est puissante la main du Seigneur, afin que vous-mêmes réveriez constamment l'Eternel, votre Dieu!"

והרימו לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת, עַל-שִׁכְמוֹ, לְמִסְפֵּר, שְׁבִטֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל. וּלְמַעַן, תִּהְיֶה זֹאת אוֹת--בְּקִרְבְּכֶם: כִּי-יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם מִחֵר לֵאמֹר, מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם. ז וְאָמַרְתֶּם לָהֶם, אֲשֶׁר נִכְרְתוּ מִיַּמִּי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי אַרְוֹן בְּרִית-ה' --בְּעֶבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן, נִכְרְתוּ מִי הַיַּרְדֵּן; וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכְרוֹן, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל--עַד-עוֹלָם. ח וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ, וַיִּשְׂאוּ שְׁתֵּי-עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֶל-יְהוֹשֻׁעַ, לְמִסְפֵּר שְׁבִטֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל; וַיַּעֲבְרוּ עִמָּם אֶל-הַמָּלוֹן, וַיִּנָּחֻם שָׁם. ט וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים, הָקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן--תַּחַת מַצֵּב רִגְלֵי הַכֹּהֲנִים, וְשָׂאֵי אַרְוֹן הַבְּרִית; וַיְהִי שָׁם, עַד הַיּוֹם הַזֶּה. י וְהַכֹּהֲנִים נִשְׁאִי הָאֲרוֹן, עַמֻּדִים בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן, עַד תֵּם כָּל-הַדָּבָר אֲשֶׁר-צִוָּה ה' אֶת-יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר אֶל-הָעָם, כָּלל אֲשֶׁר-צִוָּה מֹשֶׁה אֶת-יְהוֹשֻׁעַ; וַיִּמְהָרוּ הָעָם, וַיַּעֲבְרוּ. יא וַיְהִי כְּאֲשֶׁר-תֵּם כָּל-הָעָם, לַעֲבוֹר; וַיַּעֲבֵר אַרְוֹן-ה' וְהַכֹּהֲנִים, לִפְנֵי הָעָם. יב וַיַּעֲבְרוּ בְנֵי-רְאוּבֵן וּבְנֵי-גָד וַחֲצֵי שְׁבֵט הַמְנַשֶּׁה, חֲמִשִּׁים, לִפְנֵי, בְנֵי יִשְׂרָאֵל--כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵם, מֹשֶׁה. יג כְּאֲרֻבָּעִים אֶלֶף, חֲלוּצֵי הַצָּבָא--עָבְרוּ לִפְנֵי ה' , לְמַלְחָמָה, אֵל, עֲרֵבוֹת יְרִיחוֹ. יד בַּיּוֹם הַהוּא, גָּדַל ה' אֶת-יְהוֹשֻׁעַ, בְּעֵינָיו, כָּל-יִשְׂרָאֵל; וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ, כְּאֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת-מֹשֶׁה כָּל-יָמָיו חַיָּיו.

טו וַיֹּאמֶר ה' , אֶל-יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר. טז צִוָּה, אֶת-הַכֹּהֲנִים, נִשְׁאֵי, אַרְוֹן הָעֵדוּת; וַיַּעֲלוּ, מִן-הַיַּרְדֵּן. יז וַיֵּצֵאוּ יְהוֹשֻׁעַ, אֶת-הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר: עָלוּ, מִן-הַיַּרְדֵּן. יח וַיְהִי בַעֲלוֹת (כְּפֻלּוֹת) הַכֹּהֲנִים נִשְׁאֵי אַרְוֹן בְּרִית-ה' , מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן, נִתְקוּ כַּפּוֹת רִגְלֵי הַכֹּהֲנִים, אֵל הַחֲרֻבָּה; וַיֵּשְׁבוּ מִי-הַיַּרְדֵּן לְמִקְוָם, וַיֵּלְכוּ כְּתַמּוֹל-שִׁלְשׁוֹם עַל-כָּל-גְּדוּתָיו. יט וְהָעָם, עָלוּ מִן-הַיַּרְדֵּן, בְּעֶשׂוֹר, לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן; וַיַּחֲנוּ, בְּגִלְגָּל, בְּקֻצָּה, מִזֶּרֶח יְרִיחוֹ. כ וְאֵת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר לָקְחוּ מִן-הַיַּרְדֵּן--הָקִים יְהוֹשֻׁעַ, בְּגִלְגָּל. כא וַיֹּאמֶר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֵאמֹר: אֲשֶׁר יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם מִחֵר אֶת-אֲבוֹתָם לֵאמֹר, מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה. כב וְהוֹדַעְתֶּם, אֶת-בְּנֵיכֶם לֵאמֹר: בִּיבִשָּׁה עֶבֶר יִשְׂרָאֵל, אֶת-הַיַּרְדֵּן הַזֶּה. כג אֲשֶׁר-הוֹבִישׁ ה' אֱלֹהֵיכֶם אֶת-מִי הַיַּרְדֵּן, מִפְּנֵיכֶם--עַד-עֲבָרְכֶם: כְּאֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֵיכֶם לַיִם-סוּף אֲשֶׁר-הוֹבִישׁ מִפְּנֵינוּ, עַד-עֲבָרְנוּ. כד לְמַעַן דַּעַת כָּל-עַמֵּי הָאָרֶץ, אֶת-יַד ה' , כִּי חֲזָקָה, הִיא--לְמַעַן יֵרָאֶת אֶת-ה' אֱלֹהֵיכֶם, כָּל-הַיָּמִים.

2. Talmud de Babylone, 14b

"Et qui les a écrits ? ... Josué a écrit son livre"

ומי כתבן? ... יהושע כתב ספרו

3. Malbim, Josué

"Aujourd'hui, je commencerai à te grandir" : L'Éternel lui a fait savoir que les merveilles ne se feraient pas par l'intermédiaire d'Israël, mais avant même qu'ils ne s'approchent du Jourdain, il reculerait devant l'Arche de l'Alliance et Josué, et de cela ils connaîtraient sa randoeur.

"Et maintenant" : Après que le miracle se fera par l'intermédiaire de l'Arche,

"Prenez pour vous douze hommes" : afin qu'ils soient témoins du miracle.

הַיּוֹם הַזֶּה אֶחָד גָּדֹל: ה' הוֹדִיעַ לוֹ כִּי הַנִּפְלְאוֹת לֹא יַעֲשׂוּ בִּאֲמֻצוֹת יִשְׂרָאֵל, רַק עוֹד טָרַם יִתְקַרְבוּ אֶל הַיַּרְדֵּן, יִסּוֹב לֵאחֹר מִפְּנֵי אַרְוֹן הַבְּרִית וְיְהוֹשֻׁעַ, וּמִזֶּה יֵדְעוּ גוֹדֵל זִכְרוֹתוֹ וְעַתָּה : אַחֵר שֶׁהִנֵּס יְהִי בִּאֲמֻצוֹת הָאֲרוֹן קָחוּ לָכֶם שְׁנֵי עֶשְׂרֵה אַנְשִׁים : לְמַעַן יְהִיו עֵדִים עַל הַנֵּס

"Et il dit... Par cela vous saurez" : ... De ce que **le Seigneur de toute la terre traverse le Jourdain**, c'est un signe qu'il est le Seigneur de la terre, et comme les portiers ouvrent les portes et les portails ne se ferment pas devant le maître du pays, ainsi le Jourdain ouvrira les portes de la terre et le Roi de gloire y entrera.

...ויאמר...בזאת תדעון : ..ממה שאדון כל הארץ עובר בירדן, שזה סימן שהוא אדון הארץ, וכמו שהשוערים יפתחו דלתים ושערים לא יסגרו לפני אדוני המדינה כן יפתח הירדן שערי הארץ ויבא בם מלך הכבוד

4. Exode, 6, 3

"Je suis apparu à Abraham, à Isaac et à Jacob comme E-l Sha-ddaï, mais par mon nom Hashem, je ne me suis pas fait connaître à eux"

"ווארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל ש-די, ושמי ה' לא נודעתי להם" [שמות ב, ו]

5. Kuzari, 2, 2

Et il a fait avec Moïse et Israël ce qui ne laissait aucun doute dans les esprits, que le Créateur du monde a créé ces choses par une nouvelle création intentionnelle, comme les plaies d'Égypte, le passage de la mer Rouge, la manne, la colonne de nuée et autres. Non pas parce qu'ils sont plus grands qu'Abraham, Isaac et Jacob, mais parce qu'ils sont nombreux, et il y avait un doute dans leur cœur. Et les patriarches étaient dans une foi parfaite et purs de cœur, que même s'ils n'avaient rencontré que des malheurs toute leur vie, leur foi en Dieu ne faiblissait pas, et ils n'avaient pas besoin de tout cela. Et il est appelé "sage de cœur", car il est l'essence de la sagesse et la sagesse n'est pas une qualité pour lui, mais "puissant en force" parmi les qualités pratiques.

ועשה עם משה וישראל מה שלא הניח ספק בנפשות, שבורא העולם ברא את הדברים ההם בריאה חדשה מכוונת, כמו מכות מצרים וקריעת ים סוף והמן ועמוד הענן וזולתם. לא מפני שהם גדולים מאברהם יצחק ויעקב, אך מפני שהם רבים, והיה הספק בלבבם. והאבות היו בתכלית האמונה וברי הלבב, שאפילו לא היו פוגעים כל ימותם כי אם רעה, לא הייתה אמונתם באלוקים נחלשת, ולא היו צריכים אל כל זה. ונקרא אותו "חכם לבב", מפני שהוא עצם החכמה ואין החכמה מידה לו, אבל "אמיץ כוח" מן המידות המעשיות.

Notes



YEMEI IYUN
B'TANAKH

JOURNÉES D'ETUDE
DU **TANAKH**

AU CENTRE COMMUNAUTAIRE DE LA PAIX - STRASBOURG

ימי העיון
בתנ"ך



*Le Tanakh,
c'est tout un art !*

YEHOSHOUA – AKHAN : le FACE à FACE

Aborder l'implicite du verset et en saisir l'éclairage proposé par nos Sages

Tamar Schwartz

I. LA PREMIERE BATAILLE A AÏ : LA DEFAITE - LA FORFAITURE et SA SANCTION

1. SEFER YEHOSHOUA – chap. 6, v. 27 - chap.7, v. 26

כ וַיְהִי ה' אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שְׁמֻעוֹ בְּכָל-הָאָרֶץ * וַיִּמְעַלּוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מַעַל בַּחֶרֶם וַיִּקַּח עֵכָן בֶּן-כְּרִמִּי בֶן-יִבְדִּי בֶן-זֶרַח לְמִטָּה יְהוּדָה מִן-הַחֶרֶם וַיַּחֲר-אִף ה' בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל {ס}

• CONQUETE DE LA VILLE D'AÏ - première tentative

ב וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים מִירִיחוֹ הָעִי אֲשֶׁר עִם-בֵּית אֶן מִקְדָּם לְבֵית-אֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר **עָלוּ** וּרְגְלוּ אֶת-הָאָרֶץ וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּרְגְּלוּ אֶת-הָעִי ג וַיָּשֻׁבוּ אֶל-יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו **אֵל-יָעַל** כָּל-הָעָם--כָּאֲלָפִים אִישׁ אוֹ כְּשָׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ **וַיַּעֲלוּ** וַיָּכּוּ אֶת-הָעִי אֶל-תִּיגַע-שָׁמָּה אֶת-כָּל-הָעָם כִּי מָעַט הָמָּה ד **וַיַּעֲלוּ** מִן-הָעָם שָׁמָּה כְּשָׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיִּנָּסוּ לִפְנֵי אֲנָשֵׁי הָעִי ה וַיָּכּוּ מֵהֶם אֲנָשֵׁי הָעִי כְּשָׁלֹשִׁים וְשֵׁשָׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשָּׁעַר עַד-הַשִּׁבְרִים וַיָּכּוּם בַּמֶּוֹרֵד וַיִּמָּס לָבַב-הָעָם וַיְהִי לָמָּיִם

• LA TEFILA DE YEHOSHOUA APRES LA DEFAITE

ו וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שְׁמֹלְתּוֹ וַיִּפֹּל עַל-פָּנָיו אֶרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן ה' עַד-הָעֶרֶב--הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל **וַיַּעֲלוּ** עֹפֶר עַל-רֹאשָׁם ז וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהֶה אֲדֹנִי ה' לָמָּה הִעֲבַרְתָּ הָעֵבֶיר אֶת-הָעָם הַזֶּה אֶת-הַיַּרְדֵּן לְתֵת אֶתְנוּ בְּיַד הָאֲמָרִי לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוֹ הוּא אֵלֵנוּ וְנָשָׁב בַּעֲבַר הַיַּרְדֵּן ח בִּי אֲדֹנִי מָה אֲמַר--אַחֲרֵי אֲשֶׁר הִפְדָּךְ **יִשְׂרָאֵל** עָרַף לִפְנֵי אֵיבָיו ט וַיִּשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי וְכָל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וַנִּסְבּוּ עָלֵינוּ וְהַכְרִיתוּ אֶת-שְׁמֵנוּ מִן-הָאָרֶץ וַיִּמָּה-תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל

• REPONSE d'HASHEM A LA TEFILA : accusation de forfaiture

י וַיֹּאמֶר ה' אֶל-יְהוֹשֻׁעַ **קָם** לָךְ לָמָּה זֶה אַתָּה נֹפֵל עַל-פָּנֶיךָ יא חָטָא **יִשְׂרָאֵל** וְגַם עָבְרוּ אֶת-בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם וְגַם לָקְחוּ מִן-הַחֶרֶם וְגַם גָּנְבוּ וְגַם כָּחֲשׁוּ וְגַם שָׁמוּ בְּכֻלֵּיהֶם יב וְלֹא יָכְלוּ **בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** לָקוֹם לִפְנֵי אֵיבֵיהֶם--עָרַף יָפְנוּ לִפְנֵי אֵיבֵיהֶם כִּי הָיוּ לַחֶרֶם לֹא אוֹסִיף לִהְיוֹת עִמָּכֶם אִם-לֹא תִשְׁמִידוּ הַחֶרֶם מִקֶּרְבְּכֶם

• ORDRE D'HASHEM : procéder à la révélation du coupable

יג **קָם** קִדָּשׁ אֶת-הָעָם וְאָמַרְתָּ הַתְּקַדְּשׁוּ לַמָּחֹר כִּי כֹה אָמַר ה' אֶל-לֵקִי **יִשְׂרָאֵל** חֶרֶם בְּקֶרְבְּךָ **יִשְׂרָאֵל**--לֹא תוּכַל לָקוֹם לִפְנֵי אֵיבֶיךָ עַד-הַסִּירְכֶם הַחֶרֶם מִקֶּרְבְּכֶם יד וַנִּקְרַבְתֶּם בִּבְקָר לְשִׁבְטֵיכֶם וְהָיָה הַשִּׁבֵּט אֲשֶׁר-יִלְכְּדֵנוּ ה' יִקְרַב לַמִּשְׁפָּחוֹת וְהַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר-יִלְכְּדָנָה ה' תִּקְרַב לַבָּתִּים וְהַבֵּית אֲשֶׁר יִלְכְּדֵנוּ ה' יִקְרַב לַגְּבָרִים טו וְהָיָה הַנִּלְכָּד **בַּחֶרֶם**--יִשָּׂרָף בָּאֵשׁ אֹתוֹ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ כִּי עָבַר אֶת-בְּרִית ה' וְכִי-עָשָׂה נִבְלָה **בְּיִשְׂרָאֵל**

• COUPABLE DESIGNÉ, FORFAITURE AVOUEE et objets du délit confisqués

טז וַיִּשְׁפֹּם יְהוֹשֻׁעַ בִּבְקָר וַיִּקְרַב אֶת-**יִשְׂרָאֵל** לְשִׁבְטָיו וַיִּלְכְּדוּ שִׁבֵּט יְהוּדָה יז וַיִּקְרַב אֶת-מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת-מִשְׁפַּחַת הַזִּרְחִי לַגְּבָרִים יח וַיִּלְכְּדוּ זְבָדִי יט וַיִּקְרַב אֶת-בֵּיתוֹ לַגְּבָרִים וַיִּלְכְּדוּ **עָכָן** בֶּן-כְּרִמִּי בֶן-זֶרַח--לְמִטָּה יְהוּדָה יט וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-**עָכָן** בְּנִי שִׁים-נָא כְבוֹד לֵה' אֶל-לֵקִי יִשְׂרָאֵל--וְתֵן-לוֹ תוֹדָה וְהַגֵּד-נָא לִי מָה עָשִׂיתָ אֶל-תִּכְחַד מִמֶּנִּי כ וַיַּעַן **עָכָן** אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲמִנָּה אֲנִכִּי חָטָאתִי לֵה' אֶל-לֵקִי **יִשְׂרָאֵל** וְכִזַּאת וְכִזַּאת עָשִׂיתִי כא וַאֲרָאָה (וַאֲרָא) בְּשַׁלַּל אֲדָרַת שְׁנַעַר אַחַת טוֹבָה וּמְאֻתִּים שְׁקָלִים כֶּסֶף וְלִשׁוֹן זָהָב אֶחָד חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים מִשְׁקָלוֹ וְאַחֲמָדָם וְאַקְחָם וְהִנֵּם טְמוּיִים בָּאָרֶץ בְּתוֹךְ הָאֲהָלִי וְהַכֶּסֶף תַּחְתִּיתָּה כב וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ מַלְאָכִים וַיִּרְצוּ הָאֲהָלָה וְהִנֵּה טְמוּנָה בָּאֲהָלוֹ וְהַכֶּסֶף תַּחְתִּיתָּה כג וַיִּקְחוּם מִתּוֹךְ הָאֲהָל וַיָּבִאוּם אֶל-יְהוֹשֻׁעַ וְאֵל כָּל-**בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** וַיִּצְקֵם לִפְנֵי ה'

• SANCTION APPLIQUEE

כד וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת-עָכָן בֶּן-זֶרַח וְאֶת-הַכֶּסֶף וְאֶת-הָאֲדָרַת וְאֶת-לִשׁוֹן הַזָּהָב וְאֶת-בָּנָיו וְאֶת-בָּנֹתָיו וְאֶת-שׁוֹרוֹ וְאֶת-חֲמֹרוֹ וְאֶת-צֹאֲנוֹ וְאֶת-אֲהָלוֹ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ **וְכָל-יִשְׂרָאֵל** עָמּוּ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עִמָּךְ **עָכָן** כה וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ מָה עָכַרְתָּנוּ **וַיַּעֲכָרְךָ** ה' בַּיּוֹם הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ **כָּל-יִשְׂרָאֵל** אֲבָן וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ אֹתָם בָּאֲבָנִים כו וַיִּקְיֵמוּ עָלָיו גִּל-אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיָּשָׁב ה' מִחֲרוֹן אָפּוֹ עַל-כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עִמָּךְ **עָכָן** עַד הַיּוֹם הַזֶּה {פ}

²⁷ C'est ainsi que l'Eternel assista Josué, et que sa renommée se répandit dans tout le pays. ¹ **Mais les Israélites se rendirent coupables d'une violation de l'anathème: Akhan, fils de Carmi, fils de Zabdi, fils de Zérah, de la tribu de Juda, s'appropriâ quelque chose des objets interdits, ce qui attira la colère divine sur les enfants d'Israël.**

• **CONQUETE DE LA VILLE D'AÏ - première tentative**

² Josué envoya, de Jéricho, des hommes vers Aï, ville voisine de Beth-Avên, à l'orient de Béthel, en leur disant: "Allez explorer cette région." Et ces hommes allèrent explorer Aï. ³ Revenus auprès de Josué, ils lui dirent: "Il ne faut pas que le peuple entier y monte; deux ou trois mille hommes suffisent pour triompher d'Aï. Ne fatigue pas tout le peuple à cette expédition, car ils sont peu nombreux." ⁴ Environ trois mille hommes du peuple y furent donc envoyés; mais ils lâchèrent pied devant les habitants d'Aï. ⁵ Ceux-ci leur tuèrent trente-six hommes, les poursuivirent depuis la porte de la ville jusqu'à Chebarim, et les défirent sur le versant de la colline. Alors, le coeur du peuple défailloit et se fondit en eau

• **LA TEFILA DE YEHOSHOUA APRES LA DEFAITE**

⁶ Josué déchira ses vêtements, se jeta face contre terre devant l'arche de l'Eternel et resta ainsi jusqu'au soir, ainsi que les anciens d'Israël, et ils répandirent de la poussière sur leurs têtes. ⁷ Et Josué dit: "Ah! Seigneur, Elohim! Pourquoi as-tu fait traverser le Jourdain à ce peuple, pour nous livrer au pouvoir des Amorréens, pour nous faire périr? Que ne sommes-nous, de préférence, restés sur l'autre bord du Jourdain!" ⁸ De grâce, Seigneur, que dirai-je, après qu'Israël a tourné le dos à ses ennemis? ⁹ Ils l'apprendront, les Cananéens et les autres habitants du pays, et ils vont se jeter sur nous, et effacer notre nom de la terre... Ne feras-tu rien pour ton nom glorieux à toi?"

• **REPONSE D'HASHEM A LA TEFILA : accusation de forfaiture**

¹⁰ L'Eternel dit à Josué: "Relève-toi! Pourquoi rester ainsi couché sur ta face? ¹¹ Israël a péché! Il a violé le pacte que je lui avais imposé! Oui, on a pris de ce qui était anathème, on l'a volé, on l'a dissimulé, on l'a enfoui parmi ses bagages! ¹² Eh bien! Les Israélites ne pourront plus tenir devant leurs ennemis, désormais ils leur tourneront le dos, ils sont sous le poids de l'anathème! Non, je ne serai plus avec vous, si vous ne faites disparaître du milieu de vous l'objet de l'anathème!

• **ORDRE D'HASHEM : procéder à la révélation du coupable**

¹³ Va, sanctifie le peuple en lui disant: Sanctifiez-vous pour demain, car ainsi a parlé l'Eternel, Dieu d'Israël: L'anathème est dans ton sein, Israël! Tu ne pourras pas résister à tes ennemis, tant que tu ne l'auras pas extirpé de ton sein! ¹⁴ Vous vous avancerez donc, demain matin, par tribus; et alors, la tribu que l'Eternel aura désignée s'avancera par familles, et la famille que l'Eternel aura désignée s'avancera par groupes, et le groupe désigné s'avancera par individus. ¹⁵ Et l'individu désigné comme ayant violé l'anathème sera livré au feu, lui et tout ce qui lui appartient, pour avoir transgressé l'alliance du Seigneur et commis un acte déshonorant, en Israël!"

• **COUPABLE DESIGNÉ , FORFAITURE AVOUEE et objets du délit confisqués**

¹⁶ Dès le lendemain matin, Josué fit avancer Israël par tribus, et c'est la tribu de Juda qui se trouva prise. ¹⁷ Puis il fit approcher les familles de Juda, et le sort frappa la famille de Zérah; puis il fit passer cette famille par groupes d'individus, et Zabdi fut pris. ¹⁸ Et quand on eut fait défiler les siens, homme à homme, le sort désigna Akhan, fils de Carmi, fils de Zabdi, fils de Zérah, de la tribu de Juda. ¹⁹ Josué dit à Akhan: "Mon fils, reconnais la gloire de l'Eternel, Dieu d'Israël, et rends-lui hommage; déclare-moi, je te prie, ce que tu as fait, ne me cache rien." ²⁰ Akhan répondit à Josué: "C'est vrai, j'ai péché envers l'Eternel, Dieu d'Israël, et voici ce que j'ai fait. ²¹ Avisant, parmi le butin, un beau manteau de Sennaar, deux cents sicles d'argent, un lingot d'or du poids de cinquante sicles, j'en ai eu envie et m'en suis emparé; ces objets sont enfouis en terre dans ma tente, l'argent par dessous." ²² Et Josué dépêcha des envoyés, qui coururent à la tente; le larcin y était caché, et l'argent par dessous. ²³ Ils emportèrent le tout de la tente, le présentèrent à Josué et à tous les enfants d'Israël, et on le versa devant Dieu.

• **SANCTION APPLIQUEE**

²⁴ Alors Josué fit saisir Akhan, le descendant de Zérah, ainsi que l'argent, le manteau et le lingot d'or, ainsi que ses fils et ses filles, ses boeufs, ses ânes, son menu bétail, sa tente et tous ses biens, et, suivi de tout Israël, il les conduisit dans la vallée d'Akhor. ²⁵ Et Josué lui dit: "Le malheur dont tu nous as affligés, Dieu te le rend aujourd'hui." Et tout Israël le tua à coups de pierre. On les livra au feu, on les lapida, ²⁶ et on éleva par-dessus un grand monceau de pierres, qui subsiste encore, et le courroux de l'Eternel s'apaisa. C'est à cette occasion que l'endroit fut appelé la Vallée d'Akhor, nom qu'il a gardé jusqu'aujourd'hui.

II. PRETER L'OREILLE (par exemple dans les paroles du Midrash) POUR ENTENDRE LA TORA et le NAKH...DIALOGUER ET SE REPONDRE

1. BEREISHIT 12, 1-9

¹ L'Éternel avait dit à Abram: "Éloigne-toi de ton pays, de ton lieu natal et de la maison paternelle, **et va au pays que je t'indiquerai.** (...) ⁶ Abram s'avança dans le pays jusqu'au territoire de Sichem, jusqu'à la plaine de Môré; le Cananéen habitait dès lors ce pays. ⁷ L'Éternel apparut à Abram et dit: "C'est à ta postérité que je destine ce pays." **Il bâtit en ce lieu un autel au Dieu qui lui était apparu.** ⁸ Il se transporta de là vers la montagne à l'est de Béthel et y dressa sa tente, ayant Béthel à l'occident et Aï à l'orient; **il y érigea un autel au Seigneur, et il proclama le nom de l'Éternel**

א ויאמר ה' אל-אברם, לך-לב מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל-הארץ אשר אראך. (...) ויעבר אברם, בארץ, עד מקום שכם, עד אלון מורה; והכניעני, אז בארץ. וירא ה', אל-אברם, ויאמר, לזרעך אתן את-הארץ הזאת. ויבן שם מזבח, לה' הנראה אליו. ויעתק משם ההרה מקדם לבית-אל ויט אהלה בית-אל מים והעי מקדם ויבן-שם מזבח לה', ויקרא בשם ה'

2. BEREISHIT 13, 17-18

¹⁷ Lève-toi! parcours cette contrée en long et en large! car c'est à toi que je la destine. ¹⁸ Abram alla dresser sa tente et établir sa demeure dans les plaines de Mamré, qui sont en Hébron; **et il y éleva un autel au Seigneur.**

יז קום התהלך בארץ, לארכה ולרחבה: כי לך, אתננה. יח ויאהל אברם, ויבא וישב באלני ממרא אשר בחרון; ויבן שם מזבח לה'.



Le **MIDRASH RABBA** précise et ordonne la logique de construction des TROIS AUTELS par Avraham, au début de son parcours en ERETZ ISRAEL, arrivant de 'HARAN.

- Le premier près de **Shekhem**, à Alon Moré, pour louer Hashem de sa promesse (concernant sa descendance et l'héritage d'Eretz Israël)
- Le second entre **BETH EL** et **Aï** pour adresser une **prière prémonitoire** à Hashem, lui adressant la **requête** d'épargner ses descendants, lorsqu'à cet endroit même ils subiront une grave défaite, en raison d'actes répréhensibles (vols d'objets du butin de Jéricho interdits par un ban).
- Le troisième à **HEVRON** en remerciement pour l'**héritage d'Eretz Israël**

3. MIDRASH BEREISHIT RABBA 39,16

Il érigea là bas un autel pour Hashem (Bereishit 12,8)

Rabbi Elzazar dit : il a érigé trois autels

Un en l'honneur de l'annonce concernant Eretz Israel

Un en l'honneur de son acquisition

Et un (pour prier) pour éviter à ses descendants de « tomber »

C'est ce que dit le Texte (Josué 7, 6) **Josué déchira ses vêtements, se jeta face contre terre devant l'arche de l'Eternel et resta ainsi jusqu'au soir, ainsi que les anciens d'Israël, et ils répandirent de la poussière sur leurs têtes.**

Rabbi Elazar fils de Shamoua dit : ils se mirent à évoquer le mérite d'Avraham notre Père, évoquant le verset (Bereishit 18,27) **moi poussière et cendre**

Est-il pensable qu'Avraham ait construit cet autel en vain. Certes non, bien plutôt, pour éviter à ses descendants de s'effondrer

ויבן שם מזבח לה' (בראשית יב, ח)

אמר רבי אלעזר שלשה מזבחות בנה, אחד לבשורת ארץ ישראל, ואחד לקנינה

ואחד שלא יפלו בניו

הדא הוא דכתיב (יהושע ז, ו): ויקרע יהושע שמלתיו ויפל על פניו ארצה לפני ארון ה' עד הערב הוא וזקני ישראל ויעלו עפר על ראשם, אמר רבי אלעזר בן שמוע התחילו מזכירים זכותו של אברהם אבינו, שנאמר (בראשית יח, כז): ואנכי עפר ואפר,

כלום בנה אברהם מזבח בעי אלא שלא יפלו בניו בעי. (בראשית יב, ח): (...)

CE QUE DIT LA TORA :

AVRAHAM DECOUVRE ERETZ ISRAEL AVEC LE REGARD PROPHETIQUE QUE LUI DONNE HASHEM

Pourquoi le Texte précise-t-il ces noms ?

4. RASHI SUR BEREISHIT 12, 8 (Trad. RASHI par le Juge Kohn(site SEFARIM))

Il y érigea un autel : Son intuition prophétique lui a révélé que ses descendants allaient être, un jour, impliqués dans la faute de 'Akhan (Yehochou'a
להכשיל שם על עון עכן והתפלל שם עליהם
7, 1 et suiv.). Aussi y a-t-il prié pour eux (Beréith Raba 39, 16).

CE QUE REpond LE NAKH :

NON, YEHOUSHOUA ne REPAND pas de la terre, avec les Anciens, après la DEFAITE à
Aï

ils la MONTENT sur leurs têtes (la font MONTER à leur SOUVENIR)

C'est à dire qu'ils EVOQUENT la TEFILA PREMONITOIRE, PROPHETIQUE d'AVRAHAM

5. Sefer YEHOUSHOUA, ch.7, v. 6

Josué déchira ses vêtements, se jeta face contre terre devant l'arche de l'Eternel et resta ainsi jusqu'au soir, ainsi que les
ויקרע יהושע שמלתיו ויפל על-פניו ארצה לפני ארון ה' עד-הערב—הוא וזקני ישראל ויעלו עפר על-ראשם
anciens d'Israël, et ils répandirent de la poussière sur leurs têtes

Et relisons le Midrash... l'usage de עפר par Yehoshoua et les Anciens, a pour objectif d'évoquer l'extrême humilité et l'altruisme d'Avraham, qui dit de lui-même (Bereishit 18, 27) qu'il est עפר נאפר

III. LE FACE A FACE YEHOUSHOUA - AKHAN

En guise d'introduction au récit de la bataille à Aï : DEUX VERSETS INSEPARABLES

1.En l'honneur de YEHOUSHOUA , de la tribu de EFRAÏM(descendant de Yossef)

1. Sefer YEHOUSHOUA, ch.6, v. 27

C'est ainsi que l'Eternel assista Josué, ויהי ה' את-יהושע
et que sa renommée se répandit dans tout le pays. ויהי שמעו בכל-הארץ.

2. A la charge d'AKHAN, de la tribu de YEHOUDA

2. Sefer YEHOUSHOUA, ch.7, v. 1

Les BENEY ISRAËL ont violé le statut de 'herem, trahi la décision établie par וימעלו בני-ישראל מעל בחרם ;
Yehoshoua ויחם עכן בן-כרמי בן-זבדי בן-זרח
Akhan fils de Karmi, fils de Zavdi, fils de Zera'h, למטה יהודה
de l'embranchement (tribu) de Yehouda מן-החרם
A pris du butin sous statut de réservation exclusive(« pour Hashem »)
Et la colère divine s'est enflammée contre les BENEY ISRAËL ויחר אף ה' בבני ישראל.

La présence des précisions ci-dessus, nous oblige à mener l'enquête, à saisir le non dit (en le décelant dans des « dits » antécédents) et pour commencer ici, deux sources textuelles:

La première

A la naissance de ZERA'H :

3. BEREISHIT 38, 27-30

²⁷ Or il se trouva, lors de son enfantement, qu'elle portait des jumeaux dans son sein. ²⁸ Au moment de sa délivrance, l'un d'eux avança la main; la sage femme la saisit et y attacha un fil d'écarlate, pour indiquer que celui ci était né le premier. ²⁹ Comme il retirait sa main, voici que son frère vint au monde. Elle dit: "Avec quelle violence tu te fais jour!" Et on lui donna le nom de Péreç. ³⁰ Ensuite naquit son frère, dont la main portait le fil d'écarlate. On lui donna le nom de Zérah.
כִּי וַיְהִי, בַּעֲת לִדְתָּהּ; וַהֲגָה תְּאוּמִּים, בְּבִטְנָהּ.
כִּחַ וַיְהִי בְּלִדְתָּהּ, וַיִּתְּנוּ יָד; וַתִּקַּח הַמִּילָדָת,
וַתִּקְשֹׁר עַל-יָדוֹ שְׁנֵי לֶאמֶר, זֶה, יֵצֵא רִאשׁוֹנָה.
כֵּט וַיְהִי כְּמִשִּׁיב יָדוֹ, וַהֲגָה יֵצֵא אַחִיו, וַתֹּאמֶר,
מִה-פִּרְצָת עָלַי פֶּרֶץ; וַיִּקְרָא שְׁמוֹ, פֶּרֶץ.
ל' וַאֲחֵר יֵצֵא אַחִיו, אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ הַשָּׁנִי; וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ, זֶרַח.

4. Commentaire de RASHI sur ce verset de BEREISHIT

duquel était le fil d'écarlate Sur la main
quatre reprises dans le présent contexte, main ») apparaît à ») Le mot yad
allusion aux quatre anathèmes 'Akhan violés par AKHAN, descendant de
jumeaux de Yehouda et Tamar) (voir) (jumeau de Peretz) ZERA'H
(et suiv. Beréchith raba 85, 14 1, Yehochou'a 7
Selon une autre opinion, cette répétition correspond aux quatre objets
qu'il s'est appropriés [après la prise de Yeri'ho] : un vêtement de Chin'ar,
argent du poids de deux cents chégel et une barre d'or/deux morceaux d

אֲשֶׁר עַל יָדוֹ הַשָּׁנִי
אַרְבַּע יָדוֹת כְּתוּבוֹת כָּאן
כְּנֻגָּד אַרְבַּע חֲרָמִים שְׁמַעַל עָכֹן שִׁינְא
מִמֶּנּוּ
וַיֵּשׁ אוֹמְרִים כְּנֻגָּד אַרְבַּעַה דְּבָרִים שְׁלֵקָה
אֲדָרֶת שְׁנֵי
וַשְׁנֵי חֲתִיכוֹת כֶּסֶף שֶׁל מֵאֲתִים שְׁקָלִים
וְלִשְׁוֹן זָהָב..

Et une seconde :

Dans les **CHRONIQUES** (dont on se souvient qu'elles sont rédigées dans une optique visant à redonner sa place à la dynastie davidique de la tribu de Yehouda, au moment de **שיבת ציון** le retour d'exil de Babylonie

(et ici, la confirmation du fait que le royal jumeau est Peretz et non Zera'h)

5. CHRONIQUES I, ch. 2, versets 4-7

4 Tamar, sa bru, lui enfanta Péreç et **Zérah**. Total des fils de
Juda: cinq. 5 Les fils de Péreç furent Heçrôn et Hamoul. 6 Fils
de **Zérah**: Zimri, Ethân, Hêmân, Kalkol, Dara, en tout
cinq. 7 Fils **de Carmi**: **Akhar**, qui affligea Israël en violant
l'anathème.

י וְתָמָר, כִּלְתּוֹ, יָלְדָה לוֹ, אֶת-פֶּרֶץ וְאֶת-זָרָח; כָּל-בְּנֵי
יְהוּדָה, חֲמִשָּׁה. {ס} י בְּנֵי-פֶרֶץ, חֲצֵרוֹן וְחָמוּל.
{ס} י בְּנֵי זָרַח, זִמְרִי וְאֵיתָן וְהִימָן וְכָלְכָל וְדָרֵעַ--כָּלֶם
חֲמִשָּׁה. {ס} י בְּנֵי, **כַּרְמִי--עֶכָר עוֹכָר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מַעַל**
בַּחֲרָם

6. Commentaire de RASHI concernant le nommé AKHAR (Chroniques I, 2, 7)

Et les fils de Carmi... AKHAR

Pourquoi l'appeler **AKHAR**, puisque son nom est **AKHAN** ?

Parce qu'il a pollué la renommée d'Israël, en passant outre l'interdit du butin
consacré, et que **36 hommes** sont tombés à cause de lui

C'est bien ce que j'ai expliqué : le texte (des Chroniques) donne toute information
calomnieuse disponible pour expliquer la raison pour laquelle la **royauté** n'a pas
émergé de cette branche (du jumeau Zera'h – puisque la lignée davidique descend
du jumeau PERETZ)

וּבְנֵי כַרְמִי עֶכָר.
וְלָמָּה אֲנִי קוֹרְאוֹ עֶכָר וְהֵלֵא עָכֹן
שְׁמוֹ
לִפִּי שֶׁהוּא עֶכָר אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁעָבַר
עַל הַחֲרָם וְנָפְלוּ עַל יָדוֹ ל"ו אִישׁ
וְהוּא מֵה שִׁפְרָשְׁתִּי שֶׁכָּל מֵה שִׁיכּוֹל
לְסַפֵּר בְּגִנוֹת מִסֵּפֶר וְעַל כֵּן לֹא יָצָא
מִלְּכוּת מֵהֶם

RASHI, qui relève la déformation péjorative du nom d'**AKHAN** dans les Chroniques, n'a certes
pas fait pâlir dans sa mémoire, sa propre lecture de la même racine **עכר**, dans la bouche du
Patriarche **YAAKOV**, lorsqu'il reproche à ses fils Shimon et Lévi, le caractère inopportun de
leur action violente en défense de Dina après son viol à Shekhem :

7. Commentaire de RASHI sur BEREISHIT 34, 30

Vous m'avez troublé ('akhartèm) Même terme que dans l'expression talmudique :
« des eaux troubles ('akhourin) » (Berakhoth 25b). Mon esprit a perdu sa clarté. Selon une
aggada, il a voulu leur dire : « Le fût était clair et vous l'avez troublé ! » (Beréchith raba 80).
Les Kena'anis savaient par tradition qu'ils tomberaient un jour entre les mains des
descendants de Ya'aqov, mais ils pensaient que cela n'arriverait qu'une fois remplie
la condition stipulée dans le verset : « jusqu'à ce que, devenu nombreux, tu puisses
occuper le pays » (Chemoth 23, 30). Voilà pourquoi ils s'étaient tenus tranquilles jusqu'à ce
moment-là.

עֲכָרְתֶּם. לָשׁוֹן מִיָּם **עֲכָרִים** אֵין
דִּיעָתִי צְלִילָה עֲכָשִׁי.
וְאִגְדָּה צְלִילָה הִיְתָה הַחֲבִית
וְעֲכָרְתֶּם אוֹתָהּ. (תַּנְחוּמָא).
מִסּוּרַת הִיְתָה בִּיד כְּנַעֲנִים שִׁפְלוּ
בִּיד בְּנֵי יַעֲקֹב אֲלֵא שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים
עַד אֲשֶׁר תִּפְרָה וְנַחֲלָתָ אֶת הָאָרֶץ
לְפִיכָךְ הָיוּ שׁוֹתְקִין:

...immanquablement, le concept de **מלכות** employé ici par Rashi, laisse à penser qu'il a bien examiné
les objets subtilisés au **HEREM** de la ville de Jéricho, et cachés sous la tente d'Akhan. Car si
le Texte ne souhaitait pas entrer dans les associations d'idées...pourquoi nous donner ces
précisions sur l'inventaire **אדרת שניער** ... où Aderet est sans nul doute royale (il y a des passages
midrashiques pour vous en convaincre) et **SHINEAR**, alias **BAVEL**, figure sans conteste, dans
les versets ci-dessous dans le **champ sémantique de la royauté** et confirme subtilement ce
que suggère le face à face. **AKHAN**, descendant de **YEHOUDA**, ne serait-il pas à la limite de la
remise en question de l'autorité gouvernante de Yehoshoua, descendant de **YOSSEF** ?

8. BEREISHIT 10, 8-10

- ⁸ Kouch engendra aussi Nemrod, celui qui le premier fut puissant sur la terre. ח וְכֹשֶׁךְ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הָחָל לְהִיטֵב גִּבּוֹר בְּאֶרֶץ.
- ⁹ Il fut un puissant ravisseur **devant l'Éternel**; c'est pourquoi on dit: "Tel que Nemrod un puissant ravisseur **devant l'Éternel**!" ט הוּא־הָיָה גִּבּוֹר־צִיד לִפְנֵי ה' עַל־כֵּן יֹאמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צִיד לִפְנֵי ה' וַתְּהִי רָאשִׁית מִמְּלַכְתּוֹ בְּבָל וְאַרְדּוֹ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר.
- ¹⁰ Le **commencement de sa domination** fut Babel; puis Érec, Akkad et Kalné, dans le pays de Sennaar. י וְאַרְדּוֹ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר.

presqu'immédiatement suivie par le verset suivant dans le texte pour poser les fondations de la Tour de Babel

9. BEREISHIT 11, 2

- ² Or, en émigrant de l'Orient, les hommes avaient trouvé une vallée dans le pays de Sennaar, et s'y étaient arrêtés ב וַיְהִי בִּנְסֻעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

... ce même **Nimrod** qui va précipiter Avraham dans la fournaise...

Et dont le fils (cf Bereishit 14,14, dans la traduction araméenne de Yonathan Ben Ouziel) le bien nommé Eliezer...ne tardera pas à se mettre au service du projet d'Avraham

L'objet... et les moyens mis en œuvre pour ce face à face

L'extrême désarroi de Yehoshoua devant la défaite cuisante à Ai, suivant de très près la miraculeuse réussite autour de la muraille de Jéricho, s'oppose aux gestes surprenants d'Akhan qui suggèrent à première lecture une forme de cupidité primaire, associée dit le Midrash à des élans d'Avoda zara.

Les conséquences désastreuses de l'attitude d'AKHAN, nous l'avons vu, ont été canalisées, grâce à la « **Tefila préventive** » d'Avraham entre Ai et BethEl

Mais... YEHOUSHOUA a lui aussi bénéficié d'une « **tefila préventive** » à la veille du départ des Douze Explorateurs, et Rashi s'en fait l'écho, tout comme il l'a fait pour la Tefila d'Avraham.

10. BEMIDBAR 13, 16 le descendant de YOSSEF, commentaire de Rashi sur la modification du nom de HOSHEA en YEHOUSHOUA

- Mochè appela Hoché'a fils de Noun... Il a prié pour lui : « Veuillez Hachem te sauver (qa yoshi'akha) du complot des explorateurs ! » וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֶׁעַ וְגו', הַתְּפִלָּל עָלָיו: ק-ה יוֹשִׁיעַךְ מִמַּעֲצַת מְרַגְלִים.
- (Sota 34b).

11. BEMIDBAR 13,22 ... pour le descendant de YEHOUDA

- Il vint jusqu'à 'Hèvron Seul Calev y est allé, et il s'est prosterné devant les tombes des patriarches, afin de ne pas se laisser entraîner dans le complot fomenté par ses compagnons. C'est ainsi qu'il est écrit : « Et je lui donnerai le pays où il a cheminé » (Devarim 1, 36), ainsi que : « Ils donnèrent 'Hèvron à Calev » (Choftim 1, 20) (Sota 34b). וַיָּבֹא עַד־חֶבְרוֹן, (סוֹטָה לז) כָּלֵב לְבַדּוֹ הֵלֵךְ שָׁם וַנִּשְׁתַּטַּח עַל קְבָרֵי אֲבוֹת, שְׁלֹא יְהֵא נִסְתַּח לְחֶבְרִי לְהִיטֵב בְּעֻצָּתָם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (דְּבָרִים א): "וְלוֹ־אֶתַּן אֶת־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר דִּרְגָּה־בָּהּ". וְכַתִּיב (שׁוֹפְטִים א): "וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת־חֶבְרוֹן".

L'objet du face à face : **réussir l'entrée et l'installation de Am Israël en Eretz Israël**... et les descendants de RAHEL continuent à observer les descendants de LEA...et réciproquement. **PORTER SON ATTENTION en DECOUVRANT LE TEXTE**, de la manière par laquelle les versets exposent les faits

Et commencer par être attentif à la **STRUCTURE** du texte du Tanakh.

Reprenons le texte de la Première Bataille à Aï :

A quel moment a lieu la véritable confrontation entre les deux hommes ?

- -dès l'association thématique du dernier verset du chapitre 6 avec le 1^{er} verset du chapitre 7
- Au moment du bilan désastreux aux yeux de Yehoshoua (36 (?) victimes à déplorer)
- Au moment où s'exprime le reproche à peine voilé d'Hashem à Yehoshoua

(à qui il demande de SE LEVER, lui reprochant de n'avoir pas marché DEVANT la troupe comme cela était convenu, comme condition nécessaire à la conquête d'Eretz Israël)

- Au moment où Yehoshoua communique l'exigence divine de passer par le GORAL pour désigner le coupable
- Ou au moment où Yehoshoua appelle AKHAN בְּנֵי אֶחָן et s'il ne lui évite pas la condamnation, ni la lapidation, il va le mener à sauver son « monde futur ».

LA REPONSE émerge dès l'AMBIGUITE délibérée du verset UN de notre chapitre :

COMMENT en effet doit-on lire la très sévère accusation du peuple (on notera la répétition encadrant le passouk, de l'appellation BENEY ISRAEL).

Si on connaît l'identité du coupable, pourquoi accuser la communauté tout entière ?

La question « classique » posée par Moshé et Aharon au moment de la >Révolte de Kora'h,

Ils adressent la question suivante à Hashem :

12. BEMIDBAR 16, 22

Mais ils tombèrent sur leur face et dirent:

"Seigneur! Dieu des esprits de toute chair!

Quoi, un seul homme aura péché, et tu t'irriteras contre la communauté tout entière!"

וַיִּפְּלוּ עַל-פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ

קֹל־אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל-בָּשָׂר:

הֲאִישׁ אֶחָד יִחַטָּא וְעַל כָּל-הָעֵדָה תִּקְצָץ

Mais dans VAYIKRA la problématique est exposée autrement :

13. VAYIKRA 26, 37

et ils trébucheront l'un sur l'autre comme à la vue de l'épée, sans que personne les poursuive. Vous ne pourrez vous maintenir devant vos ennemis

וְנָכְּלוּ אִישׁ-בְּאֶחָיו כַּמִּפְּנֵי-חֶרֶב, וְרֹדֶף אֵין
וְלֹא-תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה, לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם

14. Extrait du commentaire de RASHI

Quant à l'interprétation midrashique, elle est la suivante :

Ils trébucheront, un homme par son frère signifie que chacun trébuchera à cause de la faute de son prochain, étant donné que tous en Israël sont responsables l'un de l'autre (Shevou'oth 39a).

וּמִדְרָשׁוֹ: וְנָכְּלוּ אִישׁ-בְּאֶחָיו

זֶה נִכְשָׁל בְּעוֹנוֹ שֶׁל זֶה,

שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל עֲרֵבִין זֶה לָזֶה:

Mais alors comment comprendre la responsabilité qui incombe à chacun concernant sa propre conduite, la guemara apporte une précision qui semble correspondre aux reproches divins transmis dans notre passage :

15. Talmoud BAVLI Traité SANHEDRIN 27b

Quand le verset dit on ne sera mis à mort que pour son propre méfait. (Deut. 24,16) c'est lorsqu'on persévère dans les fautes des parents.

Mais si ce n'est pas pour dire que l'on puisse être puni pour la faute d'autrui, que signifie le verset qui dit **ils trébucheront, chacun par son frère** Cela signifie que nous sommes tous GARANTS les uns pour les autres Et là c'est dans la mesure où on aurait pu protester et tenter d'empêcher autrui de commettre la faute, mais que l'on s'en soit abstenu.

כשהוא אומר

אִישׁ בַּחֲטָאוֹ יוֹמָתוֹ (דברים כד, טז)

הרי כשאוחזין מעשה אבותיהן בידיהן

ולא והכתיב (ויקרא כו-לז) ונכשלו אִישׁ

באחיו אִישׁ בעון אחיו מלמד

שכולן ערבים זה בזה

התם שהיה בידם למחות ולא מיחו

Je suis garant, dans ma responsabilité, mon obligation d'empêcher autrui de commettre une faute. Dans notre texte (Josué chap. 7), il y a d'abord la formulation de l'introduction (v. 1) ILS (tout le peuple) ont trahi, mais IL (Akhan) A PRIS. Et plus loin, de manière plus précise encore :

16. YEHOSHOUA 11 – 13

¹¹ Israël a péché!
Il a violé le pacte que je lui avais imposé!
Oui, on a pris de ce qui était anathème,
on l'a volé,
on l'a dissimulé,
on l'a enfoui parmi ses bagages!

¹² Eh bien! Les Israélites ne pourront plus tenir devant leurs ennemis, désormais ils leur tourneront

יֵא חָטָא יִשְׂרָאֵל

וְגַם עָבְרוּ אֶת-בְּרִיתִי, אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם

וְגַם לָקְחוּ מִן-הַחֶרֶם

וְגַם גָּנְבוּ

וְגַם כִּחְשׁוּ

וְגַם שָׂמוּ בְכַלֵּיהֶם

. י' וְלֹא יָכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם —

עַרְף יִפְּנוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם, כִּי הָיוּ לַחֶרֶם

le dos, ils sont sous le poids de l'anathème! Non, je ne serai plus avec vous, si vous ne faites disparaître **du milieu de vous** l'objet de l'anathème!

לא אוסיף להיות עמכם
אם-לא תשמידו החרם **מקרבכם**.

Quatorze ans et 15 chapitres plus loin, YEHOSHOUA conclut son livre ainsi :

17. YEHOSHOUA 22, 16-18 et 20

Qu'est-ce que cette trahison que vous avez commise à l'égard du D.ieu d'Israël, cette défection envers l'Eternel, en vous bâtissant un autel et vous révoltant ainsi contre le Seigneur? ¹⁷ N'est-ce pas assez, pour nous, du crime de Peor, dont nous ne nous sommes pas lavés jusqu'à ce jour, et qui suscita une mortalité dans l'assemblée du Seigneur? ¹⁸ Et vous, aujourd'hui, vous vous sépareriez de l'Eternel! Qu'advient-il? **Vous vous révoltez aujourd'hui contre Dieu, demain son courroux éclatera contre la communauté entière d'Israël.**

Lorsque Akhan, fils de Zérah, commit une infidélité à propos de l'anathème, est-ce que toute la communauté d'Israël ne fut pas l'objet de la colère divine? **Lui pourtant était seul**, mais il n'a pas seul péri par son crime."

(...) מה-המעל הזה אשר מעלתם באלקי ישראל, לשוב היום, מאחרי ה' --בבנותכם לכם מזבח למרדכם היום בה' .
" המעט-לנו, את-עון פעור, אשר לא-הטהרנו ממנו, עד היום הזה ויהי הנגף, בעדת ה' .
" ואתם תשובו היום, מאחרי ה' ; ויהי, אתם תמרדו היום בה' ומחר אל-כל-עדת ישראל יקצף.
הלוא עכן בן-זרח מעל מעל בחרם ועל-כל-עדת ישראל היה קצף: והוא איש אחד לא גוע בעונו

Concluons sur une petite note d'espoir,

... qui repose sur une étude passionnée et CONTINUE du Tanakh
afin d'acquérir une TRES BONNE CONNAISSANCE de nos textes
et les faire vivre... !

Le DEBUT EST d'UNE GRANDE TRISTESSE, les circonstances sont dramatiques : il s'agit du lieu et du moment où AKHAN a été lapidé :

Le nom du lieu reprend la triste conscience du fait que nous ne pouvons pas toujours être vraiment צלול , avoir l'esprit clair... notre esprit risque parfois , pour toutes sortes de raisons, devenir semblable au nom que porte AKHAN dans le livre des chroniques : עכר comme une rivière maltraitée et polluée...

L'endroit où AKHAN achève sa vie s'appelle עמק עכור (cf verset 26 de notre passage)

MAIS IL DEPEND DE NOUS, de construire notre vie pour nous éloigner le mieux possible de la pollution sous toutes ses formes...

Nous sommes AREVIM ZE LAZé ou ZE BAZé - alors merci de réunir nos forces, nos talents, notre résilience à toute épreuve.... et notre générosité ... toujours croissante.

Ecoutez plutôt cette histoire que certains d'entre vous connaissent certainement :

פתח תקווה

Petah Tikva

La « vallée du malheur »,

changée en « ouverture d'espoir »

Comment naquit une ville en Israël , que l'on appelait EM HAMOSHAVOTH

fondée sur les valeurs de la Torah et la volonté de redonner vie à la LANGUE HEBRAIQUE

Le choix du nom de PETAH TIKVA

Ses premiers habitants avaient tenté d'acquérir un terrain près de l'emplacement de Jéricho, au cours d'une vente publique. Ils avaient déjà trouvé un nom approprié pour leur ville : PETA'H TIKVA (ouverture ou début d'espoir) , à cause du verset du Prophète Osée, mentionnant Emek

Bible'ception, le récit de Balaq ou quand le Tanakh s'auto-cite

Nissim Bellahsen

1. Nehemie 13

1 En ce temps-là, on lut dans le livre de Moïse en présence du peuple, et l'on y trouva écrit que ni Ammonite ni Moabite ne seraient jamais admis dans l'assemblée de Dieu ; 2 pour n'avoir pas offert le pain et l'eau aux enfants d'Israël et pour avoir stipendié contre eux Balaam, à l'effet de les maudire malédiction que notre Dieu transforma en bénédiction.

א ביום ההוא נקרא בספר משה באזני העם ונמצא כתוב בו אשר לא יבוא עממי ומואבי בקהל האלהים עד עולם. ב כי לא קדמו את בני ישראל בלחם ובמים וישכרו עליו את בלעם לקללו ויהפך אלהינו הקללה לברכה.

2. Deutéronome 23

4 Un Ammonite ni un Moabite ne seront admis dans l'assemblée du Seigneur ; même après la dixième génération ils seront exclus de l'assemblée du Seigneur, à perpétuité, 5 parce qu'ils ne vous ont pas offert le pain et l'eau à votre passage, au sortir de l'Égypte, et de plus, parce qu'il a stipendié contre toi Balaam, fils de Beor, de Pethor en Mésopotamie, pour te maudire. 6 Mais l'Éternel, ton Dieu, n'a pas voulu écouter Balaam, et l'Éternel, ton Dieu, a transformé pour toi l'imprécation en bénédiction ; car il a de l'affection pour toi, l'Éternel, ton Dieu !

ד לא יבא עמומי ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ה' עד עולם. ה על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך. ו ולא אבה ה' אלהיך לשמע אל בלעם ויהפך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך.

3. Nombres 31

15 et Moïse leur dit : "Quoi ! Vous avez laissé vivre toutes les femmes ? 16 Ne sont-ce pas elles qui, à l'instigation de Balaam, ont porté les enfants d'Israël à trahir l'Éternel pour [Baal-]Peor, de sorte que la mort a sévi dans la communauté de l'Éternel ?

טו ויאמר אליהם משה החייתם כל נקבה. טז הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם למסר מעל בה' על דבר פעור ותהי המגפה בעדת ה'.

4. Nombres 25

1 Israël s'établit à Chittîm. Là, le peuple se livra à la débauche avec les filles de Moab. 2 Elles convièrent le peuple à leurs festins idolâtres ; et le peuple mangea, et il se prosterna devant leurs dieux. 3 Israël se prostitua à Baal-Peor et le courroux du Seigneur s'alluma contre Israël.

א וישב ישראל בשטים ויחל העם לזנות אל בנות מואב. ב ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן. ג ויצמד ישראל לבעל פעור ויחר אף ה' בישראל.

5. Nombres 22

2 Balak, fils de Cippor, ayant su tout ce qu'Israël avait fait aux Amorréens, 3 Moab eut grand peur de ce peuple, parce qu'il était nombreux, et Moab trembla à cause des enfants d'Israël. 4 Et Moab dit aux anciens de Madian : "Bientôt cette multitude aura fourragé tous nos alentours, comme le bœuf fourrage l'herbe des champs !" Or, Balak, fils de Cippor, régnait sur Moab, à cette époque. 5 Il envoya des messagers à Balaam, fils de Beor, à Pethor qui est sur le fleuve, dans le pays de ses concitoyens, pour le mander, en ces termes : "Un peuple est sorti d'Égypte ; déjà il couvre la face du pays, et il est campé vis-à-vis de moi. 6 Viens donc, je te prie, et maudis-moi ce peuple, car il est plus puissant que moi : peut-être parviendrai-je à le vaincre et le repousserai-je du pays. Car, je le sais, celui que tu bénis est béni, et celui que tu maudis est maudit." 7 Les anciens de Moab et ceux de Madian partirent, munis des honoraires de la divination, et, arrivés chez Balaam, lui transmirent les paroles de Balak. 8 Il leur répondit : "Restez ici cette nuit, et je vous rendrai réponse selon ce que l'Éternel m'aura dit." Et les princes moabites restèrent chez Balaam. 9 Dieu aborda Balaam, en disant : "Qui sont ces hommes-là chez toi ?" 10 Balaam répondit à Dieu : "C'est Balak fils de Cippor, roi de Moab, qui m'envoie dire : 11 Déjà ce peuple, sorti de l'Égypte, a couvert la face du pays. Viens donc, maudis-le moi ; peut-être pourrai-je l'attaquer et l'expulserai-je."

ב וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמרי. ג ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא ויקץ מואב מפני בני ישראל. ד ויאמר מואב אל זקני מדן עתה ילחכו הקהל את כל סביבתינו כלחך השור את ירק השדה ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא. ה וישלח מלאכים אל בלעם בן בער פתורה אשר על הנחל ארץ בני עמו לקרא לו לאמר הנה עם יצא ממצרים הנה כסה את עין הארץ והוא ישב ממלי. ו ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני אולי אוכל נכה בו ואגרשנו מן הארץ כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יאור. ז וילכו זקני מואב וזקני מדן וקסמים בידם ויבאו אל בלעם וידברו אליו דברי בלק. ח ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשבת אתכם דבר כאשר ידבר ה' אלי וישבו שרי מואב עם בלעם. ט ויבא אלהים אל בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך. י ויאמר בלעם אל האלהים בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי. יא הנה העם היצא ממצרים ויכס את עין

הָאָרֶץ עִתָּה לָכֶּה קָבָה לִי אֶתוֹ אוֹכֵל לֶהֱלֶחֶם
בּוֹ וְגִרְשָׁתִּיו.

6. Nombres 22

ב וַיֵּרָא בָלָק בֶּן צְפּוֹר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל אֶל אֲמֹרִי, ג וַיִּגַּר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב הוּא וַיִּקֶּץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

7. Question: quel rapport?

ALHATORAH.ORG

Graph

Search

Root

Typ

ot (in Hebrew)

במדבר

1. וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקֹּדֶשׁ אֶל מֶלֶךְ אֲדוֹם כֹּה
אָמַר אֲחִיד יִשְׂרָאֵל אִתָּה יָדַעְתָּ אֶת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר
מִצָּתְנִנוּ. (במדבר כ"ד) (en)

2. וּנְצַעַק אֶל יְהוָה וַיִּשְׁמַע קוֹלֵנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ
וַיִּצְאֵנוּ מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּקוֹדֶשׁ עֵיר קִצֵּה
גְבוּלָךְ. (במדבר כ"ט) (en)

3. וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי
לֵאמֹר. (במדבר כ"א) (en)

4. וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל בָּלָק בֶּן צְפּוֹר כְּעֵר פְּתוּרָה אֲשֶׁר
עַל הַנֶּהָר אֲרִיז בְּנֵי עַמּוֹ לִקְרֹא לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עָם
יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כֹסֶה אֶת עֵינֵי הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב
מִמְּלִי. (במדבר כ"ה) (en)

5. וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל בָּלָק הֲלֹא גַם אֶל מַלְאָכֶיךָ אֲשֶׁר
שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר. (במדבר כ"ד) (en)

8. De plus, pourquoi rappeler cette information sur Balak?

3 Moab eut grand peur de ce peuple, parce qu'il était nombreux, et Moab trembla à cause des enfants d'Israël. 4 Et Moab dit aux anciens de Midian : "Bientôt cette multitude aura fourragé tous nos alentours, comme le bœuf fourrage l'herbe des champs !" Or, Balak, fils de Cippor, régnait sur Moab, à cette époque.

Une suite étrange:

9. Nombres 25

1 Israël s'établit à Chittîm. Là, le peuple se livra à la débauche avec les filles de Moab. 2 Elles convièrent le peuple à leurs festins idolâtres ; et le peuple mangea, et il se prosterna devant leurs dieux. 3 Israël se prostitua à Baal-Peor et le courroux du Seigneur s'alluma contre Israël. 4 Et le Seigneur dit à Moïse : "Prends tous les chefs du peuple et fais-les pendre au nom du Seigneur, à la face du soleil, pour que la colère divine se détourne d'Israël." 5 Et Moïse dit aux juges d'Israël : "Que chacun de vous immole ceux des siens qui se sont livrés à Baal-Peor ! 6 Cependant, quelqu'un des Israélites s'avança, amenant parmi ses frères la Madianite, à la vue de Moïse, à la vue de toute la communauté des enfants d'Israël, qui pleuraient au seuil de la tente d'assignation. 7 A cette vue, Phinéas, fils d'Eléazar, fils d'Aaron le pontife, se leva du milieu de la communauté, arma sa main d'une lance, 8 entra, sur les pas de l'Israélite, dans la tente, et les perça tous deux, l'Israélite ainsi que cette femme, qu'il frappa au flanc ; et le fléau cessa de sévir parmi les enfants d'Israël. 9 Ceux qui avaient péri par suite du fléau étaient au nombre de vingt-quatre mille.

א וַיֹּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁטִים וַיַּחַל הָעָם לְזָנוֹת אֶל בָּנוֹת מוֹאָב. ב וַתִּקְרְאוּן לָעָם לְזַבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכְל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהֵיהֶן. ג וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לִבְעַל פְּעוֹר וַיַּחַר אֵף ה' בְּיִשְׂרָאֵל. ד וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח אֶת כָּל רֹאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַה' נֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ וַיֹּשֶׁב חֲרוֹן אֵף ה' מִיִּשְׂרָאֵל. ה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שַׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הֲרוּגוּ אִישׁ אֶת אֲנָשָׁיו הַנִּצְמָדִים לִבְעַל פְּעוֹר. ו וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיִּקְרַב אֶל אֲחִיו אֶת הַמְדִּינִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִמָּה בָכִים פָּתַח אֶהָל מוֹעֵד. ז וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקֶּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ. ח וַיָּבֹא אַחֵר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֶּבֶה וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קִבְתָּהּ וַתַּעֲצֹר הַמִּגְפָּה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ט וַיְהִיו הַמֵּתִים בַּמִּגְפָּה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף.

On commence à avoir des précisions

10. Nombres 31

1 L'Éternel parla ainsi à Moïse : 2 "Exerce sur les Madianites la vengeance due aux enfants d'Israël ; après quoi tu seras réuni à tes pères." 6 Moïse les envoya en campagne, mille par tribu ; et avec eux, pour diriger l'expédition, Phinéas, fils d'Eléazar le pontife, muni de l'appareil sacré et des trompettes retentissantes ; 7 et ils livrèrent bataille à Madian, comme l'Éternel l'avait ordonné à Moïse, et ils tuèrent tous les mâles. 8 Ils ajoutèrent à ces victimes les rois de Madian : Evi, Rékem, Cour, Heur et Réba, tous cinq rois de Madian, plus Balaam, fils de Beor, qu'ils firent périr par le glaive. 14 Moïse se mit en colère contre les officiers de l'armée, chiliarques et centurions, qui revenaient de l'expédition de guerre, 15 et Moïse leur dit : "Quoi ! Vous avez laissé vivre toutes les femmes ? 16 Ne sont-ce pas elles qui, à l'instigation de Balaam, ont porté les enfants d'Israël à trahir l'Éternel pour [Baal-]Peor, de sorte que la mort a sévi dans la communauté de l'Éternel ?

א וידבר ה' אל משה לאמר. ב נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך. ו וישלח אתם משה אלף למטה לצבא אתם ואת פינחס בן אלעזר הכהן לצבא וכלי הקדש וחצצרות התרועה בידו. ז ויצבאו על מדין כאשר צוה ה' את משה ויהרגו כל זכר. ח ואת מלכי מדין הרגו על חלליהם את אוי ואת רקם ואת צור ואת חור ואת רבע חמשת מלכי מדין ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב. יד ויקצף משה על פקודי החיל שרי האלפים ושרי המאות הבאים מצבא המלחמה. טו ויאמר אליהם משה החייתם כל נקבה. טז הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם למסר מעל בה' על דבר פעור ותהי המגפה בעדת ה'.

Une information supplémentaire:

11. Deutéronome 23

3 L'enfant illégitime ne sera pas admis dans l'assemblée du Seigneur ; sa dixième génération même ne pourra pas y être admise. 4 Un Ammonite ni un Moabite ne seront admis dans l'assemblée du Seigneur ; même après la dixième génération ils seront exclus de l'assemblée du Seigneur, à perpétuité, 5 parce qu'ils ne vous ont pas offert le pain et l'eau à votre passage, au sortir de l'Égypte, et de plus, parce qu'il a stipendié contre toi Balaam, fils de Beor, de Pethor en Mésopotamie, pour te maudire. 6 Mais l'Éternel, ton Dieu, n'a pas voulu écouter Balaam, et l'Éternel, ton Dieu, a transformé pour toi l'imprécation en bénédiction ; car il a de l'affection pour toi, l'Éternel, ton Dieu ! 7 Ne t'intéresse donc jamais à leur bien-être et à leur prospérité, tant que tu vivras. 8 N'aie pas en horreur l'Iduméen, car il est ton frère ; n'aie pas en horreur l'Égyptien, car tu as séjourné dans son pays.

ג לא יבא ממזר בקהל ה' גם דור עשירי לא יבא לו בקהל ה' . ד לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ה' עד עולם. ה על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך. ו ולא אבה ה' אלהיך לשמע אל בלעם ויהפוך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך. ז לא תדרש שלמם וטבתם כל ימך לעולם. ח לא תתעב אדמי כי אחיך הוא לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו.

12. Josué 13

21 enfin, toutes les villes de la plaine, tout le royaume de Sihôn, roi des Amorréens, qui avait régné à Hesbon et que Moïse avait battu, ainsi que les princes de Madian : Evi, Rékem Çour, Hour et Réba, vassaux de Sihôn occupant ce pays, 22 et aussi Balaam, fils de Beor, le magicien, que les enfants d'Israël avaient fait périr, avec leurs autres victimes, par le glaive.

כא וכל ערי המישר וכל ממלכות סיחון מלך האמרי אשר מלך בחשבון אשר הכה משה אתו ואת נשיאי מדין את אוי ואת רקם ואת צור ואת חור ואת רבע נסיכי סיחון ישבי הארץ. כב ואת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בני ישראל בחרב אל חלליהם.

13. Josué 24

7 Ceux-ci implorèrent l'Éternel, qui interposa un épais nuage entre vous et les Égyptiens, fit retomber sur eux la mer et les submergea vous avez vu de vos yeux ce que j'ai fait à l'Égypte puis vous demeurâtes de longs jours au désert. 8 Je vous conduisis au pays des Amorréens, établis au bord du Jourdain, et qui vous combattirent ; je les livrai en votre pouvoir, vous conquîtes leur pays, et je les exterminai devant vous. 9 Puis se leva Balak, fis de Cippor, roi de Moab, qui entra en lutte avec Israël, et fit appeler Balaam, fils de Beor, pour vous maudire. 10 Mais je ne voulus pas écouter Balaam, et il dut au contraire vous bénir, et je vous sauvai ainsi de sa main.

ז ויצעקו אל ה' וישם מאפל ביניכם ובין המצרים ויבא עליו את הים ויכסהו ותראינה עיניכם את אשר עשיתי במצרים ותשבבו במדבר ימים רבים. ח ואביא ואבאה אתכם אל ארץ האמרי היושב בעבר הירדן וילחמו אתכם ואתן אותם בידיכם ותירשו את ארצם ואשמידם מפניכם. ט ויקם בלק בן צפור מלך מואב וילחם בישראל וישלח ויקרא לבלעם בן בעור לקלל אתכם. י ולא אבייתי לשמע לבלעם ויברך ברוך אתכם ואצל אתכם מידו.

14. Juges 11

16 En effet, après être sorti d'Égypte, Israël s'avança dans le désert jusqu'à la mer des Joncs, puis il arriva à Kadêch. 17 Et Israël envoya des émissaires au roi d'Edom pour lui dire : "Je voudrais passer par ton pays." Mais le roi d'Edom n'y consentit point. On envoya pareil message au roi de Moab, qui refusa également, et Israël resta à Kadêch. 18 Alors, prenant par le désert, il tourna les pays d'Edom et de Moab, arriva jusqu'au pays de Moab du côté de l'Orient, et ils campèrent au bord de l'Arnon ; mais ils ne franchirent point la limite de Moab, car c'est l'Arnon qui forme cette limite.

טז כי בעלותם ממצרים וילך ישראל במדבר עד ים סוף ויבא קדשה. יז וישלח ישראל מלאכים אל מלך אדום לאמר אעברה נא בארצך ולא שמע מלך אדום וגם אל מלך מואב שלח ולא אבה וישב ישראל בקדש. יח וילך במדבר ויסב את ארץ אדום ואת ארץ מואב ויבא ממזרח שמש לארץ מואב ויחנון בעבר ארנון ולא באו בגבול מואב כי ארנון גבול מואב.

15. Nombres 21

26 Car Hesbon était devenue la ville de Sihôn, roi des Amorréens, celui-ci ayant fait la guerre au précédent roi de Moab, et lui ayant pris tout son territoire jusqu'à l'Arnon. 27 C'est à ce propos que les poètes disaient : "Venez à Hesbon ! Cité de Sihôn, qu'elle se relève et s'affermisse ! 28 Car un feu a jailli de Hesbon, une flamme, de la ville de Sihôn, qui a dévoré Ar-en-Moab, les maîtres des hauteurs d'Arnon. 29 C'est fait de toi. Moab ! Tu es perdu, peuple de Camôs !... Ses fils, il les laisse mettre en fuite, ses filles, emmener captives, par un roi amorréen, par Sihôn ! 30 Hesbon perdu, nous les avons poursuivis de nos traits jusqu'à Dibôn ; nous avons dévasté jusqu'à Nôfah, même jusqu'à Mèdeba !..."

כו כי חשבון עיר סיוח מלך האמרי הוא והוא נלחם במלך מואב הראשון וינח את כל ארצו מידו עד ארנון. כז על כן יאמרו המשלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיוח. כח כי אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיוח אכלה ער מואב בעלי במות ארנון. כט אוי לך מואב אבדת עם כמוש נתן בניו פליטים ובנתיו בשבית למלך אמרי סיוח. ל וינחם אבד חשבון עד דיבן ונשים עד נפח אשר עד מידבא.

16. Juges 11

19 Et Israël envoya des députés à Sihôn, roi des Amorréens, qui régnait à Hesbon, et il lui fit dire : "Laisse-nous traverser ton pays pour gagner notre destination." 20 Mais Sihôn n'eut pas assez de confiance en Israël pour le laisser franchir sa frontière : il rassembla donc tout son peuple, ils prirent position à Yahça et attaquèrent Israël. 21 L'Éternel, Dieu d'Israël, livra Sihôn et toute son armée au pouvoir d'Israël, qui les défit et qui prit possession de tout le pays des Amorréens, habitants de cette contrée. 22 Ils possédèrent ainsi tout le territoire amorréen, depuis l'Arnon jusqu'au Jaboc, et depuis le désert jusqu'au Jourdain. 23 Ainsi l'Éternel, Dieu d'Israël, a évincé l'Amorréen pour son peuple Israël, et tu voudrais déposséder celui-ci ! 24 N'est-ce pas, ce que ton Dieu Camos te fait conquérir devient ta possession ? Eh bien ! tout ce que l'Éternel, notre Dieu, nous a fait conquérir, restera la nôtre. 25 Au surplus, es-tu mieux fondé en droit que Balak, fils de Cippor, le roi de Moab ? Osa-t-il contester avec Israël ? osa-t-il lui faire la guerre ? 26 Israël est établi, depuis trois cents ans, dans Hesbon et sa banlieue, dans Aror et sa banlieue, dans toutes les villes qui bordent l'Arnon : pourquoi donc, durant toute cette période, ne les avez-vous point reprises ?

יט וישלח ישראל מלאכים אל סיוח מלך האמרי מלך חשבון ויאמר לו ישראל נעברה נא בארצך עד מקומי. כ ולא האמין סיוח את ישראל עבר בגבולו ויאסף סיוח את כל עמו ויחנו ביהצה וילחם עם ישראל. כא ויתן ה' אלהי ישראל את סיוח ואת כל עמו ביד ישראל ויכום ויירש ישראל את כל ארץ האמרי יושב הארץ ההיא. כב ויירשו את כל גבול האמרי מארנון ועד היבק וימן המדבר ועד הירדן. כג ועתה ה' אלהי ישראל הוריש את האמרי מפני עמו ישראל ואתה תירשנו. כד הלא את אשר יורישך כמוש אלהיך אותו תירש ואת כל אשר הוריש ה' אלהינו מפנינו אותו נירש. כה ועתה הטוב טוב אתה מבלק בן צפור מלך מואב הרוב רב עם ישראל אם נלחם נלחם בם. כו בשבת ישראל בחשבון ובבנותיה ובערעור ובבנותיה ובכל הערים אשר על ידי ארנון שלש מאות שנה ומדוע לא הצלתם בעת ההיא.

Toute ressemblance avec des événements récents n'est pas fortuite.

17. Michée 6

4 Est-ce parce que je t'ai tiré du pays d'Égypte et délivré de la maison d'esclavage ? Parce que je t'ai donné pour guides Moïse, Aaron et Miriam ? 5 O mon peuple ! Rappelle-toi seulement ce que méditait Balak, roi de Moab, et ce que lui répondit Balaam, fils de Beor ; de Chittîm à Ghilgal, tu as pu connaître les bontés de l'Éternel !"

ד כי העלתיך מארץ מצרים ומבית עבדים פדיתיך ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים. ה עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור מן השטים עד הגלגל למען דעת צדקות ה'.

18. Nehemie 13

1 En ce temps-là, on lut dans le livre de Moïse en présence du peuple, et l'on y trouva écrit que ni Ammonite ni Moabite ne seraient jamais admis dans l'assemblée de Dieu ; 2 pour n'avoir pas offert le pain et

א ביום ההוא נקרא בספר משה באזני העם ונמצא כתוב בו אשר לא יבוא עממי ומואבי בקהל

Shemot 18:1-27

Bemidbar 22:1-11

(א) וַיִּשְׁמַע יְהוָה כֹּהֵן מִדִּין חֲתָן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ כִּי הוֹצִיא יְהוָה אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם. (ב) וַיִּקַּח יְהוָה חֲתָן מֹשֶׁה אֶת צִפּוֹרָה אִשְׁתּוֹ
מִשָּׁה אִתּוֹ שְׁלֹחִיתָהּ. (ג) וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שָׁם הָאֱדוּמִי גֵרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הֵייתִי
בְּאֶרֶץ נִכְרִיתָהּ. (ד) וְשֵׁם הָאֱדוּמִי אֲלִיעֶזֶר כִּי אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מִתְּרֹב פְּרָעָה.
(ה) וַיָּבֵא יְהוָה חֲתָן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל מֹשֶׁה אֶל הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר הוּא חֲתָן שֵׁם הָרֹאשׁ
הָאֱלֹהִים. (ו) וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה אֲנִי חֲתָנְךָ יְהוָה כָּאֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּה.
(ז) וַיָּבֵא מֹשֶׁה לְקִרְיַת חֲתָנּוּ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשָּׁק לוֹ וַיִּשְׁאַל אֵיךְ לָרַעְהוּ לְשִׁלּוֹם וַיָּבֵאוּ
הָאֱלֹהִים. (ח) וַיִּסְפֹּר מֹשֶׁה לְחֲתָנּוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפָרְעָה וּלְמִצְרַיִם עַל אֹדוֹת
יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מָצְאתָם בְּדֶרֶךְ וַיַּצִּלֵם יְהוָה. (ט) וַיַּחַד יְהוָה עַל כָּל
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד מִצְרָיִם. (י) וַיֹּאמֶר יְהוָה בְּרוּךְ
יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרָיִם וּמִיַּד פְּרָעָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת הָעָם מִמָּוֶת יָד
מִצְרָיִם. (יא) עֲשֵׂתִי כִּי גָדוֹל יְהוָה מִכָּל הָאֱלֹהִים כִּי בְדָבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם.
(יב) וַיִּקַּח יְהוָה חֲתָן מֹשֶׁה עִלָּה וּבָחִים לְאֵלֹהִים וַיָּבֵא אֶתְּוֹ וְכָל זִמְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֹכֵל
לֶחֶם עִם חֲתָן מֹשֶׁה לִּפְנֵי הָאֱלֹהִים. (יג) וַיְהִי מִמִּקְרָת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לְשֹׁפֵט אֶת הָעָם
וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל מֹשֶׁה מִן הַבֹּקֶר עַד הָעֶרֶב. (יד) וַיֵּרָא חֲתָן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר הוּא
עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מַה הִנֵּה הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה לָעָם מִדּוּעַ אֲתָה יוֹשֵׁב לְבֶדֶךָ וְכָל
הָעָם נֹצֵב עֲלֶיךָ מִן הַבֹּקֶר עַד הָעֶרֶב. (טו) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֲתָנּוּ כִּי יָבֵא אֵלֵי הָעָם לְדָרֹשׁ
אֱלֹהִים. (טז) כִּי יִהְיֶה לָּהֶם דָּבָר כָּאֵל אֲלֵי וְשֹׁפֵטִי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת
חֲקֵי הָאֱלֹהִים וְאֵת תּוֹרָתִי. (יז) וַיֹּאמֶר חֲתָן מֹשֶ�ה אֵלָיו לֹא טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה
עֹשֶׂה. (יח) נָבֵל תִּבֶּל גַּם אַתָּה גַּם הָעָם הִנֵּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי כְבֹד מִמֶּךָ הַדָּבָר לֹא תִכָּבֵּד
עֲשֵׂהוּ לְבֶדֶךָ. (יט) עֲשֵׂה שָׁמַע בְּקוֹלִי אֵינְךָ עֹמֵד וַיְהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הִנֵּה אַתָּה לָעָם מוֹלֵךְ
הָאֱלֹהִים וְהַבָּאָה אֲתָה אֶת הַדְּבָרִים אֶל הָאֱלֹהִים. (כ) וְהִנֵּהרָחֵק אֶתְכֶם אֶת הַחֲקִים וְאֵת
הַתּוֹרָה וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת הַדָּבָר יִלְכוּ כֹה וְאֵת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ. (כא) וְאַתָּה תִּתְּנֵה
מִכָּל הָעָם אֶנְשֵׁי חֵיל יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲנָשִׁי חֲקֵת שֹׁנְאֵי כָצַע וְשֹׁמֵט עֲלֵהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים

(א) וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּחַנו בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יַרְחוֹ. (ב) וַיֵּרָא בָלָק בֶּן
צָפּוֹר אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֹמְרֵי. (ג) וַיִּגֹּר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מֵאֵד כִּי רַב הוּא
וַיִּקְרַץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. (ד) וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל זִמְנֵי מִדִּין עֲשֵׂה יִלְחֲכוּ הַקְהֵל אֶת
כָּל סִבִּיבֵתֵינוּ בַּחֲלוֹ הַשּׁוֹר אֶת גֵּרְק הַשּׁוֹדָה וּבָלָק בֶּן צָפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב בָּעֵת הַהוּא.
(ה) וַיִּשְׁלַח מֶלְאָכִים אֶל בָּלָעַם בֶּן בְּעֹר פְּתוּרָה אֲשֶׁר עַל הַנֶּהָר אֲרָץ בְּנֵי עַמּוֹ לְקַרְא לוֹ
לֵאמֹר הִנֵּה עָם יָצָא מִמִּצְרָיִם הִנֵּה כֹסֶה אֶת עֵין הָאֲרֶץ וְהוּא יֵשֵׁב מִמֶּלֶךְ. (ו) עֲשֵׂה לָּהֶם
נָא אֲרָה לִי אֵת הָעָם הַזֶּה כִּי עֲצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוֹלִי. (ז) וַיִּלְכוּ זִמְנֵי מוֹאָב וְזִמְנֵי מִדִּין
כִּי יַדְעִיתִי אֶת אֲשֶׁר תַּכְרֹךְ מִכְרֹךְ וְאֲשֶׁר תֹּאדָר יוֹאֵר. (ח) וַיִּלְכוּ זִמְנֵי מוֹאָב וְזִמְנֵי מִדִּין
וַיִּקְסָמִים בְּיָדָם וַיָּבֵאוּ אֶל בָּלָעַם וַיַּדְּבֵרוּ אֵלָיו דְּבָרֵי בָלָק. (ט) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינּוּ פֹה
הַלִּילָה וְהַשְׁבִּיתִי אֶתְכֶם דָּבָר כְּאֲשֶׁר יִדְּבַר יְהוָה אֵלַי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי מוֹאָב עִם בָּלָעַם.
(י) וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל בָּלָעַם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ. (יא) וַיֹּאמֶר בָּלָעַם אֶל
הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן צָפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלַח אֵלַי. (יב) הִנֵּה הָעָם הֵיכָּא מִצְרָיִם וַיִּכַּס אֶת
עֵין הָאֲרֶץ עֲשֵׂה לָּהֶם קֶבֶד לִי אֲתוֹ אוֹלִי. (יג) לְהַלְתֵם בּוֹ וְגִרְשִׁיתִי.

22. Deut 2

26 Et j'envoyai, du désert de Kedemoth, une députation à Sihôn, roi de Hesbon, avec ces paroles pacifiques : 27 "Je voudrais passer par ton pays. Je suivrai constamment la grande route, je n'en dévierai ni à droite ni à gauche. 28 Les vivres que je consommerai, vends-les moi à prix d'argent ; donne-moi à prix d'argent l'eau que je veux boire. Je voudrais simplement passer à pied.

Bereshit Chapter 1 Verse 1 To Chapter 1 Verse 31 | Shemot Chapter 1 Verse 1 To Chapter 1 Verse 22 Compare

Bereshit 1:1-31

Shemot 1:1-22

תְּדַשָּׁא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׁב מְזִירֵעַ זַרַע עִץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי לְמִינֵהוּ אֲשֶׁר זָרַע בּוֹ עַל
הָאֲרֶץ וְהָיָה כֹּן. (ב) וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׁב מְזִירֵעַ זַרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר
זָרַע בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. (ג) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי. (ד)
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיָה לְאֹתוֹת
וּלְמוֹעֲדִים וּלְחֻמֹּת וּשְׁנֵי. (ה) וְהָיָה לְמְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ וַיְהִי
כֹּן. (ו) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֵת הַמְּאֹרֶת הַגָּדֹלִים אֶת הַמְּאֹרֶת הַגָּדֹל לְמִשְׁלַת הַיּוֹם וְאֵת
הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן לְמִשְׁלַת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים. (ז) וַיִּמָּן אֲתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. (ח) וְלִמְשָׁל בְּיוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא
אֱלֹהִים כִּי טוֹב. (ט) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי. (י) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל הַמַּיִם
שֶׁרָץ נֶפֶשׁ תִּהְיֶה וְעוֹף יַעֲוֹף עַל הָאָרֶץ עַל פְּנֵי בְרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם. (יא) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הַתַּיִנִּים הַגָּדֹלִים וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל עוֹף
כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. (יב) וַיִּבְרָךְ אֲתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ
אֶת הַמַּיִם בְּיָמִים וְהַעֲוֹף יִרְבֶּה בָּאָרֶץ. (יג) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי. (יד) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְחַיָּה אֲרֶץ לְמִינָהּ וְחַיָּה כֹּן.
(טו) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֵת חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֵת הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה
לְמִינָהּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. (טז) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוֹתֵנוּ וְנִרְדּוּ
בְּדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָרֶמֶשׂ עַל הָאָרֶץ.
(יז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אוֹתָם.
(יח) וַיִּבְרָךְ אוֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ וּבִשְׁשֶׁה יָרֵדוּ
בְּדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיַּת הָאָרֶץ עַל הָאָרֶץ. (יט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה
נָתַתִּי לָכֶם אֵת כָּל עֵשֶׂב זֶרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וְאֵת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פְּרִי
עֵץ זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ. (כ) וְכָל חַיַּת הָאָרֶץ וְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם וְכָל רֶמֶשׂ
עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֵת כָּל גֵּרְק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וְהָיָה כֹּן. (כא) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת
כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם שֵׁשִׁי.

(א) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיִם אֶת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ. (ב) רְאוּבֵן
שָׁמְעוֹן לְוִי וַיְהוּדָה. (ג) יִשְׁשָׁכָר זְבוּלֹן וּבִנְיָמִן. (ד) דָּן וְנַפְתָּלִי גָד וְאָשֶׁר. (ה) וַיְהִי כָּל
נֶפֶשׁ יִצְחָק יַעֲקֹב שִׁבְעִים נֶפֶשׁ וַיּוֹסֶף הָיָה בְּמִצְרָיִם. (ו) וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל אָחָיו וְכָל
הַדּוֹר הַהוּא. (ז) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֶאֱדָה מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ
אֹתָם. (ח) וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרָיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף. (ט) וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ
הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעֲצוּם מִמֶּנּוּ. (י) הִבֵּה נִתְחַקְמָה לוֹ פֹה יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה
מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שְׂנְאָיו וְנִלְחֲמוּ בְּנֵי וְעַלָּה מִן הָאָרֶץ. (יא) וַיִּשְׁמְעוּ עֲלָיו שָׂרֵי
מִסֵּים לָמַעַן עֲשׂוּ בְּסִבְלָתָם וַיָּבִן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעָה אֶת פְּתָם וְאֵת רַעַמְסֵס.
(יב) וְכַאֲשֶׁר יַעֲזֹב אוֹתוֹ פֹה יִרְבֶּה וְכֹן יִפְרֹץ וַיִּקְצֹו מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. (יג) וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרָיִם
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרָה. (יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיִּיהֶם בְּעֲבֹדָה קוֹשָׁה בַּחֲמֹר וּבַלְבָּנִים וּבְכָל
עֲבֹדָה בִּשְׂדֵה אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרָה. (טו) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרָיִם
לְמִינִילָת הָעִבְרִית אֲשֶׁר שָׁם הָאֲחֻת שְׁפָרָה וְשֵׁם הַשְּׁנִיטָה פּוֹטֵפָה. (טז) וַיֹּאמֶר בְּיָלְדָךְ אֶת
הָעִבְרִית וּרְאִיתִן עַל הַבָּנִים אִם בֶּן הוּא וְהִמָּטָן אוֹתוֹ וְאִם בַּת הוּא וְהָיָה לְךָ. (יז) וְתִירָאן
הַמִּינִילָת אֶת הָאֱלֹהִים וְלֹא עֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דָּבָר אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מִצְרָיִם וְתַחֲסִין אֶת הַיְלָדִים.
(יח) וַיִּקְרָא מֶלֶךְ מִצְרָיִם לְמִינִילָת וַיֹּאמֶר לָהֶם מְדוּעַ עֲשִׂיתֶן הַדָּבָר הַזֶּה וְתַחֲסִין אֶת
הַיְלָדִים. (יט) וְתֹאמַרְנָה הַמִּינִילָת אֶל פְּרָעָה כִּי לֹא כְּשִׁים הַמִּצְרָיתִי הָעִבְרִית כִּי חַיִּית
הִנֵּה בְּטָרֵם תִּבְּאוּ אֶלָּה הַמִּינִילָת וְיִלְדוּ. (כ) וַיִּשָּׁב אֱלֹהִים לְמִינִילָת וַיִּרְבֶּה הָעָם וַיַּעֲצֻמוּ
מְאֹד. (כא) וַיְהִי כִּי יִרְאוּ הַמִּינִילָת אֶת הָאֱלֹהִים וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם בָּתִּים. (כב) וַיִּצְוּ פְּרָעָה לְכָל
עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל הַבֶּן הַיְלֹוד הַיִּזְרָה תִּשְׁלַחְהוּ וְכָל הַבַּת תַּחֲסִין.

23. Ex 12

31 Il manda Moïse et Aaron, la nuit même et dit : "Allez ! Partez du milieu de mon peuple et vous et les enfants d'Israël ! Allez adorer l'Éternel comme vous avez dit ! 32 Prenez votre menu et votre gros bétail comme vous avez dit et partez ! Mais, en retour, bénissez-moi."

לא ויקרא למשה ולאהרן ללילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם אתם גם בני ישראל ולכו עבדו את ה' כדברכם. לב גם צאנכם גם בקרכם קחו כאשר דברתם ולכו וברכתם גם אתי.

24. Ex 18

10 et il [Jethro] dit : "Loué soit l'Éternel, qui vous a sauvés de la main des Égyptiens et de celle de Pharaon, qui a soustrait ce peuple à la main des Égyptiens !

י ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים.

25. Nombres 22

6 Viens donc, je te prie, et maudis-moi ce peuple, car il est plus puissant que moi : peut-être parviendrai-je à le vaincre et le repousserai-je du pays. Car, je le sais, celui que tu bénis est béni, et celui que tu maudis est maudit."

ו ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני אולי אוכל נכה בו ואגרשנו מן הארץ כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יאר.

26. Job 1

21 Il dit : " Nu je suis sorti du sein de ma mère, et nu j'y rentrerai. L'Éternel avait donné, l'Éternel a repris, que le nom de l'Éternel soit béni !"

כא ויאמר ערם יצתי מבטן אמי וערם אשוב שמה ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מברך.

1. Bereshit 1:31 (Mikraot Gedolot)

וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי.

2. Shemot 18:1 (Mikraot Gedolot)

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי הוציא יי את ישראל ממצרים.

3. Shemot 18:8 (Mikraot Gedolot)

ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה יי לפרעה ולמצרים על אודת ישראל את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם יי.

5. Bemidbar 22:2 (Mikraot Gedolot)

וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמרי.

6. Devarim 3:21 (Mikraot Gedolot)

ואת יהושוע צייתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת את כל אשר עשה יי לך המלכות אשר אתה עבר שמה.

7. Devarim 29:1 (Mikraot Gedolot)

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם אתם ראיתם את כל אשר עשה יי לעיניכם בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו.

8. Yehoshua 23:3 (Mikraot Gedolot)

ואתם ראיתם את כל אשר עשה יי אלהיכם לכל הגוים האלה מפניכם כי יי אלהיכם הוא הנלקח לכם.

Elisha et la femme de Shounem (II Rois, IV)

Rav Amnon Bazak

1. II Rois - Chapitre 4 - מלכים ב - 4

ח ויהי היום ויעבר אלישע אל-שונם, ושם אשה גדולה, ותחזק-בו, לאכל-לחם; ויהי מדי עברו, יסר שמה לאכל-לחם. ט ותאמר, אל-אישה, הנה-נא ידעתי, כי איש אלהים קדוש הוא--עבר עלינו, תמיד. י נעשה-נא עלית-קיר קטנה, ונשים לו שם מטה ושלחן וכסא ומנורה; והיה בבואו אלינו, יסור שמה. יא ויהי היום, ויבא שמה; ויסר אל-העליה, וישכב-שמה. יב ויאמר אל-גיחזי נערו, קרא לשונמית הזאת; ויקרא-לה--ותעמד, לפניו. יג ויאמר לו, אמר-נא אליה הנה חרדת אלינו את-כל-החרדה הזאת, מה לעשות לך, היש לך-בר-לך אל-המלך או אל-שר הצבא; ותאמר, בתוך עמי אנכי יושבת. יד ויאמר, ומה לעשות לך; ויאמר גיחזי, אבל בן אין-לה--ואישה זקן. טו ויאמר, קרא-לה; ויקרא-לה--ותעמד, בפתח. טז ויאמר, למועד הזה כעת חיה, אתי (את), חבקת בן; ותאמר, אל-אדני איש האלהים--אל-תכזב, בשפחתך. יז ותהר האשה, ותלד בן, למועד הזה כעת חיה, אשר-דבר אליה אלישע. יח ויגדל, הילד; ויהי היום, ויצא אל-אביו אל-הקצרים. יט ויאמר אל-אביו, ראשי ראשי; ויאמר, אל-הנער, שאהו, אל-אמו. כ וישאהו-ויביאהו, אל-אמו; וישב על-ברכיה עד-הצהרים, וימת. כא ותעל, ותשכבהו, על-מטת, איש האלהים; ותסגר בעדו, ותצא. כב ותקרא, אל-אישה, ותאמר שלחה נא לי אחד מן-הנערים, ואחת האתנות; וארוצה עד-איש האלהים, ואשובה. כג ויאמר, מדוע אתי (את) הלכתי (הלכתי) אליו היום--לא-חדש, ולא שבת; ותאמר, שלום. כד ותחבש, האתון, ותאמר אל-נערה, נהג ולך; אל-תעצר-לי לרכב, כי אם-אמרתי לך. כה ותלך, ותבא אל-איש האלהים--אל-הר הכרמל; ויהי כראות איש-האֱלֹהִים אתה, מנגד, ויאמר אל-גיחזי נערו, הנה השונמית הלו. כו עתה, רוי-נא לקראתה, ואמר-לה השלום לך השלום לאישך, השלום לילד; ותאמר, שלום. כז ותבא אל-איש האלהים, אל-ההר, ותחזק, ברגליו; וינש גיחזי להדפה, ויאמר איש האלהים הרפה-לה כי-נפשה מרה-לה, וה' העלים ממני, ולא הגיד לי. כח ותאמר, השאלתי בן מאת אדני; הלא אמרתי, לא תשלה אתי. כט ויאמר לגיחזי חגר מתניך, וקח משענתי בידך ולך, כי-תמצא איש לא תברכנו, וכי-יברכך איש לא תענונו; ושמת משענתי על-פני הנער. ל ותאמר אם הנער, חי-ה' וחי-נפשך אם-אעזבך; ויקם, וילך אחריה. לא וגיחזי עבר לפניהם, וישם את-המשענת על-פני הנער, ואין קול, ואין קשב; וישב לקראתו ויגד-לו לאמר, לא הקין הנער. לב ויבא אלישע, הביתה; והנה הנער מת, משכב על-מטתו. לג ויבא, ויסגר הדלת בעד שניהם; ויתפלל, אל-ה'. לד ויעל וישכב על-הילד, וישם פיו על-פיו ועיניו על-עיניו וכפיו על-כפיו, ויגהר, עליו; ויחם, בשר הילד. לה וישב וילך בבית,

8 **Il arriva, un jour**, qu'Elisée se rendit à Sunâm. Là vivait une femme de distinction, qui le pressa de manger chez elle. Depuis, chaque fois qu'il passait par cette ville, c'est là qu'il entrait pour manger. 9 Elle dit à son époux: "Certes, je sais que c'est un homme de Dieu, un saint, cet homme qui nous visite toujours. 10 Préparons, je te prie, une petite cellule avec des murs, et plaçons-y, pour son usage, lit, table, siège et flambeau; lorsqu'il viendra chez nous, il pourra s'y retirer." 11 **Il arriva, un jour**, passant par là, il se retira dans la cellule et y coucha. 12 Et il dit à Ghéhazi, son serviteur: "Appelle cette Sunamite." Il l'appela, et elle se présenta devant lui. 13 Il lui avait dit: "Parle ainsi à cette femme: Puisque tu t'es donné pour nous tout ce trouble, que faut-il faire en ta faveur? Y a-t-il à s'employer pour toi auprès du roi ou du général d'armée?" Elle répondit "Je vis tranquille au milieu de mes concitoyens." 14 Il reprit "Que faire pour elle?" Ghéhazi repartit: "Eh mais! Elle n'a point de fils, et son époux est un vieillard." 15 Il dit "Appelle-la." Il l'appela, et elle se présenta sur le seuil. 16 Il lui dit: "A pareille époque, au retour de cette saison, tu presseras un fils dans tes bras." Elle répondit: "Ah! Mon seigneur, homme de Dieu, ne trompe pas ta servante!" 17 Cette femme conçut, et elle mit au monde un fils à pareille époque, au retour de la même saison, ainsi que l'avait dit Elisée. 18 L'enfant grandit. **Il arriva, un jour**, il était allé trouver son père, auprès des moissonneurs; 19 il cria à son père: "Ma tête! Ma tête!" Celui-ci dit au serviteur: "Porte-le chez sa mère." 20 Il l'emporta et le remit à sa mère; il resta dans son giron jusqu'à midi, et mourut. 21 Alors elle monta, le plaça sur le lit de l'homme de Dieu, ferma sur lui la porte, et sortit. 22 Elle manda son époux et lui dit: "Envoie-moi, je te prie, un serviteur avec une ânesse; je cours chez l'homme de Dieu et je reviens." 23 Il répondit: "Pourquoi vas-tu chez lui aujourd'hui? Il n'y a point de néoménie, point de fête." Elle repartit: "Sois tranquille." 24 Elle sella l'ânesse et dit à son serviteur: "Conduis toujours, et n'arrête ma course que lorsque je te l'ordonnerai." 25 Elle voyagea ainsi, et parvint jusqu'à l'homme de Dieu, au mont Carmel. L'apercevant de loin, l'homme de Dieu dit à Ghéhazi, son serviteur: "Voici la Sunamite! 26 Or ça, cours à sa, rencontre, et dis-lui: Es-tu en paix? Ton époux est-il en paix? en paix, l'enfant?" Elle répondit "En paix." 27 Arrivée près de l'homme de Dieu, sur la montagne, elle embrassa ses pieds. Ghéhazi se disposait à la repousser; mais l'homme de Dieu dit: "Laisse-la, car son âme est contristée; l'Eternel m'en a caché la cause, il ne me l'a pas révélée." 28 Elle dit: "Est-ce que j'avais demandé un fils à mon seigneur? N'ai-je pas dit: Ne m'abuse point?" 29 Il dit à Ghéhazi: "Ceins tes reins, prends mon bâton dans ta main et pars. Si tu rencontres quelqu'un, ne le salue pas; si quelqu'un te salue, ne lui réponds point. Tu poseras mon bâton sur la face de l'enfant." 30 La mère de l'enfant s'écria: "Par l'Eternel et par ta propre vie si je te quitte!" Il se leva et la suivit. 31 Ghéhazi les avait devancés; il avait posé le bâton sur le visage de l'enfant, mais pas un souffle, pas un mouvement. Il retourna à la rencontre du prophète et lui dit: "L'enfant n'est pas revenu à lui." 32 Elisée entra dans la chambre, et il vit l'enfant inanimé, étendu sur son lit. 33 Il alla fermer la porte sur eux deux, puis invoqua le Seigneur. 34 Il monta sur le lit, se coucha sur l'enfant, appliqua sa bouche sur sa bouche, ses yeux sur ses yeux, ses mains sur les siennes, et resta étendu sur

lui; la chaleur revint dans les membres de l'enfant. 35 Elisée quitta le lit, parcourut la chambre en long et en large, s'étendit de nouveau sur l'enfant; celui-ci éternua par sept fois et rouvrit les yeux. 36 Le prophète appela Ghéhazi et dit: "Appelle cette Sunamite." Il l'appela, elle vint à lui, et il dit: "Emporte ton fils!" 37 Elle vint tomber à ses pieds et se prosterna contre terre; puis elle prit son fils et se retira.

2. בראשית י"ח	3. מל"ב ד'
(ג) ויאמר אֲדָנִי אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ: (ד) יָקַח נָא מַעֲט מִמִּי וּרְחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ: (ה) וְאָקְחָה פֶת לָחֶם וְסָעְדוּ לְבָבְכֶם אַחֵר תַּעֲבְרוּ כִּי עַל כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:	(ח) וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע אֶל שׁוֹנָם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וַתַּחֲזֹק בּוֹ לֵאמֹר לָחֶם וַיְהִי מִדֵּי עֲבָרוֹ יִסֹּר שְׁמָהּ לֵאמֹר לָחֶם: (ט) וַתֹּאמֶר אֶל אִשָּׁהּ הִנֵּה נָא יִדְעָתִי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עָבַר עָלֵינוּ תָּמִיד:
(יא) וַאֲבָרְהָם וְשָׂרָה זָקְנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדָל לֵהוּיֹת לְשָׂרָה אַרְחַ כְּנָשִׁים:	(יד) אָבֶל בֶּן אֵין לָהּ וְאִשָּׁה זָקָן
(י) וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה בֶן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ	(טז) וַיֹּאמֶר לְמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אֲתִי אֶת חֲבֵקֶת בֶּן
(יב) וַתַּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלַתִּי הֵיטָה לִּי עֲדָנָה וְאֲדָנִי זָקָן:	(טז) וַתֹּאמֶר אֶל אֲדָנִי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֵל תְּכַזֵּב בְּשִׁפְחָתְךָ:
(כ"א, ב) וַתֵּהָר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזָקְנִיו לְמוֹעֵד אֲשֶׁר דִּבֶּר דָּבָר אֲתוֹ אֱלֹהִים:	(יז) וַתֵּהָר וַתֵּלֶד הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֶּן לְמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע:
(כ"א, ח) וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמָל אֶת יֶצְחָק:	(יח) וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיְהִי הַיּוֹם וַיֵּצֵא אֶל אָבִיו אֶל הַקְּצָרִים:

4. La Genèse 30 - בראשית

1 Rachel, voyant qu'elle ne donnait pas d'enfants à Jacob, conçut de l'envie contre sa sœur et elle dit à Jacob. "Rends moi mère, autrement j'en mourrai!" 2 Jacob se fâcha contre Rachel et dit: "Suis je à la place de Dieu, qui t'a refusé la fécondité?"

5. I Samuel 1 - שמואל א

2 Il avait deux femmes, l'une nommée Hanna, la seconde Peninna; Peninna avait des enfants, Hanna n'en avait point.
10 L'âme remplie d'amertume, elle pria devant l'Eternel et pleura longtemps.
17 Héli reprit la parole et dit: "Va donc en paix; et que le Dieu d'Israël t'accorde ce que tu lui as demandé."

6. Aggadat Bereshit (éd. Bober) 70

Pour que les prophètes ne deviennent pas arrogants, le Saint Béni soit-Il affaiblit leur force et leur montre qu'ils ne sont rien. Ainsi, tu trouves que Moïse, le plus grand des prophètes, lorsqu'il a dit: 'Et la chose qui sera trop difficile pour vous, vous me l'apporterez' (Deutéronome 1:17), le Saint Béni soit-Il lui a dit: 'Tu peux résoudre une chose difficile? Par ta vie, Je vais te montrer.' Quand l'affaire des filles de Tselofhad est arrivée devant lui, il a commencé à avoir des difficultés et ne savait pas quoi dire, alors 'Moïse apporta leur cause devant l'Éternel' (Nombres 27:5). Le Saint Béni soit-Il lui a dit: 'Moïse, n'avais-tu pas dit: "Et la chose qui sera trop difficile pour vous, etc." ? Voici ce que les femmes savent et que tu ne sais pas, comme il est dit: "Les filles de Tselofhad parlent bien" (Nombres 27:7). Les femmes ont jugé mieux que toi.' De même, Élisée était un grand homme. Tu trouves que tous les miracles qu'Élie a faits, Élisée en a fait le double, comme il est dit: 'Qu'il y ait, je te prie, une double portion de ton esprit sur moi' (2 Rois 2:9). Et il est arrivé un moment où il ne savait rien. Quand il a vu la Shunamite venir vers lui, il a dit à Guéhazi: 'Cours

maintenant à sa rencontre' (2 Rois 4:26), et il ne savait pas que l'enfant était mort. Finalement, il a ressenti et a dit à Guéhazi : 'Laisse-la, car son âme est amère, et l'Éternel m'a caché cela et ne me l'a pas dit' (2 Rois 4:27). Ainsi, tu as appris que tout vient du Saint Béni soit-Il. S'il veut, les gens voient ; s'il veut, ils entendent. בני אדם, ואם ביקש שמעו.

7. Talmud de Jérusalem, Sanhedrin, 10, 2

Tu trouves qu'au moment où Élisée est venu ressusciter le fils de la Shunamite, il lui a dit [idem 29] : 'Prends mon bâton dans ta main et va, si tu rencontres quelqu'un, ne le salue pas, et si quelqu'un te salue, ne lui réponds pas.' Mais il n'a pas fait ainsi, car lorsqu'il a rencontré quelqu'un, il lui a dit : 'D'où viens-tu et où vas-tu, Guéhazi ?' Et il lui a répondu : 'Je vais ressusciter les morts.

8. Talmud de Babylon Ta'anit 2b

Rabbi Yoḥanan a dit : Trois clés sont dans la main du Saint Béni soit-Il, qui n'ont pas été confiées à un messager, et ce sont : la clé de la pluie, la clé de la naissance, et la clé de la résurrection des morts.

Notes

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal dashed lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the page.

De l'homme faillible à l'homme capable

Penina Bitton/Soussan

פרשת וירא

Chap. 18 versets 4-8

⁴ Qu'on aille quérir un peu d'eau ; lavez vos pieds et reposez-vous **sous cet arbre**. ⁵ Je vais apporter une tranche de pain, vous réparerez vos forces, puis vous poursuivrez votre chemin, puisque aussi bien vous avez passé près de votre serviteur." Ils répondirent: "Fais ainsi que tu as dit". ⁶ Abraham rentra en hâte dans sa tente, vers Sara et dit: "Vite, prends trois mesures de farine de pur froment, pétris-la et fais-en des gâteaux." ⁷ Puis, Abraham courut au troupeau, choisit un veau tendre et gras et le donna au serviteur, qui se hâta de l'accommoder. ⁸ Il prit de la crème et du lait, puis le veau qu'on avait préparé et le leur servit: il se tenait devant eux, **sous l'arbre**, tandis qu'ils mangeaient.

בראשית פרק יח

Avraham et les anges : Personnages : Anges d'Hashem¹, Avraham et Sarah (époux et épouse)

א וַיֵּרָא אֵלָיו ה', בְּאַלְנֵי מִמְרָא; וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח-הָאֵקֶל, כַּחַם הַיּוֹם. **ב** וַיֵּשֶׁא עֵינָיו, וַיֵּרָא, וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים, נֹצְבִים עָלָיו; וַיֵּרָא, וַיִּרְץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵקֶל, וַיִּשְׁתַּחוּ, אַרְצָה. **ג** וַיֹּאמֶר: אֲדֹנָי, אִם-נָא מְצֹאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ--אֵל-נָא תַעֲבֹר, מֵעַל עַבְדְּךָ. **ד** יִשְׁחָק-נָא מַעֲט-מִים, וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם; וְהִשְׁעֲנוּ, תַּחַת הָעֵץ. **ה** וְאֶקְטֶה פַת-לֶחֶם וְסַעֲדוּ לְבַבְכֶם, אַחֵר תַּעֲבֹרוּ--כִּי-עַל-כֵּן עֲבַרְתֶּם, עַל-עַבְדְּכֶם; וַיֹּאמְרוּ, כֹּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. **ו** וַיִּמְהַר אַבְרָהָם הָאֵקֶל, אֵל-שָׂרָה; וַיֹּאמֶר, מִהְרֵי שְׁלֹשׁ סָאִים קֶמַח סִלְתָּ--לוֹשִׁי, וַעֲשֵׂי עֲגוֹת. **ז** וְאֵל-הַבָּקָר, רֵץ אַבְרָהָם; וַיִּשָּׁח בֶּן-בָּקָר רֹד נָטוּב, וַיִּטֶּן אֶל-הַנֶּעֶר, וַיִּמְהַר, לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ. **ח** וַיִּשָּׁח חֲמָאָה וְחִלְבִּי, וּבֶן-הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּטֶּן, לִפְנֵיהֶם; וְהוּא-עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו, **אֵיזָה שָׂרָה אִשְׁתְּךָ**; וַיֹּאמֶר, הִנֵּה בָאֵקֶל. **י** וַיֹּאמֶר, שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כֶּעֶת סִיָּה, וְהִנֵּה-בֹן, לְשָׂרָה אִשְׁתְּךָ; וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֵקֶל, וְהוּא אֲחֵרָיו. **יא** וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זָקֵנִים, בָּאִים בְּיָמִים; סָדָל לִהְיוֹת לְשָׂרָה, אֶרֶח כְּנָשִׁים.

FAUTE DE LA FEMME

יב וַתִּצְחַק שָׂרָה, בִּקְרָבָהּ לֵאמֹר: אַחֲרֵי כִלְתִּי הִיטָה-לִּי עֲדָנָה, וַאֲדֹנָי זָקֵן. **יג** וַיֹּאמֶר ה', אֵל-אַבְרָהָם: לָמָּה זֶה צִחַקְךָ שָׂרָה לֵאמֹר, הֲאֵפֶה אֶמְנֶם אֶלֶד--וְאֲנִי זָקֵנָתִי. **יד** הֲיִפְלֵא מִיָּהּ, דָּבָר; לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ, כֶּעֶת סִיָּה--וּלְשָׂרָה בֵּן.

JUSTIFICATION DE LA FEMME

טו וַתַּכְחֹשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צִחַקְתִּי, כִּי גֵרָאָה; וַיֹּאמֶר לָא, כִּי צִחַקְתִּי. **טז** וַיִּקְּמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים, וַיִּשְׁקְפוּ עַל-פְּנֵי סֹדֶם; וְאַבְרָהָם-

¹ יִשְׁחָק-נָא מַעֲט-מִים, וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם; וְהִשְׁעֲנוּ, תַּחַת הָעֵץ. **הָעֵץ**. ² וְאֶקְטֶה פַת-לֶחֶם וְסַעֲדוּ לְבַבְכֶם, אַחֵר תַּעֲבֹרוּ--כִּי-עַל-כֵּן עֲבַרְתֶּם, עַל-עַבְדְּכֶם; וַיֹּאמְרוּ, כֹּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. ³ וַיִּמְהַר אַבְרָהָם הָאֵקֶל, אֵל-שָׂרָה; וַיֹּאמֶר, מִהְרֵי שְׁלֹשׁ סָאִים קֶמַח סִלְתָּ--לוֹשִׁי, וַעֲשֵׂי עֲגוֹת. ⁴ וְאֵל-הַבָּקָר, רֵץ אַבְרָהָם; וַיִּשָּׁח בֶּן-בָּקָר רֹד נָטוּב, וַיִּטֶּן אֶל-הַנֶּעֶר, וַיִּמְהַר, לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ. ⁵ וַיִּשָּׁח חֲמָאָה וְחִלְבִּי, וּבֶן-הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּטֶּן, לִפְנֵיהֶם; וְהוּא-עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו.

בראשית פרק ג

Gan Eden : Les personnages : Hashem Adam et Hava (un époux et son épouse) et le serpent

א וַהֲבִנְחָשׁ, הָיָה עָרוֹם, מְכַל חֵית הַשָּׂדֶה, אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהִים; וַיֹּאמֶר, אֵל-הָאִשָּׁה, אַף כִּי-אָמַר אֱלֹהִים, לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֵּן. **ב** וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה, אֵל-הַנָּחָשׁ: מִפְּרִי עֵץ-הַגֵּן, נֹאכַל. **ג** וּמִפְּרִי הָעֵץ, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ-הַגֵּן--אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא תִגְעוּ בּוֹ: פֶּן-תָּמָתוּן. **ד** וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ, אֵל-הָאִשָּׁה: לֹא-מוֹת, תָּמָתוּן. **ה** כִּי, יָדַע אֱלֹהִים, כִּי בְיוֹם אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ, וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם; וְהִייתֶם, כְּאֱלֹהִים, יָדְעִי, טוֹב וָרָע. **ו** וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכָל וְכִי תֹאנֶה-הִוא לְעֵינַיִם, וְנִחְמָד הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל,

FAUTE DE LA FEMME

ז וַתִּקַּח מִפְּרִי, וַתֹּאכַל; וַתִּתֵּן גַּם-לְאִישָׁהּ עִמָּה, וַיֹּאכַל. **ח** וַתִּפְקַחְנָה, עֵינֵי שְׁנֵיהֶם, וַיֵּדְעוּ, כִּי עִירְמָם הֵם; וַיִּתְּפְרוּ עֲלֵה תֹאנֶה, וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חִגְרֹת. **ט** וַיִּשְׁמְעוּ אֶת-קוֹל ה' אֱלֹהִים, מִתְּהִלָּה בְּגֵן--לְרוֹם הַיּוֹם; וַיִּתְּחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי יְה' אֱלֹהִים, בְּתוֹךְ, עֵץ הַגֵּן. **י** וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים, אֶל-הָאָדָם; וַיֹּאמֶר לוֹ, אַיָּה. **יא** וַיֹּאמֶר, אֶת-קִלְדָּה שָׁמַעְתִּי בִּגְן; וְאִירָא כִּי-עִירַם אֲנֹכִי, וְאֶתְּבֹא. **יב** וַיֹּאמֶר--מִי הִגִּיד לְךָ, כִּי עִירַם אֶתָּה; הֲמוֹ-הָעֵץ, אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵבִלְתִּי אֲכָל-מִמֶּנּוּ--אֲכַלְתָּ. **יג** וַיֹּאמֶר, הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי, הִוא נָתַנָּה-לִּי מִן-הָעֵץ וַיֹּאכַל. **יד** וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים לְאִשָּׁה, מַה-זֹּאת עָשִׂית;

JUSTIFICATION DE LA FEMME

וַתֹּאמֶר, הָאִשָּׁה, הַנָּחָשׁ הִשְׁיֵאֲנִי, וַיֹּאכַל. **יד** וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים אֶל-הַנָּחָשׁ, כִּי עָשִׂיתָ זֹאת, אֲרוּרָה אַתָּה מִכָּל-הַבְּהֵמָה, וּמִכָּל חֵית הַשָּׂדֶה; עַל-גִּוְהֶנֶה מְלֹךְ, וְעַכְשָׁנָה כָּל-יָמֶי סִיָּה. **טו** וְאִיכָּה אִשִּׁית, בִּינֶיךָ וּבֵין הָאִשָּׁה, וּבֵין וְרָעָה, וּבֵין וְרָעָה: הִוא יִשְׁוֹפֵךְ רֹאשׁ, וְאַתָּה תִּשְׁוֹפְנוּ עָקֵב. **טז** וְאֵל-הָאִשָּׁה אָמַר, הֲרַבָּה

¹ Cf. Rashbam chapitre 18, versets 13, 14 et 16 explique : l'un des trois anges porte le nom d'Hashem : c'est lui qui pose la question : pourquoi Sarah a-t-elle ri et c'est celui devant qui Avraham se tient pour intercéder en faveur des gens de Sedom. Ainsi comprenons-nous mieux pourquoi seulement deux anges arrivent à Sedom. Le 3^{ème} étant resté pour parler avec Avraham. Cette lecture contribue à établir une correspondance totale entre les deux textes : dans le récit du Gan Eden : Adam, Hava et Hashem. Il en va de même pour celui d'Avraham : Avraham, Sarah et l'un des anges dont le nom est comme celui d'Hashem.

ה'לך עמם, לשלקם. יז ויהנה, אָמר: הַמִּכְסָּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם, אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה. יח וַאֲבָרָהֶם--הָיוּ זִקְנָה לְגוֹי גָּדוֹל, וְעַצּוֹם; וַנִּבְרְכוּ--בּוֹ--כָּל, גּוֹיֵי הָאָרֶץ. יט כִּי יִדְעָתִי, לִמְעַן אֲשֶׁר יִצְנָה אֶת-בְּנֵי וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו, וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה, לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט--לִמְעַן, הִבִּיא יְהוָה עַל-אַבְרָהָם, אֶת אֲשֶׁר-דִּבֶּר, עָלָיו.	אַרְבָּה עֲצָבוֹנָה וְהִלָּנָה--בְּעֶצֶב, תִּלְדִּי בָּנִים; וְאֶל-אִישִׁי, תִּשְׁוֹקֶמָה, וְהוּא, וּמִשְׁל-בָּהּ. {ס} יז וְלֹאֲדָם אָמַר, כִּי-שְׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתִּי, וְתֹאכַל מִן-הָעֵץ, אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ--אֲרוּרָה הָאֲדָמָה, בְּעֶבְרָתָהּ, בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יח וְקוֹץ וְדַרְדַּר, תַּצְמִיחַ לָךְ; וְאָכַלְתָּ, אֶת-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה. יט בְּזַעַת אֶפִּיד, תֹּאכַל לֶחֶם, עַד שׁוֹבֶה אֶל-הָאֲדָמָה, כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ: כִּי-עָפַר אֶתָּה, וְאֶל-עָפָר תָּשׁוּב. כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ, חַוָּה: כִּי הוּא הָיְתָה, אִם כָּל-חַי. כא וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לָאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ, כְּתָנוֹת עוֹר--וַיַּלְבִּשֵׁם. {פ} כב וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים, הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, לְדַעַת, טוֹב וָרָע; וְעַתָּה פָן-וְשָׁלַח יָדוֹ, וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים, וְאָכַל, וְנָחִי לָעָלָם. כג וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהִים, מִגֹּן-עֵדֶן--לְעֹבֵד, אֶת-הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר לָקַח, מִשָּׁם. כד וַיִּגְרֶשׁ, אֶת-הָאָדָם; וַיִּשְׁכֵּן מִקְדָּם לְגֹן-עֵדֶן אֶת-הַקִּבְיִים, וְאֵת לֶהֱטֵה הַקָּרֵב הַמִּתְהַפֵּקֶת, לְשֹׁמֵר, אֶת-דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים. {ס}
--	--

Rencontre avec la Parshanout

כלי יקר²

ועל צד הרמז נראה לומר, כי על זה אמר והשענו תחת העץ כי הל"ל והשענו בעץ אלא שרצה לומר בואו חסו בצל שדי כמו שפירש"י על פסוק סר צלם **במדבר יד ט**. היינו צלו של הקב"ה. וכן יש מפרשים ע"ד הקבלה שמאמר היש בה עץ אם אין **שם יג**. דומה למה שנאמר **שמות יז ה**. היש ה' בקרבינו אם אין. כך אמר להם השענו לכם תחת העץ העושה צל ורמז לצל האמיתי אשר בצילו יחיו כל הנמצאים והמשכיל יבין: וי"א לפי שהארץ מהוה את הכל כי הכל בא מן העפר ושמה ישוב הכל על כן טעו לומר שיש בה צד אלוהות.

אור החיים³

וישענו תחת העץ שהיא התורה שנקראת עץ חיים, ולזה אמר העץ בה"א הידיעה. גם אמר להם שיקחו פת לחם היא בחינת פנימיות התורה ויסעדו בו פנימיותם והוא אומרו לבכם. ודקדק לומר פת לחם פת שיש בבחינתו לחם שהם ג' הויות שהם בחינת חיות העולמות:

עשר קללות נתקללה חוה

MALBIM

Shémot chap. 22, 27

(188) « ne maudis pas l'autorité suprême et n'outrage pas le chef de ton peuple. Il existe une différence entre « MEKALEL » et « MEARER ». La « Kelala » désigne en effet la parole qui fait partie du même champ sémantique que le radical **ק.ל.ה** (léger) qui perdent le Hé dans la conjugaison et dont le sens est le contraire de « donner du poids » (ne pas respecter). Le redoublement du lamed dans KILLEL indique un outrage plus intense tandis que **ר.ר.ר** désigne l'acte qui porte atteinte et affecte à cause de la parole désignant ainsi le contraire de la brakha. C'est la raison pour laquelle le texte dit « ceux qui te maudissent (Kalel) , j'outragerai car eux ne le feront que par la parole qui n'aura aucun impact mais moi je les atteindrai par un acte .

מלבי"ם שמות פרק כב

(כז) (קפח) אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר. יש הבדל בין **מקלל** ובין **מארר**, שהקללה הוא מציין **הדבור**, והוא משתתף עם קלה מנחי ל"ה שהוא **הפך הכבוד**, רק שקלל בכפל הוא מורה **בזיון יותר**, וארר מציין **הפעולה** ששולח בו גרעון ומזיק לו בדבורו והוא **הפך הברכה**, ולכן אמר ומקללך אאר, שהם רק יקללו בדבור ולא יזיק לך ואני אאור אותם בפועל,

Malédiction :

1. **paroles** par lesquelles on souhaite un sort néfaste à quelqu'un
2. **Condamnation** au malheur qui semble venir d'une puissance supérieure

² Keli Yakar (« Récipient précieux ») est l'ouvrage le plus célèbre et le nom de plume de Shelomo Ephraïm de Luntschitz (1550 - 21 février 1619), rabbin, poète, prédicateur et commentateur biblique.

³ Né en 1696 au Maroc, Rabbi 'Haïm Ben Attar, plus connu sous le nom de Or Ha'haïm Hakadoch, du nom de son livre « La lumière de la vie », était un grand Kabbaliste et un décisionnaire Halakhique.

Une malédiction convoque la possibilité de son annulation . Les écrits du cabbaliste Rabbi Haïm Vital élève et scribe du Ari Z'l éclaire cette notion : « telle est sa (à Hava) malédiction « Et lui (l'époux) te dominera »(...) La femme sera affranchie de cette malédiction lorsque, comme le précise le prophète Yishaya 25, 8 : « la mort disparaîtra à jamais ». L'épouse deviendra « La couronne de son mari » (Mishlei 12, 4). Tu dois méditer cela !	קללות מזמינות את ביטולן כתבי רבי חיים ויטאל וזוהי קללתה 'והוא ימשול בד' [...] ואחר שתצא הנקבה מקללה זו, כי 'בלע המות לנצח' (ישעיה כה ח) תהיה 'עטרת בעלה' (משלי יב, ד), והבן זה.
---	--

הרבה ארבה עצבונך **(בבלי, ערובין, ק"ב)**

Le maître de la Guemara Rav Yitzhak bar Avdimai, appartenant à la 3^{ème} génération des amoraïm de Bavel, était célèbre pour ses commentaires du TanaKh au point où Rava dit à son sujet (Zevachim 43b) : « tout verset n'ayant pas fait l'objet d'une interprétation de Rav Yitzhak bar Avdimai reste à expliquer »

ספר בראשית פרק ג: "אֵל הָאִשָּׁה אָמַר הָרְבָּה אֲרֻבָּה עֲצָבוֹנָךְ וְהָרְבָּה, בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים וְאֵל אִישְׁךָ תִּשְׁקָתְךָ וְהוּא יִמְשָׁל בְּךָ".

Ce verset est expliqué par Rav Yitzhak Avdimai (dans la guemara Irouvin 100b) ainsi :

Rav Yitzhak bar Avdimai dit : Dix maledictions furent infligées à Hava (pour la faute commise) ainsi qu'il est écrit : Multiplier, je multiplierai : Ce sont les deux sangs (Virginité et menstrue) Ta souffrance : c'est la peine que procure l'éducation des enfants Ta grossesse : Il s'agit de la douleur de la grossesse « tu enfanteras dans la douleur : comme on le comprend (douleur de l'accouchement) « Tu désireras ton époux » ce qui nous enseigne que la femme aura désormais un attrait pour son mari (Rashi : c'est le désir de la relation sexuelle) lorsqu'il devra entreprendre un voyage. « Et lui te dominera » ce qui nous apprend que la femme ne formule pas le désir de la relation qu'elle nourrit dans son cœur, à son époux. En revanche l'homme le fera naturellement. (Rashi attribue à la honte l'impossibilité pour la femme d'exprimer son désir). Tu as enseigné qu'il s'agit de 10 malédictions on n'en recense que 7. Où sont passées les trois autres ?	אמר רב יצחק בר אבדימי : עשר קללות נתקללה חוה, דכתיב "אל האשה אמר הרבה ארבה – אלו שני טפי דמים, אחת דם נדה ואחת דם בתולים "עצבונך – זה צער גידול בנים. "והרנך" – זה צער העיבור. "בעצב תלדי בנים – כמשמעו. "ואל אישך תשוקתך – מלמד שהאשה משתוקקת על בעלה (רש"י : מתאוה לתשמיש) בשעה שיוצא לדרך. "והוא ימשל בך – מלמד שהאשה תובעת בלב והאיש תובע בפה (רש"י : והוא ימשול בך – שהוא מושל לומר בפה תאות לבו, והאשה (אומרת) בלב, ובושה להוציא בפה) אתה הבטחת עשר קללות "והרי אלו רק שבע הן?!" היכן עוד שלוש?
---	---

Le talmud rapporte deux enseignements oraux attribués respectivement aux Amoraïm d'erez Israël et à ceux de Bavel :

המסורת הראשונה בשם **רב דימי** Première version

Rav Dimi appartenant à la 4^{ème} génération des Amoraïm de Bavel, était monté en Eretz Israël et revenu en Bavel à plusieurs reprises. Les Sages l'avaient surnommé « Le Yored »

Chaque fois qu'il revenait à Bavel, il rapportait des enseignements de la tradition thoraïque d'Israël :

Lorsque Rav Dimi vint en Bavel il enseigna : La 8^{ème} malédiction est : ✓ que la femme doive se couvrir comme un endeuillé (Rashi : Ce sera une honte pour elle de sortir la tête découverte) La 9^{ème} malédiction	"כי אתא רב דימי אמר" : עטופה כאבל (רש"י : בושה לצאת בראשה פרוע)
---	---

✓ Mise à l'écart de tout homme (Rashi ce qui signifie qu'elle est interdite à tout homme excepté son mari tandis que l'homme épouse plusieurs femmes) ✓ Enfermée chez elle comme dans une prison : (Rashi : le respect qu'inspire une princesse se manifeste dans l'intériorité de sa maison...)	ומנודה מכל אדם (רש"י: שאסורה לכל אדם חוץ מבעלה, והאיש נושא נשים הרבה) וחבושה בבית האסורין (רש"י: כל כבודה בת מלך פנימה...)
---	---

Deuxième version de la tradition par les Amoraïm de Bavel : מסורת שנייה אמוראי בבל :

✓ La 8^{ème} malédiction serait de comparer la femme à la Lilith qui laisse pousser ses cheveux. ✓ La 9^{ème} malédiction décrit la femme faisant ses besoins comme un animal ✓ La 10^{ème} malédiction présente la femme comme un objet au service de son mari	מגדלת שיער כלילית, ויושבת ומשתנת מים כבהמה, ונעשית כר לבעלה.
---	--

Yokheved – Shemot Rabba 1, 20 La femme conçue et eut un enfant etc. Rabbi Yehouda dit : on compare l'accouchement à la grossesse : de même que sa grossesse s'est déroulée sans douleur, son accouchement fut également sans douleur. On en déduit que les femmes vertueuses ne sont pas concernées par les malédictions de Hava.	יוכבד – שמות רבה א- כ 'ותהר האשה ותלד בן' אמר רבי יהודה ; מקיש לידתה להורתה/ מה הורתה שלא בצער אף לידתה שלא בצער/ מכאן לנשים צדקניות שלא היו בפיתקה של חוה.
--	--

Verset principal de notre chapitre : 18, 19

¹⁹ Si je l'ai distingué, c'est pour qu'il prescrive à ses fils et à sa maison après lui d'observer la voie d'Hashem, en pratiquant la vertu et la justice; afin qu'Hashem accomplisse sur Avraham ce qu'il a déclaré à son égard."	ט" כ' ידעתי, למען אשר יצנה את-בניו ואת-ביתו אחריו, וישמרו דרכי ה', לעשות צדקה ומשפט--למען, הביא ה' על-אברהם, את אשר-דבר, עליו.
---	--

Rashbam⁴

Rashbam Bereshit 18 Et moi je sais que ses fils garderont la voie d'Hashem et auront le mérite de jouir de toutes les promesses données à Avraham : leur donner la terre de Kena'an.	רשב"ם בראשית פרק יח ואני יודע שבניו ישמרו דרך י"י ויזכו להביא עליהם את אשר דיבר לאברהם לתת להם ארץ כנען
--	---

Radak⁵ Car je le connais : je sais qu'il Me vénère et m'aime	רד"ק בראשית יח כי ידעתינו : "כי ידעתינו שהוא ירא ממני ואוהב אותי."
---	--

Rashi :

⁴ **Rabbenou Shmouel ben Meïr**, plus connu sous l'acronyme de **Rashbam** (רשב"ם) est un exégète biblique et tassaïfiste ayant vécu en Champagne et à Rouen au 12^{ème} siècle (c.1085 - c.1158). Petit-fils aîné de Rachi, dont il fut l'élève puis le secrétaire, le Rashbam est particulièrement connu pour son attachement au sens littéral des versets.

⁵ **Rabbi David Kimhi** dit le **RaDaQ** (*Rabbi David Qimhi*) est un Rav ,grammairien, lexicographe, exégète biblique, philosophe et polémiste des 12^{ème} et 13^{ème} siècles (1160- 1235)

Car je l'ai distingué (yeda'tiv) Ce terme exprime l'idée d'affection, comme dans : « connue (moda') de son mari » (Routh 2, 1), « Bo'az est connu de nous (moda'tanou) » (Routh 3, 2), « et que je t'ai spécialement distingué (Vaéda'akha) » (Shemoth 33, 17). Toutefois, le sens premier de ce mot, dans tous ces cas, est « connaître ». Quand on a de l'affection pour quelqu'un, on le rapproche de soi pour mieux le connaître. Et pourquoi Hashem le « connaît »-Il ? C'est « afin qu'il prescrive à ses fils... », parce qu'il ordonnera à ses enfants d'observer ma voie. Et si tu l'expliques selon le Targoum, le texte voudra dire : « je sais qu'il prescrira à ses fils... ». Mais, dans ce cas, la conjonction lema'an (« afin que ») ne se justifie pas.	רש"י כִּי יָדַעְתִּיו. לְשׁוֹן חֲבֵה כְּמוֹ מוֹדַע לְאִישָׁה. הֲלֹא בּוֹעֵז מוֹדַעְתָּנוּ. וְאַדְעָךְ בְּשֵׁם. וְאַמְנָם עָקָר לְשׁוֹן כָּלָם אֵינוֹ אֶלָּא לְשׁוֹן יָדִיעָה שֶׁהַמַּחֲבֵב אֶת הָאָדָם מְקַרְבוֹ אֶצְלוֹ וְיוֹדְעוֹ וּמַכִּירוֹ. וְלָמָּה יָדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְנֶה לְפִי שֶׁהוּא מַצְנֶה אֶת בְּנָיו עָלָי לְשִׁמּוֹר דְּרָכָי. וְאַם תִּפְרָשֶׁהוּ כְּתַרְגוּמוֹ יוֹדֵעַ אֲנִי בּוֹ שֶׁיִּצְנֶה אֶת בְּנָיו וְגו' אֵין לְמַעַן נוֹכַח עַל הַלְשׁוֹן :
---	---

Ramban⁶

Le sens de <i>Yéda'tiv</i> ידעתי pourrait être – Je l'ai grandi et élevé	רמב"ן : וייתכן שיהיה ידעתי - גידלתי רוממתי.
---	---

'Amos 3, 2

² "C'est vous seuls que j'ai distingués entre toutes les familles de la terre, c'est pourquoi je vous demande compte de toutes vos fautes. ³	^ב רק אתכם ידעתי, מפל משפחות האדמה; על-כן אפקד עליכם, את כל-עונותיכם
---	---

GAN EDEN / ERETS ISRAEL ?

⁸ Hashem Elokim planta un jardin en Éden, vers l'orient, et y plaça l'homme qu'il avait façonné. ⁹ Hashem Elokim fit surgir du sol toute espèce d'arbres, beaux à voir et propres à la nourriture ; et l'arbre de vie au milieu du jardin, avec l'arbre de la science du bien et du mal. ¹⁰ Un fleuve sortait d'Éden pour arroser le jardin ; de là il se divisait et formait quatre bras.	^ח וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים, גֶּן-בְּעֶדֶן--מִקְדָּם; וַיִּשֶׂם שָׁם, אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר. ^ט וַיַּצְמַח ה' אֱלֹהִים, מִן-הָאֲדָמָה, כָּל-עֵץ נֹחֵמָד לְמִרְאָה, וְטוֹב לְמֵאכֹל--וְעֵץ הַחַיִּים, בְּתוֹךְ הָגֶן, וְעֵץ, הַדַּעַת טוֹב וָרָע. ^י וְנָהָר יֵצֵא מִעֵדֶן, לְהַשְׁקוֹת אֶת-הָגֶן; וּמִשָּׁם, יִפְרֹד, וְהָיָה, לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים.
--	--

Ces paroles s'accomplissent en terre d'Israël comme nous le trouvons écrit dans Devarim chap. 8, Versets 7-8

⁷ Car Hashem, ton Elokim , te conduit dans un pays fortuné, un pays plein de cours d'eau, de sources et de torrents, qui s'épandent dans la vallée ou sur la montagne; 8 un pays qui produit le froment et l'orge, le raisin, la figue et la grenade, l'olive huileuse et le miel;	^ז כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ, מְבִיאֲךָ אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה: אֶרֶץ, נָחֳלִי מַיִם--עֲיִנֹת וְתַהֲלֹמֹת, יֵצְאִים בִּבְקָעָה וּבְהָרָה. ^ח אֶרֶץ חֲטָה וּשְׁעֵרָה, וְגִפְנִים וְתַאנְהָ וְרִמּוֹן; אֶרֶץ-זֵית שָׁמֶן, וְדִבְשָׁה.
--	--

L'entrée d'Israël en Eretz Kena'an **verset 8 du chapitre 3 de Shemot**

⁶Rabbi Moshé Ben Nahman Gerondi, acronyme : רמב"ן est un rabbin du XIII^e siècle (Gérone 1194 - Acre, 1270). Figure importante du judaïsme, il est contraint de devenir vers la fin de sa vie le représentant des Juifs lors de la disputation de Barcelone. Médecin, exégète de la Bible et du Talmud , poète liturgique, philosophe et Kabbaliste, il est considéré comme le décisionnaire majeur de sa génération, et l'une des plus éminentes autorités rabbiniques du Moyen-Âge.

« Je suis donc intervenu pour le délivrer de la puissance égyptienne et pour le faire passer de cette contrée-là dans une contrée fertile et spacieuse, dans une terre ruisselante de lait et de miel, où habitent le Cananéen, le Héthéen, l'Amorréen, le Phérézéen, le Hévéen et le Jébuséen.

וַאֲרֵד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם, וּלְהַעֲלֹתוֹ מִן-הָאֶרֶץ הַהִוא, אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה, אֶל-אֶרֶץ זֶבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ--אֶל-מְקוֹם הַכְּנָעֲנִי, וְהַחִתִּי, וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי, וְהַחִי וְהַיְבוֹסִי.

Ramban sur le premier verset de Bereshit.

Bereshit Bara Elokim

Rabi Yits'hak a enseigné : La Tora, [en tant qu'elle constitue essentiellement un code de lois], aurait dû commencer par : « Ce mois-ci est pour vous le commencement des mois » (Shemoth, 12, 2), puisque c'est par ce verset qu'est édictée la première mitsva prescrite à Israël. Pourquoi débute-t-elle avec Beréshit ? « La puissance de Ses hauts faits, Il l'a révélée à Son peuple, en lui donnant l'héritage des nations » (Tehilim 111, 6). Ainsi, si les nations du monde viennent à dire à Israël : « Vous êtes des voleurs, vous avez conquis les terres des sept nations ! », on pourra leur répondre : « Toute la terre appartient à Hashem. C'est Lui qui l'a créée et Il l'a donnée à qui bon lui a semblé. (Cf. Yirmiyahou 27, 5). C'est par Sa volonté qu'Il les a données à ces peuples, et c'est par Sa volonté qu'Il les leur a reprises et qu'Il nous les a données ! » (Yalqout chim'oni, Bo 187). Cette Aggada est ainsi écrite par Rabbenou Shlomo dans ses commentaires. Il y a lieu de s'interroger sur cette Aggada car c'est une grande nécessité que de débiter la Thora par « Bereshit Bara Elokim » qui est la racine même de la foi. Quiconque ne croit pas à cette assertion et pense que le monde est antique (préhistorique) est hérétique et possède pas du tout la Thora.

Rabbi Yitshak a donné une raison à ce fait, la Thora a débuté avec la création du monde par Elokim et tout le récit de la création jusqu'à celle de l'homme à qui il « donna l'empire sur les œuvres d'Hashem et mit tout à ses pieds » Le Gan Eden, lieu de choix parmi les lieux créés dans ce monde, devint la demeure de la résidence de l'homme jusqu'à ce que sa faute l'en expulsa. Les Hommes du déluge furent « chassés » du monde entier en raison de leurs fautes. Le seul homme intègre de la génération survécut avec ses enfants mais à cause des fautes, leur descendance fut dispersée dans différents pays s'installant par familles dans les lieux qui se présentèrent à elle.

Par conséquent, il convient de chasser de son lieu d'habitation tout peuple qui persiste dans ses méfaits et qu'un autre vienne occuper sa place. C'est ainsi qu'Hashem a toujours exercé la justice sur terre. A combien plus forte raison s'agissant d'un lieu connu pour être le choix préféré d'Hashem, la terre de Kena'an. Or ce dernier comme nous le savons fut maudit et déclaré esclave à jamais (Bereshit 9, 27). Il ne mérite donc pas de prendre possession de cette terre de choix, ce sont les serviteurs d'Hashem,

*א) ; בראשית ברא אלוהים -

אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מצווה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית משום כוח מעשיו הגיד לעמו- שאם יאמרו אומות העולם לסטים אתם שכבשתם לכם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם, כל הארץ של הקב"ה היא, ונתנה לאשר ישר בעיניו, וברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו.

וזו אגדה בלשון שכתבה רבנו שלמה בפירושו. ויש לשאול בה, כי צורך גדול הוא להתחיל התורה בבראשית ברא אלוהים, כי הוא שורש האמונה, ושאינו מאמין בזה וחושב שהעולם קדמון, הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל.

.....

ונתן רבי יצחק טעם לזה, כי התחילה התורה בבראשית ברא אלוהים וספור כל עניין היצירה עד בריאת אדם, ושהמשילו במעשה ידיו וכל שת תחת רגליו, וגן עדן שהוא מבחר המקומות הנבראים בעולם הזה נעשה מכוון לשבתו, עד שגירש אותו חטאו משם, ואנשי דור המבול בחטאם גורשו מן העולם כולו, והצדיק בהם לבדו נמלט הוא ובניו, וזרעם חטאם גרם להם להפיצם במקומות ולזרותם בארצות, ותפשו להם המקומות למשפחותם בגוייהם כפי שנזדמן להם

אם כן ראוי הוא, כאשר יוסיף הגוי לחטוא, שיאבד ממקומו ויבוא גוי אחר לרשת את ארצו, כי כן הוא משפט האלוהים בארץ מעולם, וכל שכן עם המסופר בכתוב כי כנען מקולל ונמכר לעבד עולם (להלן ט כז), ואינו ראוי שיירש מבחר מקומות היישוב, אבל יירשו עבדי ה' זרע אוהבו, כעניין שכתוב (תהלים קה מד): וייתן להם ארצות גוים ועמל לאומים יירשו בעבור ישמרו חוקיו ותורותיו ינצורו.

כלומר, שגירש משם מורדיו, והשכין בו עובדיו, שידעו כי בעבודתו ינחלוה, ואם יחטאו לו תקיא

descendants de celui qu'il aime, qui l'auront en héritage comme il est écrit dans Tehilim 105, 44-45 : « Il leur octroya des terres occupées par des peuples: ils héritèrent du labeur d'autres nations, afin d'observer ses statuts et de respecter ses lois. »

En d'autres termes, Hashem expulsa de Kena'an ceux qui se révoltent contre lui et y installa ses fidèles serviteurs pour qu'ils sachent que c'est en vue de le servir qu'ils en prennent possession. S'ils fautent, la terre les « vomira » comme elle l'a fait pour la nation précédente.

אותם הארץ, כאשר קאה את הגוי אשר לפניהם :

II. Avraham – les anges et l'impiété de Sedom

La perversité de Sedom chap. 19	Avraham et les anges Bereshit chap. 18
ה וַיִּקְרָאוּ אֶל-לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ, אֵינָה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלֵּילָה; הוֹצִיאָם אֵלֵינוּ, וְנִדְעָה אֹתָם . י וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט, הַפֶּתַח; וְהִדָּלַת, סָגַר אַחֲרָיו ח הִנֵּה-נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת, אֲשֶׁר לֹא-יָדְעוּ אִישׁ--אוֹצִיאָהּ-נָא אִתָּהֶן אֲלֵיכֶם, וַעֲשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם; רַק לֹאֲנָשִׁים הָאֵל, אֶל-תַּעֲשׂוּ דָבָר, כִּי-עַל-כֵּן בָּאוּ, בְּצֵל קִרְתִּי . ט וַיֹּאמְרוּ גַּם-הִלָּאָה, וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא-לְגֹר וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט--עֵתָהּ, נָרַע לָהּ מִהֶם; וַיִּפְּצֻהּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד, וַיִּגְשׁוּ לְשַׁבֵּר הַדָּלַת . יד וַיֵּצֵא לוֹט וַיַּדְבֵּר אֶל-חֲתָנָיו לִקְחֵי בָנוֹתָיו, וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִן-הַמָּקוֹם הַזֶּה, כִּי-מִשְׁחִית ה', אֶת-הָעִיר; וְהִי כַמְצִחָק, בְּעֵינֵי חֲתָנָיו . טו וַיִּמְצְאוּ הַשָּׁחַר עָלֶיהָ, וַיֵּאֲצִיזוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר: קוּם קַח אֶת-אִשְׁתְּךָ וְאֶת-שְׁתֵּי בָנוֹתֶיךָ, הִנֵּמְצְאָת--פֶּן-תִּסָּפֶה, בַּעֲוֹן הָעִיר . כא וַיֹּאמֶר אֵלָיו--הִנֵּה נִשְׂאֹתִי פָנֶיךָ, גַּם לְדַבֵּר הַזֶּה: לְבִלְתִּי הִפְכִּי אֶת-הָעִיר, אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ .	הוא יֵשֵׁב פֶּתַח-הָאֵהָל, כְּחֹם הַיּוֹם .² .. וַיֵּרָא, וַיִּרְץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל, וַיִּשְׁתַּחוּ, אַרְצָה י וְאֶקְחָה פֶת-לֶחֶם וְסַעֲדוּ לְבָבְכֶם, אַחֵר תַּעֲבֹרוּ--כִּי-עַל-כֵּן עָבַרְתֶּם, עַל-עַבְדְּכֶם; י וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו, אֵינָה שְׂרָה אִשְׁתְּךָ; וַיֹּאמֶר, הִנֵּה בָאֵהָל יֹאמֶר, שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה, וְהִנֵּה-בֹן, לְשָׂרָה אִשְׁתְּךָ; וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֵהָל, וְהוּא אַחֲרָיו י וַתִּצְחַק שְׂרָה, בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר: אַחֲרֵי בִלְתִּי הִיְתָה-לִּי עֲדָנָה, וְאֵלֶי זָקָן . י אַרְדָּה-נָא וְאֶרְאֶה, הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עֲשׂוּ כָלָה; וְאִם-לֹא, אֲדַעָה . י כי יִדְעֹתִיו, לְמַעַן אֲשֶׁר יֵצִיָּה אֶת-בָּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו, וְשָׁמְרוּ דֶרֶךְ ה', לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט--לְמַעַן, הִבִּיא ה' עַל-אַבְרָהָם, אֶת אֲשֶׁר-דִּבַּר, עָלָיו . י וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר: הֲאֵף תִּסָּפֶה, צָדִיק עִם-רָשָׁע .² אוֹלֵי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צָדִיקִים, בְּתוֹךְ הָעִיר; הֲאֵף תִּסָּפֶה לֹא-תִשָּׂא לְמָקוֹם, לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצָּדִיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ . י חָלְלָה לָהּ מַעֲשֵׂת כְּדַבֵּר הַזֶּה, לְהַמִּית צָדִיק עִם-רָשָׁע, וְהִיא כַצָּדִיק, כְּרָשָׁע; חָלְלָה לָהּ--הַשְּׁפֹט כָּל-הָאָרֶץ, לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט .² וַיֹּאמֶר ה', אִם-אֶמְצָא בְּסֹדֶם חֲמִשִּׁים צָדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר--וְנִשְׂאֹתִי לְכָל-הַמָּקוֹם, בַּעֲבוּרָם .

Rav Liebttag⁷ nous éclaire sur une autre correspondance entre le Gan Eden et Erets Israël

רב ליבטאג

Toute personne a le devoir de se rendre fréquemment au *Beth Hamikdash* : pour les fêtes de pèlerinage, pour offrir les *korbanot*, pour la

כל אדם מצווה לפקוד את מקום המקדש בתדירות : בעלייה לרגל, לצורך הבאת קרבנות,

⁷Rav Menachem Liebttag, fondateur du Centre d'études *TanaKh*, est l'un des pionniers de l'enseignement de la Torah via Internet. Il donne également des conférences dans les communautés juives et sur les campus universitaires partout en Amérique du Nord. Professeur de *TanaKh* à *Mikhlelet Herzog* et Rav à la *Yeshiva de Har 'Etsion* jusqu'à aujourd'hui. Les cours de *TanaKh* donnés par Rav Menahem mettent l'accent sur les sujets et les structures du *TanaKh* et ouvrent aux étudiants une autre dimension dans l'étude du texte, tout en transmettant une profonde appréciation des valeurs de la Thora. Le rav Liebttag est une figure importante et influente dans la création du Beit Midrash virtuel de la *Yeshiva Har 'Etsion*, dont les enseignements touchent aujourd'hui des dizaines de milliers de lecteurs à travers le monde.

consommation de la deuxième dîme, etc. Au centre « du lieu qu'Hashem aura choisi » se trouve le *Kodesh Hakodashim* dans lequel trône l'arche recouverte du *Kaporeth* (couvercle) et protégée si l'on peut s'exprimer ainsi par les Kerouvim qui surplombent aussi bien le *Kaporeth* que le *Parokhet* (rideau séparant le *Kodesh* du *Kodesh Hakodashim*) » (Cf. *Shemot* 25, 16-22 et chap. 26, 31-34). Nous trouvons ici à nouveau une correspondance avec le Gan Eden du fait que ce sont les seules mentions des *Kerouvim* dans la Thora (*Gan Eden* et *Beth Hamikdash*). De même que les Cherubins gardent le chemin vers l'arbre de la vie ainsi ceux du Mikdash gardent le chemin vers « la vie » c'est-à-dire : les tables de l'alliance qui symbolisent la Thora et l'alliance avec Hashem au Mont Sinaï.

En plaçant les tables de l'alliance au centre le plus important de la vie en erets Israël, le livre de Devarim nous enseigne que nous pouvons revenir et vivre dans un environnement spirituel idéal, à l'instar de la vie au Gan Eden grâce à l'observance des Mitsvot de la Thora.

Cette interprétation s'appuie sur le célèbre verset de Mishlei 3, 18 que nous avons l'habitude de réciter au moment où l'on fait entrer un nouveau rouleau de Thora dans la synagogue :

« ¹⁸ Elle est un arbre de vie pour ceux qui s'en rendent maîtres : s'y attacher, c'est s'assurer la félicité »

Ainsi la fin de la Thora revient à son début en le complétant : alors que dans Bereshit il semble que le plan d'Hashem souhaitant que l'homme vive en contact permanent avec lui au Gan Eden ait échoué, le livre de Devarim évoque la possibilité que le peuple d'Israël revienne vivre dans une situation similaire sur la terre d'Israël.

לאכילת מעשר שני וכו'. במרכזו של "המקום אשר יבחר ה' " מצוי קודש הקודשים, שבתוכו נמצא הארון המכוסה בכפורת והמוגן, כביכול, על ידי הכרובים, המצויים הן על הכפורת והן על הפרוכת [ראה שמות כ"ה ; טז-כב, כ"ו ; לא-לד]. כאן אנו מוצאים שוב הקבלה לגן עדן, כיוון שאלו האזכורים היחידים של כרובים בתורה. כשם שהכרובים בגן עדן שומרים על דרך עץ החיים, כך גם הכרובים שבמקדש שומרים על הדרך ל"חיים", כלומר : על לוחות הברית, המסמלים את התורה ואת הברית עם ה' בהר סיני.

במיקום לוחות הברית במרכז החשוב ביותר של החיים בארץ ישראל מלמד אותנו ספר דברים כי אנו יכולים לשוב ולחיות בסביבה רוחנית אידאלית, דמוית גן עדן, על ידי שמירת מצוות התורה.

פרשנות זו נתמכת בפסוק המפורסם מספר משלי, שנהוג לאמרו בעת הכנסת ספר תורה : "עץ חיים היא למחזיקים בה, ותומכיה מאשר" (משלי ג' ; יח).

כך משלים סיום התורה את תחילתה : בעוד שבספר בראשית נדמה כי תכניתו של ה' שהאדם יחיה בקשר מתמיד עמו בגן עדן נכשלה, מעלה ספר דברים את האפשרות שעם ישראל ישוב ויחיה במצב דומה בארץ ישראל.

Chapitre 30, Verset 6 : « Hashem circoncir ton cœur et celui de ta postérité, pour que tu aimes Hashem, ton D-ieu, de tout ton cœur et de toute ton âme, et assures ton existence. »

RAMBAN Devarim 30, 6

Il se dégage des textes ce principe qui établit que depuis la création du monde l'homme avait le choix d'être Tzadik ou impie et cela est valable aussi longtemps qu'il devra respecter la Thora, afin d'avoir un mérite pour s'être conformé aux ordres d'Hashem ou (has veshalom) une sanction s'il s'en éloigne.

Mais au temps du Mashiah, le choix du bien sera une seconde nature. Leur cœur ne désirera plus ce qui n'est pas convenable. La convoitise et le désir représentent l'excroissance du cœur et lorsque Hashem « circoncir » les cœurs : l'homme retrouvera alors son état originel précédant la faute du premier homme, qui

רמב"ם דברים ל-ו

ונראה מן הכתובים ענין זה שאומר, כי מזמן הבריאה הייתה רשות ביד האדם לעשות כרצונו צדיק או רשע, וכל זמן התורה כן, כדי שיהיה להם זכות בבחירתם בטוב ועונש ברצותם ברע.

אבל לימות המשיח, תהיה הבחירה בטוב להם טבע, לא יתאווה להם הלב למה שאינו ראוי ולא יחפוץ בו כלל כאן. כי החמדה והתאווה ערלה ללב, ומול הלב הוא שלא

faisait naturellement ce qu'il fallait faire. Toujours égal à lui-même, il ne désirait pas une chose et son contraire.

J'ai déjà expliqué cette attitude dans Bereshit 2, 9 :

Comme le dit le texte de Yirmiyahou 31, 30-32 :

³⁰ Voici, des jours vont venir, dit Hashem, où je conclurai avec la maison d'Israël et la maison de Yehouda une alliance nouvelle,³¹ qui ne sera pas comme l'alliance que j'ai conclue avec leurs pères le jour où je les ai pris par la main pour les tirer du pays d'Egypte, alliance qu'ils ont rompue, eux, alors que je les avais étroitement unis à moi, dit Hashem. ³² Mais voici quelle alliance je conclurai avec la maison d'Israël, au terme de cette époque, dit Hashem: Je ferai pénétrer ma loi en eux, c'est dans leur cœur que je l'inscrirai;

C'est la suppression du penchant au mal, les hommes feront le bien naturellement, c'est pourquoi le texte poursuit en disant : je serai leur D. et ils seront mon peuple. 33 Et ils n'auront plus besoin ni les uns ni les autres de s'instruire mutuellement en disant: "Reconnaissez Hashem!" Car tous, ils me connaîtront, du plus petit au plus grand, dit Hashem,

Et comme nous savons que les conceptions du cœur de l'homme sont mauvaises dès sa jeunesse, il faut l'éduquer : la mila du cœur par Hashem est donc le dernier acte qui couronne le repentir, le texte de Yirmiyahou termine donc ainsi :

quand j'aurai pardonné leurs fautes et effacé jusqu'au souvenir de leurs péchés.

יחמוד ולא יתאוהו. וישוב האדם בזמן ההוא לאשר היה קודם חטאו של אדם הראשון, שהיה עושה בטבעו מה שראוי לעשות ולא היה לו ברצונו דבר והפכו,

שפירשתי בסדר בראשית ב ט

וזהו מה שאמר הכתוב בירמיה (לא ל - לב), הנה ימים

באים נאם ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה

ברית חדשה לא כברית אשר כרתי את אבותם וגו',

כי זאת הברית אשר אכרות את בית ישראל אחרי הימים

ההם נתתי את תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה,

וזהו בטול יצר הרע ועשות הלב בטבעו מעשהו הראוי.

ולכך אמר עוד (שם פסוקים לב לג) : והייתי להם

לאלוהים והמה יהיו לי לעם ולא ילמדו עוד איש את רעהו

ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי

למקטנם ועד גדולם,

ובידוע כי יצר לב האדם רע מנעוריו וצריכים ללמד

אותם, אלא שיתבטל יצרם בזמן ההוא לגמרי :

וְכָתַרְתָּ בְּחַיִּים לְמַעַן תִּתְּנֶה אֹתָהּ וְיִרְעָדָךְ

Comme le confirme Abrabanel⁸ dans son commentaire sur ce verset :

Abrabanel bereshit 2, 16

« Le fait qu'Hashem donne l'ordre à Adam de ne point consommer de l'arbre de la connaissance ne peut qu'étonner car ce qui participe de la perfection de l'homme, D. n'en prive pas l'homme. Or la connaissance du bien et du mal permet à l'homme d'atteindre son perfectionnement. Comment Hashem a-t-il pu priver Adam de cela ? Si nous répondons que la consommation de l'arbre est nuisible de par la connaissance du mal qu'il renferme, cet arbre contenait aussi la connaissance du bien, utile. Pourquoi D. a-t-il interdit l'accès au bien à cause du Mal. Il eut été utile de le corriger de telle sorte que l'homme s'appropriât le bien et pas le mal.

L'homme constitué de matériel et de spirituel, est naturellement doté de libre arbitre.

Ainsi que nos Maîtres l'expliquent dans Bereshit Rabba ; 9, 9 « Et voici que c'était bien : c'est le penchant au bien, « et voici que c'était très bien » c'est le penchant au mal. »

Ce qui signifie que le libre arbitre et la faculté de choisir constituent le bien et la perfection pour l'homme. S'il n'avait pas cette faculté, D. ne lui aurait pas donné d'ordre et de loi dont la responsabilité implique que celui qui y est soumis soit doué d'une conscience pour

אברבנאל בראשית פרק ב

במה שצוה השם לאדם שלא יאכל מעץ הדעת כי הנה מה שהוא שלמות האדם לא ימנעהו הטוב העליון כי הוא יתברך לא ימנע טוב להולכים בתמים וידיעת הטוב והרע הוא שלמות האדם ואיך אם כן מנעו יתברך ממנו. ואם אמרנו שהיתה אכילת העץ ההוא מזקת בהיותו עץ הדעת רע הנה א"כ היה ג"כ מועיל מהצד שהיה עץ הדעת טוב ולמה א"כ חסר את הטוב בעבור הרע ויותר היה ראוי לתקנו באופן שאת הטוב יקבל ואת הרע לא יקבל

....האדם בטבעו הוא בעל בחירה ורצון כי מהיותו מורכב מחלק חמרי ומחלק שכלי היה לו בהכרח חפץ רצון ובחירה לעשות דבר או הפכו...

וכמ"ש חז"ל (ב"ר פרשה ט) והנה טוב זה יצר הטוב . מאד זה יצר הרע רוצה לומר שכל טובו ושלמותו של אדם היה במציאות הבחירה והיכולת על הטוב על הרע כפי יצרו ואם לא היה כן לא היה אדם ולא היה מצוה אותו

⁸ Itshak ben Yehouda Abravanel est né en 1437 à Lisbonne (Portugal) et mort en 1508 à Venise (Italie) enterré à Padoue, membre de la célèbre famille Abrabanel, fut un homme d'État, ministre des finances des royaumes du Portugal, de Castille, d'Aragon et de Naples. Philosophe, commentateur biblique et financier juif, il est aussi l'un des leaders des Juifs dans la péninsule ibérique. On l'évoque souvent par son seul nom de famille, dont la prononciation devient selon qu'on se réfère à l'opinion d'érudits ou de lettrés, Abravanel, Abrabanel, ou, dans les livres d'étude juive, Abarbanel. On a de lui des Commentaires sur le TaNaKh, des Commentaires sur la Mishna, un Traité des prophéties relatives au Messie et un traité des Œuvres de D-ieu.

faire la distinction entre le Bien et Le Mal (**les fous ne sont pas responsables devant la loi**)

Avant la faute, Adam était parfait dans sa raison théorique et pratique, néanmoins sa connaissance était purement intellectuelle et non pragmatique et matérielle.

En réalité, ce passage renferme la mission de l'homme sur terre : D. a créé l'homme à son image intellectuelle, afin qu'il puisse parfaire son âme en développant la connaissance de son créateur et en lui ressemblant dans Sa sagesse. D. a mis à la disposition de l'homme tous les éléments vitaux pour son existence (fruits du jardin, eau des fleuves etc.) afin de lui éviter toute fatigue provoquée par le travail humain. Il n'a désormais qu'à se consacrer au travail de perfection de son âme.

D. lui a donc ordonné de se suffire des éléments naturels qu'il a mis à sa disposition et ne pas se laisser entraîner par des choses superflues qui lui demanderont un travail et le détourneront de sa vocation.

En dépit de cette mise en garde l'homme en pleine connaissance de cause a fait le mauvais choix

מכל עץ הגן אכול תאכל veut dire : « Je ne t'interdis pas la consommation des éléments indispensables à ta subsistance, à ta nourriture des arbres du jardin, mais de l'arbre de la connaissance du **bien** et du **Mal** (qui n'est que l'occupation à des choses de la vie et la connaissance des éléments culturels- c'est quoi le Bien : c'est le rechercher, le Mal : s'en éloigner Cet arbre (**conseil**)

(Abrabanel use du jeu de l'allégorie et rapproche **עץ** de **עצה**), bien que tu puisses le voir ou le toucher- jouissance minime- je te conseille de ne pas le consommer. Cet acte en effet désigne l'absorption par l'homme de ce qui a été déclaré superflu et qui conduira inévitablement à sa mort et à l'éloignement de sa vraie vocation éternelle.)

הקדוש ברוך הוא מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי לא תפול הצוואה אלא למי שיש לו בחירה...

אבל אסר יתברך לאדם האכילה מזה העץ **לפי שאכילתו תביאנהו להפלת התאוה ורדיפת הפועל המגונה לשם עונג בהמי ולא לתכלית הגון ונאות ...**

נאסר עליו אכילתו כי לא היה ענין העץ ההוא שתשלים אכילתו את האדם בהשגותיו וידיעותיו לא עיונות ולא מעשיות **לפי שהאדם שלם נברא בפעולות שכלה ולא היה ג"כ חסר ההכנה.**

..... כי ביום אכלך ממנו מות תמות ר"ל הנגה ההמלט מהמות והתמדת החיים א"א שתקנה אותו אלא בהשוואת הפעולות והאווירי' והמזונות ולכן כשתצא מדרך השווי ותטה להפלת המשגל באכילת העץ תבטל ההשוואה המחייבת החיים ותבא להתכה נוספת ותמות בהכרח. ומזה תדע **שלא נאמר זה על צד העונש כי אם על**

צד הייעוד והודעת מה שיהיה ולכן אינו מהקושי אם לא נזכר בתוך הקלות ואמרו ביום אכלך ממנו לא יורה על היום הפרטי שיאכל שאז ימות מיד. אלא שמיום

שיאכל ממנו יהיה בן מות

Si l'on ne paraît pas oublier le récit de la chute d'Adam, comme nous venons de le voir, on le corrige, en quelque sorte, en faisant réparer par Avraham l'œuvre altérée par Adam.

« C'est Abraham qui devait être créé le premier, mais Hashem se dit : «Peut-être péchera-t-il et n'y aura-t-il personne pour réparer son œuvre ! En créant d'abord Adam, je suis sûr que, s'il se pervertit, «Avraham viendra qui remettra les choses en ordre» (Lévi) «C'est en faveur d'Avraham, dit Yehoshoua'' b. Korha, que le monde a été fait «Il supporte les générations qui l'ont précédé et celles qui le suivront » (Abba b. Kahana). Avraham est l'homme pieux qui a d'avance rempli toutes les prescriptions de la Loi. Mais le meilleur correctif à la désobéissance d'Adam n'est-ce pas l'acte de foi par lequel tout Israël a déclaré accepter la Loi révélée ? C'est là le thème que traiteront avec amour les prédicateurs dès le 11e siècle. Dieu descend sur le Sinaï, escorté de myriades d'anges ; ceux-ci ornent les Israélites de couronnes et les pourvoient d'armes qui les rendent invulnérables à la mort (Shimon b. Yohai, 11e siècle). Ces armes font pendant à l'épée des chérubins apostés à la porte du Paradis pour en garder l'entrée. Adam, à cette vue, s'était écrié : «Qui sauvera mes enfants de ce glaive flamboyant??? Réponse : « C'est le glaive de la Loi». Aussi, après s'être séparé de sa femme, pour ne pas engendrer. »

בראשית רבה, י"ד

את האדם בראשית ב, ז, בזכותו של אברהם, אמר רבי לוי יהושע יד, טו : האדם הגדול בענקים, זה אברהם. למה קורא אותו גדול, שהיה ראוי להבראות קדם לאדם הראשון, אלא אמר הקדוש ברוך הוא, שמא יקלקל ואין מי שיבוא לתקן תחתיו, אלא הרי אני בורא את האדם תחלה, שאם יקלקל יבוא אברהם ויתקן תחתיו. אמר רבי אבא בר כהנא בנהג שבעולם אדם יש לו קורה שופעת, היכן הוא נותנה לא באמצע טרקלין כדי שתסבל קורות שלפניה וקורות שלאחריה, כך למה ברא הקדוש ברוך הוא את אברהם באמצע הדורות, כדי שיסבל דורות שלפניו והדורות שלאחריו. אמר רבי לוי מניסין את המתקנת לבית של מקלקלת, ואין מניסין את המקלקלת לביתיה של מתקנת.

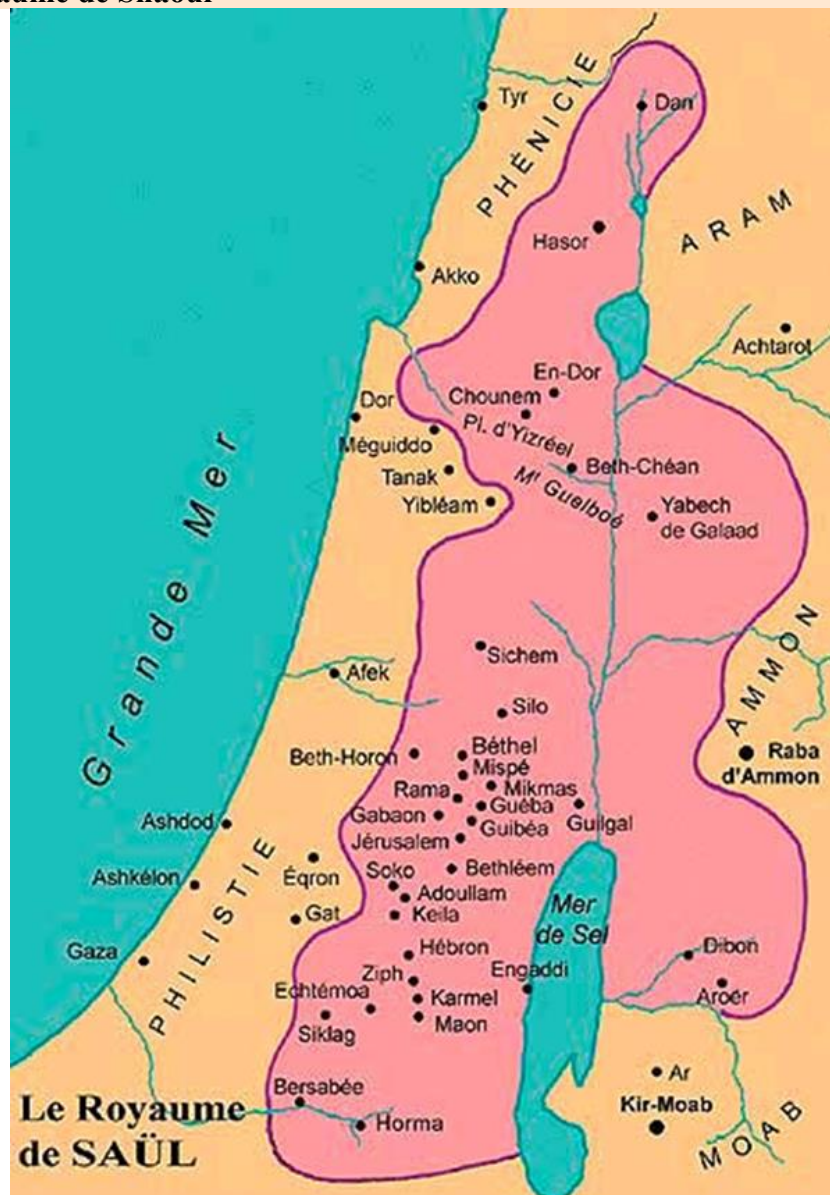
L'idée d'un lieu choisi pour y installer les hommes qui en sont dignes est repérable en filigrane dans d'autres textes où la récurrence de deux vocables **וישכן** et **ויגורש**, corrobore ce processus :

Dans Bereshit : Chap.3, 24 :

Les enjeux politiques de l'attitude de David à l'égard de Chaoul : Sam. I, 16-26

Dr Michaël Gross

1. Carte du royaume de Shaoul



2. I Samuel 14

47 Saül s'assura la royauté d'Israël en combattant tous ses ennemis d'alentour, Moab, les Ammonites, Edom, les rois de Çoba et les Philistins, et sortant vainqueur de toutes ses entreprises. 48 Il signala sa bravoure en battant Amalec, et délivra Israël de ses déprédateurs.

מִיַּד שָׁחָהוּ:

3. I Samuel 16

1 Le Seigneur dit à Samuel: "Jusqu'à quand t'affligeras-tu au sujet de Saül, alors que je l'ai jugé indigne de régner sur Israël? Remplis ton corne d'huile, et va, envoyé par moi, chez Jessé le Bethléémite, car c'est un de ses fils que je me suis choisi pour roi."

רִאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ:

11 Mais, demanda Samuel à Jessé, sont-ce là tous tes garçons? Il reste

encore le plus jeune, répondit-il; il est au pâturage avec les brebis. Envoie-le chercher, dit Samuel à Jessé; car nous ne nous mettrons pas à table qu'il ne soit ici." 12 On le fit donc venir. Or, il avait le teint vermeil,

וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־יִשְׁרָאֵל הֲתִמּוּ הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שָׂאֵר הַקֶּטָן וְהֵנָּה רֹעֶה בָּצֹאן וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־יִשְׁרָאֵל שְׁלַחְהוּ וְקָחְנוּ כִּי לֹא־נִסָּב עַד־בָּאוּ פֹה:

(יב) וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאָהוּ וְהוּא אֲדָמוּלִי עֵסִיפָה עֵינָיִם, "Va, oins-le, c'est lui!" Et Dieu dit à Samuel: "Va, oins-le, c'est lui!"

4. I Samuel 17

55 Or, en voyant David s'avancer au-devant du Philistin, Saül avait dit à Abner, commandant de l'armée: **"De qui ce jeune homme est-il fils, Abner?"** Et Abner avait répondu: "Par ta vie, ô roi! Je l'ignore." 56 "Informe-toi, dit le roi, de qui ce garçon est fils..." 57 Et lorsque David revint après avoir tué le Philistin, Abner vint le prendre et le présenta à Saül, tenant à la main la tête du Philistin. 58 Saül lui demanda alors: "De qui es-tu fils, jeune homme? **De ton serviteur Jessé le Bethléémite,"** répondit David.

5. I Samuel 20-21

27 Mais le second jour de la néoménie, la place de David étant encore vacante, Saül dit à son fils Jonathan: "Pourquoi le fils de Jessé n'a-t-il paru ni hier ni aujourd'hui au repas?" 28 Jonathan répondit à Saül: "C'est que David m'a demandé la permission d'aller à Bethléem. 29 Il a dit: Laisse-moi partir, car nous avons un banquet de famille dans la ville, et mon frère lui-même me l'a demandé. Si donc j'ai trouvé faveur à tes yeux, permets-moi de m'échapper pour visiter mes frères. C'est pour cela qu'il n'est pas venu à la table du roi." 30 Saül se mit en colère contre Jonathan et lui dit: "Fils perfide et rebelle! Crois-tu que j'ignore que tu chéris le fils de Jessé, à ta honte et à la honte des flancs de ta mère?" 31 Non, tant que le fils de Jessé sera vivant sur la terre, ni toi ni ta royauté ne pourrez subsister! Partant, ordonne qu'on me l'amène, car il a mérité la mort".

(כז) וַיְהִי מִמַּחֲרַת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מַדּוּעַ לֹא־בָא בְּרוּשִׁי גִם־תְּמוֹל גְּסִיּוֹם אֶל־הַלֶּחֶם: (כח) וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שְׂאוֹל נִשְׁאָל נִשְׁאָל דָּוִד מֵעַמְדִי עַד־בֵּית לָחֶם: (כט) וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי נָא כִּי זָבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בְּעִיר וְהוּא צֹוֶה־לִּי אֲחִי וְעַתָּה אִם־מִצָּאָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמְלֹטָה נָא וְאָרָאָה אֶת־אֲחִי עֲלֶיךָ לֹא־בָא אֶל־שִׁלְחֹן הַמֶּלֶךְ: ס (ל) וַיַּחֲרָאֵף שְׂאוֹל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ בְּדִנְעוֹת הַמִּרְדּוֹת הָלוֹא יָדַעְתִּי כִּי־בָחַר אֶתְּהָ לְבְּרוּשִׁי לְבִשְׁתְּךָ וּלְבִשַׁת עֲרֹגַת אִמִּי: (לא) כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בְּרוּשִׁי תִּי עַל־הָאֲדָמָה לֹא תִכּוֹן אֶתְּהָ וּמִלְכוּתְךָ וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בְּרָמּוֹת הוּא: ס

42 Et Jonathan dit à David: "Va en paix, puisque nous nous sommes juré mutuellement au nom de l'Eternel, en disant: Que Dieu soit entre toi et moi, entre ta postérité et la mienne, à tout jamais!" 1 Il se mit en route et partit, tandis que Jonathan retourna à la ville. 2 David arriva à Nob, chez le prêtre Ahimélec...

(מב) וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנִי־וְהוּא בְּשֵׁם ה' לֵאמֹר ה' יְהִיָּהּ בֵּינִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין זֶרְעִי וּבֵין זֶרְעֶךָ עַד־עוֹלָם: פ (א) וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיְהוֹנָתָן בָּא הָעִיר: (ב) וַיָּבֹא דָוִד זָבָה אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן ...

6. I Samuel 22

20 Il n'échappa qu'un fils d'Ahimélec, fils d'Ahitoub, nommé Ebiatar, qui s'enfuit, rejoignant David. 21 Ebiatar apprit à David que Saül avait fait périr les prêtres du Seigneur. 22 Et David dit à Ebiatar: "Je savais, ce jour-là, Doëg l'Iduméen étant présent, qu'il me dénoncerait à Saül. C'est moi qui ai fait le malheur de toute ta famille. 23 Demeure avec moi, ne crains rien. Qui en veut à ma vie en voudra à la tienne, mais tu es en sûreté auprès de moi."

(כ) וַיִּמְלֹט בְּרֹאֲחֵד לֹאֲחִימֶלֶךְ בְּרֹאֲחֵטוֹב וַיִּשְׁמָו אֲבִיתָר וַיִּבְרַח אַחֲרֵי דָוִד: (כא) וַיַּגֵּד אֲבִיתָר לְדָוִד כִּי הָגָה שְׂאוֹל אֶת כֹּהֲנֵי ה': (כב) וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲבִיתָר יָדַעְתִּי בְּיוֹם הַהוּא כִּי־שֵׁם דּוֹאֵג הָאֲדָמִי כִּי־הִגִּיד יָגִיד לְשְׂאוֹל אֲנִי סִבֹּתִי בְּכָל־נַפְשׁ בֵּית אָבִיךָ: (כג) שְׁבָה אִתִּי אֶל־תִּירָא כִּי אֲשַׁר־יִבְקֹשׁ אֶת־נַפְשִׁי יִבְקֹשׁ אֶת־נַפְשְׁךָ כִּי־מִשְׁמֶרֶת אֶתְּהָ עַמְדִּי:

7. I Samuel 22

6 Or, Saül apprit qu'on avait découvert David et ceux qui l'accompagnaient. Saül était alors à Ghibea, assis sous le tamarisc, sur la hauteur, sa lance à la main, tous ses serviteurs debout près de lui. 7 Et Saül dit à ses serviteurs qui se tenaient près de lui: "Ecoutez, ô Benjamites! Est-ce que le fils de Jessé vous donnera à tous des champs et des vignes? Fera-t-il de vous tous des chefs de mille, des chefs de cent ? 8 Car vous vous êtes tous ligués contre moi, personne ne m'a révélé le pacte de mon fils avec le fils de Jessé, nul d'entre vous ne s'inquiète de moi, ne me révèle rien, alors que mon fils me suscite dans mon serviteur un traître, comme en ce jour!"

(ו) וַיִּשְׁמַע שְׂאוֹל כִּי נֹדַע דָּוִד וְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְשְׂאוֹל יוֹשֵׁב בְּגִבְעָה תַּחַת־הַתְּמָרִישׁ בְּרִמָּה וַחֲנִיתוֹ בְּיָדוֹ וְכָל־עַבְדָּיו נֹצְבִים עָלָיו: (ז) וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל לְעַבְדָּיו הַנֹּצְבִים עָלָיו שְׁמַעְרֹנָא בְּנֵי יִמִּינִי גִם־לְכָל־כֶּלֶם יִתְּנוּ בְּרוּשִׁי שְׂדוֹת וְכִרְמִים לְכָל־כֶּלֶם יִשִּׁים שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת: (ח) כִּי קִשְׁרָתְכֶם כָּל־כֶּלֶם עָלַי וְאִי־גִלָּה אֶת־אֲזִנִּי בְּכֶרֶת־בְּנֵי עִם־בְּךָ יִשִּׁי וְאִי־חִלָּה מִכֶּם עָלַי וְגִלָּה אֶת־אֲזִנִּי כִּי הָקִים בְּנֵי אֶת־עַבְדִּי עָלַי לְאַרְבַּב כַּיּוֹם הַזֶּה:

8. I Samuel 24

4 "Ah! dirent ces hommes à David, voici le moment dont le Seigneur t'a dit: Vois, je mettrai ton ennemi en ta main, tu le traiteras comme bon te semblera." Et David alla couper sans bruit le bord du manteau de Saül. 5 Mais ensuite le cœur lui battit d'avoir coupé le vêtement de Saül.

6 il dit à ses hommes: "Dieu me préserve d'agir ainsi envers mon souverain, de porter la main sur l'oint du Seigneur! Oui, il est l'oint du Seigneur." 7 Il rompit par ces paroles le dessein de ses gens et ne leur permit pas d'attaquer Saül. Celui-ci sortit de la caverne et poursuivit son chemin.

(ד) ויאמרו אנשי דוד אליו הנה היום אשר אמר ה' אליך הנה אנכי נתן את איביך איבך בידך ועשית לו כאשר יטב בעיניך ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל אשר לשאול בלט: (ה) ויהי אחרי כן ויד לבדוד אתו על אשר כרת את כנף אשר לשאול: ס

(ו) ויאמר לאנשיו חלילה לי מה' אם אעשה את הדבר הזה לאדני למשיח ה' לשלח ידי בו כי משיח ה' הוא: (ז) וישמע דוד את אנשיו בדברים ולא נתנם לקום אל שאול ושאול קם מהמקרה וילך בדרך:

9. I Samuel 24

4 "Ah! dirent ces hommes à David, voici le moment dont le Seigneur t'a dit: Vois, je mettrai ton ennemi en ta main, tu le traiteras comme bon te semblera." Et David alla couper sans bruit le bord du manteau de Saül. 5 Mais ensuite le cœur lui battit d'avoir coupé le vêtement de Saül.

6 il dit à ses hommes: "Dieu me préserve d'agir ainsi envers mon souverain, de porter la main sur l'oint du Seigneur! Oui, il est l'oint du Seigneur." 7 Il rompit par ces paroles le dessein de ses gens et ne leur permit pas d'attaquer Saül. Celui-ci sortit de la caverne et poursuivit son chemin.

(ד) ויאמרו אנשי דוד אליו הנה היום אשר אמר ה' אליך הנה אנכי נתן את איביך איבך בידך ועשית לו כאשר יטב בעיניך ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל אשר לשאול בלט: (ה) ויהי אחרי כן ויד לבדוד אתו על אשר כרת את כנף אשר לשאול: ס

(ו) ויאמר לאנשיו חלילה לי מה' אם אעשה את הדבר הזה לאדני למשיח ה' לשלח ידי בו כי משיח ה' הוא: (ז) וישמע דוד את אנשיו בדברים ולא נתנם לקום אל שאול ושאול קם מהמקרה וילך בדרך:

19 Lorsqu'un homme surprend son ennemi, le laisse-t-il aller sain et sauf?... Dieu te rende le bien que tu m'as fait en ce jour! 20 Or, je sais que certainement tu régneras, et que la royauté d'Israël te restera acquise. 21 Jure-moi donc par l'Eternel que tu ne détruiras pas ma postérité après moi et que tu ne retrancheras pas mon nom de la maison de mon père." 22 David en fit le serment à Saül. Celui-ci retourna dans sa maison, et David et ses hommes montèrent vers leur abri.

(יט) וכי ימצא איש את איבו ושלחו בדרך טובה וה' ישלמו טובה תחת היום הזה אשר עשית לי: (כ) ועתה הנה ידעתי כי מלך תמלוך וקמה בידך ממלכת ישראל: (כא) ועתה השבעה לי בה' אם תכרית את זרעי אחרי ואם תשמיד את שמי מבית אבי: (כב) וישבע דוד לשאול וילך שאול אל ביתו ודוד ואנשיו עלו עלהמצודה:

10. Psalme 122

1 Cantique des degrés. De David.

Je suis dans la joie quand on me dit: "Nous irons dans la maison de l'Eternel."

2 Nos pieds s'arrêtent dans tes portiques, ô Jérusalem,

3 Jérusalem qui es bâtie comme une ville d'une harmonieuse unité!

4 Car c'est là que montent les tribus, les tribus de l'Eternel, selon la charte d'Israël, pour célébrer le nom du Seigneur.

5 Car c'est là que sont établis les sièges de la justice, les sièges pour la famille de David.

6 Présentez vos saluts de paix à Jérusalem: "Qu'ils soient heureux ceux qui t'aiment!"

7 Que la paix règne dans tes murs, la sécurité dans tes palais!

8 Pour mes frères et mes amis, je t'offre tous mes vœux de bonheur.

9 Pour l'amour de la maison de l'Eternel, notre Dieu, je te souhaite pleine prospérité.

(א) שיר המעלות לדוד

שמחתי באמרים לי בית ה' גלך:

(ב) עמדות הנו רגלינו בשעריך ירושלים:

(ג) ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו:

(ד) ששם עלו שבטים שבטיה

עדות לישראל להודות לשם ה':

(ה) כי שמה ישבו כסאות למשפט

כסאות לבית דוד:

(ו) שאלו שלום ירושלים ושליו אהביך:

(ז) יהי שלום בחילך שלום בארמנותיך:

(ח) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך:

(ט) למען בית ה' אלהינו אבקשה טוב לך:

Notes

This image shows a full page of a worksheet designed for handwriting practice. It features 20 evenly spaced, horizontal dashed lines across the entire page, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no margins or additional markings.

Ce que révèle l'ordre des tribus

Ariel Rebibo

1. L'ordre des naissances (Gen. 29-30)

"ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן... ותהר עוד ותלד בן... ותקרא שמו שמעון. ותהר עוד ותלד בן... על כן קרא שמו לוי. ותהר עוד ותלד בן... על כן קרא שמו דן. ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני ליעקב... ותקרא שמו נפתלי. ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן... ותקרא את שמו גד. ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב... ותקרא את שמו אשר. וישמע אלוקים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי... ותקרא שמו יששכר ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב... ותקרא שמו זבולון. ויזכר אלוקים את רחל... ותהר ותלד בן... ותקרא את שמו יוסף... ובפרק לה: "ותלד רחל... ותקרא שמו בן-אוני ואביו קרא לו בנימין".

Rahel	Bilhah	Zilpah	Léa
			1 Réouven
			2 Shimon
			3 Lévi
			4 Yéhouda
	5 Dan		
	6 Naphtali		
		7 Gad	
		8 Asher	
			9 Yissakhar
			10 Zévouloun
11 Yosseph			
12 Binyamin			

2. "Les fils de Ya'aqov" (Gen. 35)

"ויהיו בני יעקב שנים עשר. בני לאה בכור יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולון. בני רחל יוסף ובנימין. ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי. ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר אלה בני יעקב אשר יולד לו בפדן ארם".

3. "ceux qui descendent en egypte" (Gen. 46)

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בכור יעקב ראובן. ובני ראובן... ובני שמעון... ובני לוי... ובני יהודה... ובני יששכר... ובני זבולון... אלה בני לאה... כל נפש בניו ובנותיו שלשים ושלש. ובני גד... ובני אשר... אלה בני זלפה... ותלד את אלה ליעקב שש עשרה נפש. בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימין... אלה בני רחל אשר יולד ליעקב כל נפש ארבעה עשר. ובני דן חושים. ובני נפתלי... אלה בני בלהה... ותלד את אלה ליעקב כל נפש שבעה".

4. "La bénédiction de Ya'aqov" (Gen. 49)

"ראובן בכורי אתה... שמעון ולוי אחים... יהודה אתה יודוך... זבולון לחוף ימים ישכון... יששכר חמור גרם... דן ידין עמו... גד גדוד יגודנו... מאשר שמנה לחמו... נפתלי אילה שלוחה... בן פורת יוסף... בנימין זאב יטרף... כל אלה שבטי ישראל שנים עשר".

5. "Ceux qui viennent en Egypte" (Ex. 1)

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה...ראובן שמעון לוי ויהודה יששכר זבולון ובנימין. דן ונפתלי גד ואשר".

6. "Les chefs de tribus" (Nom. 1)

"ואלה שמות - האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן... לשמעון... ליהודה... ליששכר... לזבולון... לבני יוסף לאפרים... למנשה... לבנימין... לדן... לאשר... לגד... לנפתלי...".

7. "Le premier compte" (Nom. 1)

"ויהי בני ראובן בכור ישראל... לבני שמעון... לבני גד... לבני יהודה... לבני יששכר... לבני זבולון... לבני יוסף לבני אפרים... לבני מנשה... לבני בנימין... לבני דן... לבני אשר... לבני נפתלי...".

8. "L'ordre du campement" (Nom. 3)

"והחונים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה... והחונים עליו מטה יששכר... מטה זבולון... ראשונה יסעו. דגל מחנה ראובן תימנה... והחונים עליו מטה שמעון... ומטה גד... ושניים יסעו. דגל מחנה אפרים לצבאותם ימה... ועליו מטה מנשה... ומטה בנימין... ושלישים יסעו. דגל מחנה דן צפונה... והחונים עליו מטה אשר... ומטה נפתלי... לאחרונה יסעו לדגליהם".



9. "Les offrandes des princes" (Nom. 7)

"ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה.. ביום השני... נשיא יששכר... ביום השלישי נשיא לבני זבולון... ביום הרביעי נשיא לבני ראובן... ביום החמישי נשיא לבני שמעון... ביום השישי נשיא לבני גד.. ביום השביעי נשיא לבני אפרים... ביום השמיני נשיא לבני מנשה... ביום התשיעי נשיא לבני בנימין.. ביום העשירי נשיא לבני דן... ביום עשתי עשר יום נשיא לבני אשר... ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי..."

10. "Les voyages" (Nom. 10)

"ויסע דגל מחנה בני יהודה בראשונה לצבאותם... מטה בני יששכר... מטה בני זבולון... ונסע דגל מחנה ראובן לצבאותם... מטה בני שמעון... מטה בני גד... ונסע דגל מחנה בני אפרים לצבאותם... מטה בני מנשה... מטה בני בנימין... ונסע דגל מחנה בני דן... מטה בני אשר... מטה בני נפתלי..."

11. "Les explorateurs" (Nom. 13)

"ואלה שמותם למטה ראובן... למטה שמעון... למטה יהודה... למטה יששכר... למטה אפרים... למטה בנימין... למטה זבולון... למטה יוסף למטה מנשה... למטה דן... למטה אשר... למטה נפתלי.. למטה גד..."

12. "Le deuxième compte" (Nom. 27)

"ראובן בכור ישראל בני ראובן... בני שמעון... בני גד... בני יהודה... בני יששכר... בני זבולון... בני יוסף למשפחות מנשה ואפרים.. בני מנשה... אלה בני אפרים... בני בנימין... אלה בני דן.. בני אשר... בני נפתלי..."

13. "Les princes pour la conquête" (Nom. 34)

"ואלה שמות האנשים למטה יהודה... ולמטה בני שמעון.. למטה בנימין... ולמטה בני דן... לבני יוסף למטה בני מנשה... ולמטה בני אפרים... ולמטה בני זבולון... ולמטה בני יששכר.. ולמטה בני אשר... ולמטה בני נפתלי..."

14. "La position sur le Mont Guérizim et le Mont 'Eval» (Deut.. 27)

"אלה יעמדו לברך את העם על הר גריזים בעברכם את הירדן שמעון ולוי ויהודה ויששכר ויוסף ובנימין. ואלה יעמדו על הקללה בהר עיבל ראובן גד ואשר וזבולון דן ונפתלי..."

15. "La bénédiction de Moshé" (Deut. 34)

"...יחי ראובן... וזאת ליהודה ויאמר שמע ה' קול יהודה.. וללוי אמר.. ולבנימין אמר... וליוסף אמר... ולזבולון אמר שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך... ולגד אמר... ולדן אמר... ולנפתלי אמר... ולאשר אמר..."

16. Les fautes et mérites dans le Livre de Bereshit :

	Fautes	Mérites
Shimon et Lévi	tuent les habitants de Shekhem	
Réouven	et la concubine de son père	Tente de sauver Yosseph sans parvenir à l'imposer à ses frères
Yosseph	dit du mal de ses frères	résiste à la femme de Potiphar

		saue sa famille et leur permet de faire teshouva
Yéhoua et ses frères	Vendent Yosseph après avoir voulu le tuer	est prêt à se livrer comme esclave pour sauver Benjamin

17. Les fautes et les mérites dans le Livre de Shemot

	Fautes	Mérites
Tout Israël (premiers-nés) sauf Lévi	veau d'or	
Lévi		Famille de Moshé, Aharon et Myriam Pas fauté avec le veau d'or

18. Les fautes et les mérites dans le Livre de Bemidbar

	Fautes	Mérites
Tout Israël sauf Lév, Yosseph et Yehoudai	Explorateurs	
Réouven et Gad	Demandent une part à l'Est du Jourdain	S'engagent à se placer à l'avant-garde et ne pas retourner chez eux avant la fin du partage

19. Emplacements sur la Terre d'Israel



Notes

[illegible]

